Almanların cepheye gönderdikleri bir Slovak alayı isyan etti

AKŞAM

İngiltere hedefine vasıl oluncaya kadar mücadelesine devam edecek

Sene 21 — No. 7506 — Fiati her yerde 5 kuruş ÇARŞAMBA 13 Eylûl 1939 Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Fransızlar, Alman topçusunun ateşine rağmen ilerliyorlar

Polonya ordusu büyük mukavemet gösteriyor

Varşovada halk eski tramvay arabaları ve şimendifer vagonlarile barikatlar yapıyor. Alman mahafili endişe etmeğe başladı. Almanlar mühim zayiat veriyorlar

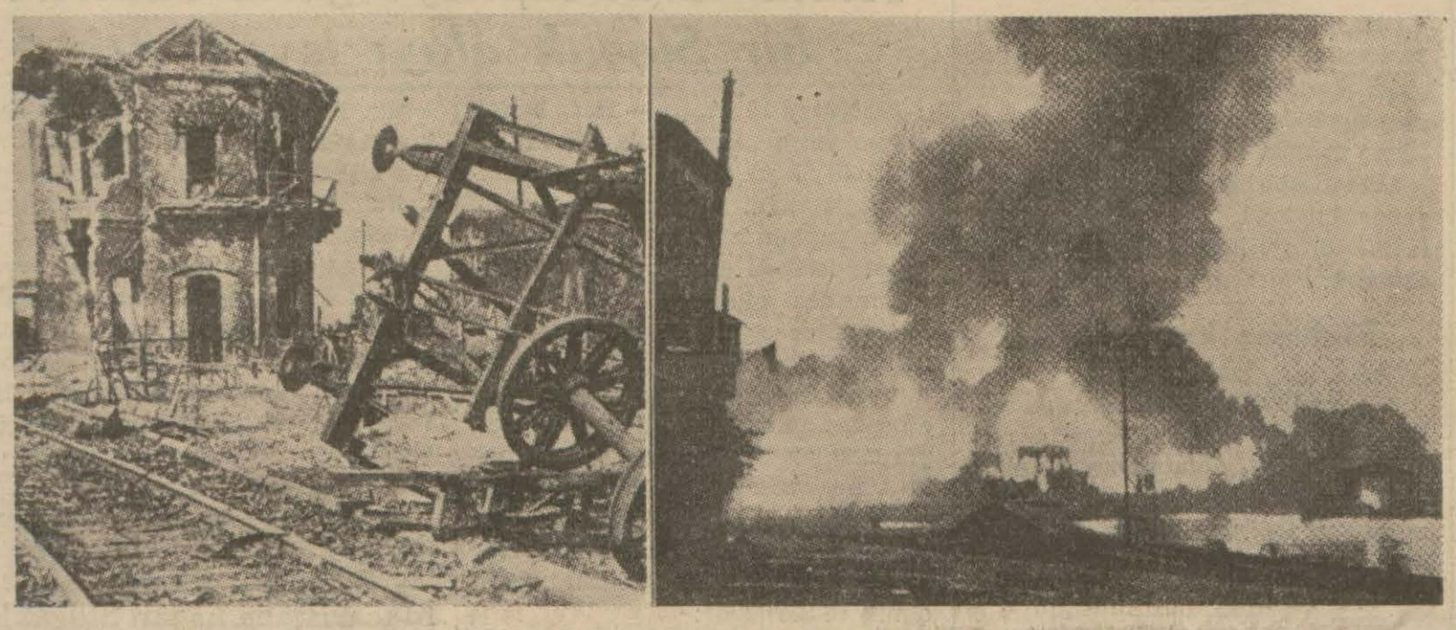

Polonyada tahrip edilen bir istasyonun hali ve Vesterplatte'da petrol tankları yanarken

Varşova 12 (A.A.) — Polonya genel kurmayının telsizle 11 eylûl saat 22,20 de neşrettiği 11 numaralı tebliğ:

Düşman hava kuvvetleri faaliyetlerine devam edeerk kıtaları, münakale hatlarını, şehirleri ve yollar üzerindeki sivil halkı bombardıman etmiştir.

Suwalki mıntakasında vaziyette değişiklik yoktur. Narew'de, Lomza mıntakasında ve Bug üzerinde, kıtalarımız, çok mühim miktarda motörlü ve zırhlı kuvvetler kullanan düşmanla şiddetli çarpışmalar yapmaktadır. Modlin önünde vaziyet aynidir.

Varşova civarındaki çarpışmalarda hükûmet merkezinin kahraman müdafileri, düşmanın hücumlarını kırmışlar ve geri püskürtmüşlerdir. Kutno mıntakasında, şarka doğru ilerliyen fırkalar, kanlı çarpışmalar yapmaktadır. San hattı üzerinde de çarpışmalar devam etmektedir.

(Devamı 5 inci sahifede)

Fransızlar Sarbrück'ü kısmen çevirdiler

Dün Fransada Chamberlain'in de iştirakile yüksek harp meclisi toplandı

Paris 12 (A.A.) — Başvekâletten tebliğ edilmiştir:

Bugün Fransız toprağında bir yüksek konsey toplantısı vuku bulmuştur. Bu toplantıya İngiltere namına B. Chamberlain ile Millî Müdafaa Telif ve Tanzim Nazırı B. Chatfield ve Fransa adına da B. Daladier ve Gamelin iştirak etmişlerdir.

Fransa ile İngilterenin bütün kuvvet ve kaynaklarını kendilerine empoze edilen harbi karşılamağa hasru tahsis etmeleri hususundaki kati karar ve azimlerini bu toplantı teyid eylemiştir. İki memleket, topraklarının istilâsına karşı fevkalâde bir kahramanlıkla mukavemet eden Polonyaya ellerinden gelen bütün yardımı yapmağa azmetmiş bulunmaktadır.

Toplantılar tekerrür edecek

Paris 12 (A.A.) — Havas ajansı, İngiliz ve Fransız mesul adamları arasında bugün yapılan konferansın tekerrür edeceğini bildirmektedir.

Fransız tebliği

Paris 12 (A.A.) — Akşam tebliği: Dün akşamki tebliğde tasrih edilen cephede (Sarın doğusunda 20 kilometrelik cephe) ileri hareketi devam etmektedir. Düşmanın bilhassa topçu kuvvetleri şiddetle mukabelede bulunmaktadır.

Sarrbruk şarktan çevrildi

Paris 12 (A.A.) — Havas tebliğ ediyor: Dün gece Fransız kıtaatı Alman topraklarında işgal ettikleri topraklara yerleşmekle iktifa etmişlerdir.

Harekâtın en bariz vasfı şarkta geniş bir cephe üzerinde gayet sarih bir terakki kaydedilmiş olmasıdır. Harekâtı piyade öncülerinin takviye ettiği keşif müfrezeleri yapmaktadır.

Mevzuubahs harekât mühim bir endüstri merkezi olan Sarrebruck'ün hafifce şarkında cereyan etmektedir ki, bu suretle bu mıntaka sağırdan hafifce çevrilmiş oluyor.

Diğer taraftan Sierc mıntakasında Moselle boyunca cephenin garp müntehasında Almanların gösterdikleri taarruz harekâtı temadi etmemiş, ufak bir çarpışmadan ibaret kalmıştır. Bu, Fransız öncülerinin Sarre ile

(Devamı 5 inci sahifede)

Polonya işareti kullanan Alman tayyareleri

Varşova 13 — Sovyet Rusyanın bazı havalisi Polonya işaretli tayyareler tarafından bombardıman edilmiştir. Bunlardan bir kısmı düşürülmüş ve pilotlarının Alman olduğu görülmüştür.

Dikkatler:

Almanların Türkiyeye gönderdikleri propaganda mektupları

Şehrimizin bazı tanınmış simalarına Almanyadan deste deste propaganda mektupları gönderilmektedir. Serilerden birini biz de gördük: Maruf siyasi liderlerin, bu meyanda (he gidi dünya!) Molotof'un nutukları falan...

Bunları, külfete katlanıp, memleketimize dağıtmağa ne hacet? Zaten gazetelerimiz - Göring'in nutku da dahil olmak üzere - hepsini dercetmiyor mu? Efkârı umumiyemizden bir şey saklamıyoruz. Lehlerin esir yakaladıkları Almanlar, Fransa ile İngilterenin kendi vatanlarına harp halinde bulunduklarını duymamışlar bile. Bizde böyle bir vaziyet olmadığı gibi dünyanın hiç bir yerinde raslanılmıyan mat-ı buat serbestisi vardır:

Fevkalâde ahval dolayısile son gelen Fransız gazeteleri öteleri berileri sansür tarafından beyazlatılmış çıktığı halde, Türkiyedeki matbuat hakkında bir fikir edinmek üzere Beyoğlundaki ecnebi dilile çıkan gazeteleri okumak kâfidir: Her kim hangi cereyana ve hangi cepheye sempati duyarsa serlâvhalarile, metinlerile o tarafın borazancıbaşılığını yapabiliyor.

Binaenaleyh bu propaganda evrakına ihtiyaç yoktur. Şayet, bay Göbbels'in Yakın Şark bürosu. bütçe encümeni karşısında ille bu mersûlâtı evrakı müsbite diye göstermek mecburiyetinde değilse, bunlar ihtiyar edilmiş fuzuli masraflardır!

Başvekilimizin nutku Romanyada iyi karşılandı

Bükreş 12 — Türkiye Başvekili doktor Refik Saydamın dün Büyük Millet Meclisinde umumî vaziyet hakkında söylediği nutuk Romanya siyasî mahafilinde memnuniyet verici bir tesir yapmıştır.

Son dakika

İtalya harbe karışmak istemiyor

B. Mussolininin gazetesi: "Çalışmak ve istihsal etmek niyetindeyiz„ diyor

Paris 13 — B. Mussolininin gazetesi olan Popolo d'İtalia yazdığı bir makalede İtalyan milletinin sulh arzusundan bahsederek diyor ki:

«İtalyan milleti çalışmak, istihsal etmek ve harbe karışmamak istiyor. Hükûmet bunu temine çalışacaktır.»

Roma 13 — Roma radyosunun tebliğine göre İtalyan büyük vapurları Amerikadan sonra Uzak Şark seferlerine de başlıyacaklardır. Ayın yirmi birinden itibaren Hindistan, Çin, Japonyaya vapurlar hareket edecektir.

İtalyan Nafıa Nazırı dün irad ettiği bir nutukta Habeşistandaki nafıa işlerinden bahisle İtalyanın sulh içinde bu faaliyete devam etmek istediğini söylemiştir.

Izvestiya "Harpten Almanya mesuldür„ diyor

Paris 13 — **Moskovadan 48 saattenberi gelen haberler harbin menşei hakkında Sovyet gazetelerinin şimdiye kadar muhafaza ettikleri sükûtu bozarak neşriyata başladıklarını ve Hitlerin mesuliyetinden bahsettiklerini bildirmektedir. İzvestiya gazetesi neşrettiği makalede harpten Almanyayı mesul tutmaktadır.**

Belçika hududundaki Alman şehir ve köyleri bugün tahliye ediliyor

Paris 13 — Almanya, Belçika hududundaki şehir ve köyleri bugün tahliye etmeğe başlıyacaktır. Halka hazır olması cumartesi günü bildirilmiştir. Buralarda oturanlar 15 kilo eşya ve 3 günlük yiyecek alacaklardır. Evleri ve eşyaları askerleri tarafından muhafaza edilecektir.

Son dakikada gelen diğer haberler 2ci sahifemizdedir

— Şu çocuğa politikadan bahsetmeyin demedim mi ben size?..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Polonyalılar dün akşam Lodz'u geri aldılar

Alman tayyareleri mühim zayiat verdiğinden hava faaliyeti azaldı

Londra 13 — Poznania'daki Polonya kuvvetleri Lodz şehrini dün akşam geri almışlardır. Pomoje'den çekilen Polonya kuvvetleri kuvvayi külliye ile birleşmişlerdir.

Almanlar Polonya cephesinde birçok tayyare kaybetmişlerdir. Bunun için hava faaliyeti azalmıştır.

Londra 13 — Moskovadan verilen haberlere göre şimaldeki Alman kıtaları benzinsiz kalmıştır.

Varşovada Polonyalıların mukabil taarruzları

Almanların zayiatı 15 bini buldu

Bal 13 — Berlinden Basler Nahrichten gazetesine bildirildiğine göre Almanlar Varşova önünde mühim zayiata uğramışlardır. Cephe gerisinde yapılan çete harbi Almanları müşkül vaziyete sokmaktadır.

Varşova 13 — Dün bütün cephelerde nisbeten sükûn vardı. Varşovadaki Polonya kıtaatı, tankların himayesinde Almanlara bazı taarruzlar yapmışlar ve muvaffakıyetli neticeler elde etmişlerdir.

Alman tayyareleri mareşal Pilsudski'nin eski ikametgâhı olan ve bugün müze olarak kullanılan Belveder sarayını bombardıman etmişlerdir. Saray hasara uğramıştır.

Londra 12 — Hollanda gazetelerine göre Polonyada Almanların zayiatı 15 bine baliğ olmaktadır.

Almanların zayiatı

Doktorlar ve hastabakıcılar kâfi gelmiyor

Zürih 13 (A.A.) — Emin bir membadan bildirildiğine göre Almanlar Polonyada ağır zayiata uğramışlardır. Zayiat mikdarı, neşredilen rakamların fevkindedir. Ölülerin ve yaralıların mikdarı askerî makamlar tarafından neşredilen rakamların o kadar üstündedir ki doktorlar ve hastabakıcılar kâfi gelmediği için yaralılar bakımsızlık yüzünden ölmektedir. Polonyalı esirlerin nisbeten az mikdarda olması Polonya ordusunun ne kadar büyük bir şiddetle mukavemet ettiğini göstermektedir. Viyanadaki hastanelerle mektepler cepheden gelen askerlerle doludur.

Neşredilen resmî bir Alman tebliğinde bu vaziyete karşı bir tedbir olmak üzere kura efradının muayyen tarihlerinin ileri alındığı bildirilmektedir.

Yüksek harp meclisinin toplantıları

Paris 13 — Dün Fransada yapılan yüksek harp meclisi toplantısı ikinci içtimadır. Geçen hafta Fransız başkumandanı general Gamelin, İngiliz başkumandanı İronside, iki taraf hava kuvvetleri kumandanlarının iştirakile bir toplantı yapılmıştır.

B. Chamberlain bugün beyanatta bulunacak

Londra 13 — Başvekil B. Chamberlain'in bugün Avam kamarasında beyanatta bulunması muhtemeldir. Başvekil harp vaziyetini izah edecektir.

Bir ingiliz şilebi torpillendi

Nevyork 13 (A.A.) — Calir Logie ismindeki İngiliz şilebi İrlanda sahilleri açığında torpillenerek batmıştır. Şilebin mürettebatı «Americanc Lipper» ismindeki Amerikan vapuru tarafından kurtarılmıştır. Vapur, şilebin mürettebatını kurtarmak için geriye dönerek 150 mil uzunluğunda bir mesafe katetmek mecburiyetinde kalmıştır.

Balık yerine muz!

İspanyanın Vigo limanındaki balıkçıların garip avı

Vigo 12 (A.A.) — Fastan Almanyaya muz nakleden bir Alman ticaret gemisi, takip edildiğini anlıyarak muzları denize atmış ve Vigoya iltica etmiştir.

O civarda birçok balıkçı gemileri ağlarını atmış bulunmakta idi. Balıkçılar denizden bir miktar balıkla beraber birçok ta muz çıkarmışlardır. Muzlar, henüz iyi bir halde bulunmakta idi. Vigo çarşısında balıkçılar kadar halk da bu garip avı hayretle karşılamışlardır.

İngilterenin harp kaçağı listesi

İngiltere hükûmeti tarafından harp kaçağı ilân edilen maddeleri muhtevi liste, İstanbul İngiliz baş konsolosluğundan ticaret odasına gönderilmiştir.

Serbes Alman gençleri

Harpten Hitleri ve nazileri mesul tutuyorlar

Londra 12 (A.A.) — İngiliz sulh gençler birliğine serbes Alman gençliğinden gelen bir mesajda şimdiki harpten Hitler ve naziler mesul tutulmakta ve Polonyanın uğradığı tecavüz takbih edilmektedir.

Mesajda bu harbin Alman milletinin arzusuna ve menfaatlerine muhalif olduğu ve Alman milletinin buna muhalefet edeceği kaydolunmaktadır.

Bundan başka Almanyadaki serbes ve siyasi teşekküllerin uğradığı takibat ve binlercesi tecemmü kamplarında hapsedilen veya kurşuna dizilen azaya yapılan zulüm kaydedildikten sonra bütün serbes Alman gençliğinin Hitleri ve naziliği düşünmek ve hakiki Almanyanın sulhu lehinde İngilterenin yanında çalışarak öleceği ilâve olunmaktadır.

Ticaret Vekilinin tebliği

İngiltereye mal gönderecek tüccarlar konsolosluktan menşe şahadetnamesi alacaklar

Ankara 12 (A.A.) — Ticaret Vekâletinden:

1 — Bundan böyle Fransa ve Polonya hariç olmak üzere her hangi bir Avrupa memleketinden İngiltereye sevkedilen eşya, İngiliz konsolosluk makamları tarafından verilecek bir «menşe ve menfaat şehadetnamesi» ni haiz bulunmadıkça İngiltereye ithal edilemiyeceği alâkadar makamlar tarafından bildirilmiştir.

2 — İngiltereye mal göndermek istiyen ihracatçıların kendilerine bu şehadetname sistemi hakkında etraflı malûmat verecek olan en yakın İngiliz konsolosluğuna müracaat etmeleri tavsiye olunur.

Adliye Vekili şehrimizde

Ankara 12 (Telefonla) — Adliye Vekili B. Fethi Okyar bu akşamki ekspresle İstanbula hareket etti.

Kanadanın harp tahsisatı

Parlâmento 100 milyon dolarlık sermaye kabul etti

Ottava 12 — Kanada âyan meclisi 31 mart 940 tarihine kadar harp tahsisatı olarak 100 milyon dolarlık bir sermaye kabul etmiştir. Bu para istikraz yoluyla temin edilecektir.

Azadan birinin Avrupaya asker gönderilmemesi hakkındaki tadil teklifi 16 reye karşı 151 reyle kabul edilmiştir.

İngiltere kralının bir mesajı

Londra 12 — İngiltere Kralı İngiliz ticaret ve balıkçı filolarına bir mesaj göndererek bunlara teveccüh eden vazifeden bahsetmiştir. İki filo namına Krala cevap verilmiş, gösterilen emniyete lâyık olmağa çalışacakları bildirilmiştir.

Finlândiyanın tedbirleri

Helsinki 12 (A.A.) — Finlândiya matbuatının neşriyatına göre, geçenlerde terhis edilen kara ve hava kuvvetleri tekrar silâh altına çağrılmıştır. Bundan başka diğer bir takım ihtiyatlar da filonun hususî talimlerinde bulunmak üzere davet edilmiştir.

Alman polis müdürü değiştirildi

Berlin 12 — Alman polis müdürü Himmler Dahiliye Nazır muavini tayin edilmiştir. Nazi polis teşkilâtına 17 ile 23 yaş arasında gençler alınıyor ve bu teşkilât takviye ediliyor.

Dün trenle İtayadan bir mikdar eşya geldi

İtalyadan beklenen ticarî hamule, harp çıktıktan sonra ilk defa olarak dün trenle şehrimize gelmiştir. İkinci parti de bugün limanımıza gelmesi mukarrer olan İtalyan bandıralı Capo Arma vapuru ile beklenmektedir.

Fransız menşeli mallar

2/7005 numaralı kararnamenin ikinci maddesi mucibince Fransız menşeli bütün eşyanın kliring yolu ile memlekete ithal edilebileceği dün gümrükler başmüdürlüğüne tebliğ edilmiştir. Yeni imzalanan Türk - Fransız ticaret anlaşması hakkında henüz hiçbir iş'ar vaki olmamıştır.

Modern İngiliz tayyareleri Fransaya geldi

Londra 12 (A.A.) — Röyterin Paristeki muhabiri bildiriyor:

İngiliz kıtaatının Fransaya çıkması çok gizli bir şekilde ve sükûnetle cereyan etmiştir.

Bununla beraber iyi malûmat alan mahfillerde mühim miktarda İngiliz tayyarecilerinin modern tayyarelerle Fransaya geldiği ve kıtaatın da çıkmakta olduğu bilinmekte idi.

1914 de olduğu gibi vagonlar dolusu İngiliz askeri Fransadan geçmekte ve köyler halkı bunları alkışlamağa koşmaktadır.

Parti grupunda

Hariciye Vekili siyasî ahval etrafında beyanatta bulundu

Umumî heyet hükûmetin aldığı siyasî ve tedafüî tedbirleri tasvib etti

Ankara 12 (A.A.) — Bugünkü grup içtimaının bildiriği:

Cümhuriyet Halk Partisi Büyük Millet Meclisi grupu bugün (12/9/939) öğleden sonra reis vekili Hasan Sakanın reisliğinde toplandı.

İlk söz alan Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu Meclisin tatil mebdeindenberi cereyan eden siyasî ahval ve vakıalar üzerinde ve bugünkü siyasî mesailin her safhası hakkında uzun izahat ve beyanatta bulundu. Birçok hatipler ayni mevzular üzerinde fikir ve mütalâa beyan etmişler ve hükûmetten birçok noktalar hakkında sualler sormuşlardır.

Bu suallere Hariciye Vekili ve diğer alâkadar vekillerimiz cevap vermişlerdir. Umumî heyet memleketin müdafaa ve emniyeti için olan kararları ve siyasî tedbirleri memnuniyete şayan görmüş ve hükûmetle grup arasında tam bir tesanüd olduğu bir daha tezahür etmiştir. Hükûmetin izahatı müttefikan grupça tasvip olunduktan sonra saat 18,45 te celseye nihayet verilmiştir.

Slovaklar harbetmek istemiyorlar

Almanların cepheye gönderdikleri bir Slovak alayı isyan etti

Bratislava 12 (A.A.) — Harp başladıktan sonra Almanlarla Slovaklar arasında sık sık çıkan hâdiseler gittikçe artmaktadır. Bu hâdiseler Almanyanın yaptığı istilâ ve ilhaklardan harpte istifade edeceğine zarar gördüğüne delil addedilmektedir.

4 eylûlde cepheye gönderilen bir Slovak alayı isyan etmiş, alayın zabitan ve efradı Polonyalılara karşı harp etmekten imtina etmişlerdir. Bu alayın silâhları alınmış ve efrad Bratislava kışlasında hapsedilmiştir.

Geçen pazar günü Slovakyanın hükûmet merkezine bağlı bulunan Adracis kasabasında ciddî karışıklıklar olmuş ve Slovaklar:

«Almanlar ve onların Führer'leri için harp etmekliğimize bir sebep yoktur.» diye bağırmışlardır. Nümayişçiler Alman Belediye dairesinin önünden bağırarak geçmeğe devam etmişlerdir. Bu hâdiseyi müteakip bir baskın yapılmış ve Alman makamları birçok kişileri tevkif etmişlerdir.

Bir hâdise, vaziyeti ve hakikî mahiyetini tenvir etmektedir:

Alman topçularının Slovak tayyarelerini düşman zannederek yanılıp üzerlerine ateş edebilecekleri bahanesile Slovak askerî tayyarelerinin uçması menedilmiştir. Hakikatte ise, bu tedbir, birçok Slovak tayyarelerinin uçuşlardan istifade ederek kaçtıkları için ittihaz edilmiştir.

Slovak askerî tayyare teşkilâtının şefi miralay Ambrus istifa ederek gizlice Slovakyadan çıkmıştır.

Macaristana kaçan Slovaklar

Amsterdam 12 (A.A.) — Het Volk gazetesinin muhabirine göre, Macaristana geçen Slovak firarilerinin adedi şimdi 10 bine baliğ olmaktadır.

Amerikada bitaraflık kanununun tadili

Efkârı umumiye İngiltere ve Fransaya yardım edilmesini istiyor

Vaşington 12 — Amerikada bitaraflık kanununun tadili fikri kuvvet bulmaktadır. Parlâmentoda büyük bir ekseriyetin buna taraftar olacağı anlaşılmaktadır. Maamafih infirad siyasetine taraftar ekalliyetin müzakereleri uzatmaması için ihtiyatlı hareket ediliyor.

Kanada harbe girelidenberi İngiltere ve Fransaya, hattâ dolayısile silâh ve mühimmat satmak kabil olamamaktadır. Halbuki efkârı umumiye bu yardımı istiyor. Salâhiyettar mahafil, B. Roosevelt'in infiradcılara karşı mücadele için çok iyi vaziyette bulunduğu mütaleasındadır.

Fransa - Italya

Petit Parisien gazetesi ne diyor?

Roma 12 — Paristen gelen haberlere göre Petit Parisien gazetesi Fransız - İtalyan münasebetlerinden bahsederken «Başvekil B. Daladier'nin mecliste B. Mussolininin sulh mesaisinden sitayişle bahsetmesi İtalyan Başvekâlet mahafilinde çok iyi tesir yapmış ve iki hükûmet arasında iyi bir hava uyandırmıştır.» demiştir.

Roma radyosu bugünkü neşriyatında bundan bahsetmiştir.

Üniversiteye kayıd

Üniversite kayıt ve kabul muamelelerine 15 eylûlde, ikmal imtihanlarına 25 eylûlde başlanması kararlaştırılmıştır.

Almanya - Macaristan

Almanlar pasaportlarını vize ettirmeden Macaristana giremiyecekler

Budapeşte 12 (A.A.) — Macar telgraf ajansının verdiği bir habere göre Almanya ile Macaristan arasında seyahat eden Almanlar, bundan sonra pasaportlarını vize ettirmek mecburiyetinde kalacaklardır. Şimdiye kadar Alman ve Macar tebaasında bulunanlar için böyle bir mecburiyet yoktu.

Letonyada 3 sınıf silâh altına alındı

Riga 12 (A.A.) — Üç ihtiyat sınıf, kısmen silâh altına alınmıştır. Silâh altına alınanlar, bilhassa ihtisas askerleridir.

Bulgaristanda

Tren seferleri azatıldı, kuzu kesilmiyecek

Sofya 12 — Bulgaristan zahire, mensucat maddelerinin ihracını yasak ettikten sonra yeni bazı tedbirler almıştır. Bu cümleden olarak, kömürden tasarruf için, tren seferleri azaltılmıştır. Benzin sarfiyatı yarı yarıya indirilmiştir. Otomobiller yalnız resmî mühim işlerde kullanılacaktır.

Haftada iki gün et yenmiyecektir. Kuzu ve 1,5 yaşına gelmeden dana kesilmesi yasak edilmiştir. Buğday unu çavdarla karıştırılarak ekmek yapılacaktır.

Bulgaristandaki Almanlar

Sofya 12 (A.A.) — Bulgaristanda ikamet eden Almanlar Almanya tarafından silâh altına çağrılmamıştır. Bilâkis Bulgaristandaki Alman mekteplerinde çalışan ve mezunen Almanyada bulunan profesörler vazifeleri başına dönmüşlerdir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Akdenizin açık olmasından istifade etmeliyiz

Eskiden bazı harpler bir feveran neticesi patlayıverirmiş. Falanca hükümdarın ansızın celâllenerek askerine «Yürü!» emrini verdiği vaki olurmuş. İtiraf etmeli: Bu seferki öyle olmadı.

Senelerdir hazırlık, hazırlık... Hele son aylar zarfında, muharebe adetâ:

— Geliyorum, haberiniz olsun! - diye bağırdı.

Ve geldi de.

Fakat iktisad cihetinden sürprizle karşılaşmış gibiyiz. Başta «dod» olmak üzere bir çok tıbbî mevad yok, yahut pek az. Kalay vesaire nevinden bazı diğer maddeler de öyle.

Şimdilik yalnız Orta Avrupa piyasası yarı kapalıdır. (Yarı kapalı, zira Almanya, bitaraflara mal satabileceğini söyliyerek açıkkapı bırakıyor.)

Mademki Türkiyede «dirije iktisad» vardır; niçin bu haller olsun?

Şimdilik birçok memleketlerden eksiğimizi tamamlamak hâlâ kabildir. Henüz Akdeniz açık. İnşallah bundan istifade edip elimiz kolumuz bağlı oturmuyoruzdur, zamanı boşuna geçirmiyoruzdur.

— Karşılığı hani? Neyle alacağız?

«Birçok mallarımız ihraç edilmediğinden piyasada mahsûs bir tenezzül görülmektedir, müstahsilin zarar etmemesi için tedbir düşünülüyor!» gibi haberler de intişar ediyor.

Karşılığı belki budur.

Fakat katiyetle tayin edecek biz değiliz. İktisadcılarımızı bugün için yetiştirdik. Mevcudiyet göstermeleri, atik davranmaları icab eder. İmkân ve fırsatı kaçırmamalı.

▦

İtalyan dilberi gene baştan çıkacak mı?

Mareşal Göring bir yaylım ateş süratile bir buçuk saat söz söyledi. Fakat Berlin - Roma mihverinden bir cümlecik bile bahsetmedi.

Bütün dünya bu noktaya dikkat ettiğinden ortaya bazı haklı tevatürler çıkınca, bu sefer Almanlar: «İtalya icab edince bize yardım edecektir!» diyorlar...

Fakat:

— ...

İtalyadan gene ses yok!

Bir âşık ve bir mâşuk tasavvur ediniz.

Âşık, ısrarla:

— Şu yosma beni seviyor! - diyor.

Fakat yosma, lâkayıd, müstağni, belki komplimanlara karşı çarnaçar mütebessim, amma aklı fikri başka hayallerle meşgul: Bundan bir müddet evvel kendisini ayartan bir centilmen vardır; boyuna onu düşünüyor, doluya koyuyor, boşa oturtuyor... Ne yapsa? Kesilen sözü nasıl bozsa?... Ah, ne felâket! Adı da yedi mahallede pek bivefaya çıkacak... Çünkü birinci baştan çıkarılışı haydi şöyle böyle tefsir ediliyordu... Bu seferkini ne türlü tefsir edecek?

Gelgelelim can da dayanmıyor... Centilmen cebi dolu parlak bahriyeli... Yalısının önünde dolaşıyor... Bu sevdalının belâlı da olması var... Nişanlısını ise, pekâlâ kapıları kapatır, Brenner'in ötesinde bırakır... Hem efendim, böyle bir hareket meheldir; çünkü o; kazancını aile sofrasına getirmiyor, kendi midesine indiriyordu!

Şayed bu kavgacı huyuyla kendisine bir hal olursa belki ufak tefek Avusturya mirasına konmak da var...

Demokrat matbuatın yazdığı İtalyaya cemilekâr makaleleri İtalyan radyosunun övünerek okumasını da name alan bir kızın bunları eşe dosta gösterip kikirdemesine benzetiyorum.

İşte mihver nikâhiyle bağlı olan İtalya böyle bir vaziyette...

«Çelik ittifak pamuk ipliğile mi bağlı?» diye dimağlarda haklı bir şüphe uyanıyor, büyüyor...

(Vâ - Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Eminönü meydanı

97 bin lira sarfile tanzim edilecek

Münakasaya konulan bir milyon elli bin liralık yol programından ayrılan tahsisatla Eminönü meydanının tanzimi için bir keşif plânı hazırlanmıştı. Bu keşif plânına göre hazırlanan şartname münakasaya konulacaktır. Eminönü meydanının zemini asfalt olacak, ayrıca ortasında müteaddit çiçeklikler bulunacak ve Yeni caminin önündeki sedler taş ile örülecektir.

Bu işe 97 bin lira sarfedilecektir.

Ege ve Marmara seferleri

Ege ve Marmara savahili seferlerinin başlaması için icap eden hazırlıklar bitmiş, Bartın vapurunun Ayvalığa, Tayyar vapurunun İmroza, Kadeşin de İzmire işlemesi kararlaştırılmıştır. Bartın bugün, Tayyar da pazar günü hareket edecektir.

Piyasa vaziyeti

Fiatler normale doğru gidiyor

Başvekil doktor B. Refik Saydamın Meclis kürsüsünde söylediği nutuk, İstanbul piyasasında çok müsait tesirler uyandırmıştır. Dün dahilî piyasada, zarurî madde fiatleri üzerinde normal hadde doğru bir seyir kaydedilmiştir.

Bir taraftan mıntaka ticaret müdürlüğünün, diğer taraftan ihracatı kontrol dairesinin ihtikâr ve pazarlıksız satış kanununa mugayir hareket edenlere giriştiği mücadelede gıda fiatlerinin daha fazla yükselmemesi temin edilmiştir.

Sular idaresi müdürü Ankaraya gitti

Sular idaresi müdürü B. Ziya ile sular idaresi muhasebecisi İstanbulun su vaziyeti etrafında Dahiliye Vekâletine izahat vermek ve sular idaresinin Barem kanunu esaslarına göre yeni kadrosunu Nafia Vekâletine tasdik ettirmek üzere Ankaraya gitmişlerdir.

Profesör Dr. Besim Ömer Akalın

Bir müddettenberi Avrupada bulunan Bilecik mebusu profesör doktor Besim Ömer Akalın, dünkü ekspresle İstanbula gelmiştir. Profesör Semplon işlemediğinden dolayı on gün kadar Montreux'de kalmıştır.

Karilerimizin mektupları

Maltepelilerin derdleri

Maltepelilerin iki derdinden bahsedeceğim, belki tavassutunuz ile bu derdimize bir çare bulabilirsiniz:

1 — Tren Küçükyalıdan kalktıktan sonra Yarmayı geçer ve Maltepe hududuna girer. İstasyona birkaç yüz metre mesafede bir geçid bulunması hasebile trenler alelekser geçide gelirken düdük çalarlar. Yalnız banliyö trenlerinden birinin makinisti, - Maltepeli olduğu söyleniyor - her halde teşrifini evine haber vermek için olacak, bütün Maltepeyi baştan başa düdük çalarak geçmektedir. Bu yüzden sayfiye için hava almağa Maltepeye gidenler bu sene gece gündüz rahatsız olmakta; çocuklar uykularından uyanmaktadır. Elhasıl kimsenin rahatı kalmamıştır. Acaba bu makinist te diğerleri gibi kısa bir düdük çalamaz mı?

2 — Maltepe geçidi uzun zamandanberi, alâkasızlıktan olacak, ihmal edilmiş bir haldedir. Rayların etrafındaki taşlar hemen hemen kalmamıştır. Bilhassa geceleri bu geçitten geçerken raylara takılıp düşmemek için âzami dikkat sarfetmek icab etmekte ve burada sık sık düşme hâdiseleri vuku bulmaktadır. Devlet Demiryolları idaresinin bir an evvel bu geçidi biraz taş döşetmek suretile geçilebilir bir hale koyması hususunda yüksek tavassutunuzu rica ederim.

N. Ş.

Küçük hırsız

İçinde 400 lira buunan cüzdanı aşıran Necati yakalandı

Yakalanan Necati

Perapalas otelinde oturan Japon elçilik ticaret kâtibi B. Niş Yamaa Kıran Lüksemburg bilârdo salonunda. bilârdo oynarken ceketini duvara asmıştır. Oyunu bitirdikten sonra ceketi giyerken içinde 400 lira ile hususî evrakı bulunan cüzdanının yerinde olmadığını görmüş ve polise müracaat etmiştir.

Polis orada bulunanların eşkâline bakarak yankesicinin Kadıköylü Küçük Necati olduğunu tesbit etmiştir. Necati izini kaybetmek için otomobille bir hayli dolaşmış, nihayet Sirkecide trene binerken yakalanmıştır. Cüzdan ve 400 lira ile verak üzerinde bulunmuştur.

İhsan Şerifin ailesine ev tedariki

Kırk seneden fazla muallimlik ettikten sonra geçenlerde vefat eden tarih muallimi B. İhsan Şerifin ailesine bir ev tedarik edilmesi Maarif Vekâletinden Belediyeye bildirilmiştir. Belediye, bütçe vaziyeti itibarile buna imkân bulunamayacağını Vekâlete bildirmiştir.

Küçük haberler:

Şehrimizdeki trikotajcılar ve çorapçılar bir toplantı yapmışlar ve 31 ağustos akşamına kadar parası verilmemiş olan Almanyadan gelen gümrüklerdeki iptidaî maddelerin ithaline müsaade edilmesi için teşebbüste bulunmağa karar vermişlerdir.

★ Belediye et nakliyat işini kendisi yapacaktır. Kasaplar şirketinin vesaiti bir kıymet konarak satın alınacaktır.

★ Alman mütehassısların gitmesi Haliçteki gemi inşaatını durdurmıyacaktır. Türk işçiler inşaata devam edeceklerdir.

★ Pamuklu mensucat fiatlerinde yük seklik kalmamıştır. Memlekette iki senelik stok bulunduğu anlaşılmıştır.

Taksim kışlası

Belediyeye devri hakkındaki muamele tamamlandı

Taksim kışlasının Maliyeden Belediyeye devri hakkındaki muamele tamamlanmıştır. Kışlanın devir bedeli olan elli bin lira Belediyeden Vekâlet hesabına bankaya yatırılmıştır. Şimdi kışlanın Belediye namına tapuca tesçili muamelesine başlanacaktır.

Bu muamele tamamlandıktan sonra Belediye kışla ve müştemilâtında kira ile oturanların tahliyesine teşebbüs edecek ve müteakiben kışlanın yıktırılmasına başlanacaktır. Bunun için bir artırma şartnamesi şimdiden hazırlanmağa başlanacaktır. Kışla ile müştemilâtının bir senede yıktırılacağı tahmin ediliyor.

Ticaret odaları kongresine gönderilecek murahhaslar

Ticaret odası meclisi, bugün 15 de oda salonlarında toplanacaktır. Bu içtimada Ankarada 23 teşrinievvel pazartesi açılıp 28 teşrinievvele kadar devam edecek olan ticaret odaları umumî kongresine gönderilecek murahhaslar seçilecektir.

Istimlâk işi

Eminönü sahasında istimlâke devam edilecek

Vali doktor Lûtfi Kırdarın reisliği altında Belediye reis muavinlerile fen, imâr, muhasebe ve istimlâk müdürlerinden mürekkep yapılan bir toplantıda şimdiye kadar imar sahasında tahakkuk ettirilen işler tetkik edilmiştir. Neticede imar işlerine esas teşkil eden istimlâk işlerine devam edilmesi kararlaştırılmıştır.

İstimlâk işleri ötedenberi takarrür eden sahalarda yapılacak, bu arada Eminönü sahasındaki istimlâke devam edilecektir. İstimlâk işleri için Belediyeler bankasından istikraz edilen üç buçuk milyon lira vardır.

Okuyucularımıza

Vaziyet icabı olarak şiddetli bir tabı malzemesi sıkıntısı hâsıl olmuştur. Sipariş ettiğimiz birçok kâğıdların celbi imkânı olmadığı gibi yola çıkmış kâğıdlarımızı hâmil vapurlar da ya geri dönmüş, yahud muhtelif limanlara iltica etmişlerdir. Elde mevcud mahdud miktardaki stokumuzu azami tasarrufla sarf ve istihlâk etmek mecburiyetinde bulunuyoruz. Çünkü, bundan böyle tedarik edip edemiyeceğimizi bilmiyoruz.

Buna ilâveten fiatının da üç misle çıktığını görüyoruz. Şimdiye kadar okuyucuları için gerek muhteviyat, gerek hacim itibarile en geniş manada fedakâr davranmaya çalışmış olan gazetemizin bu durum karşısında arkadaşları gibi sayfalarını azaltması bir zaruret haline gelmiştir. Bundan dolayıdır ki «Akşam» bugünden itibaren ve şimdilik haftada beş gün sekiz, iki gün on iki sayfa olarak intişar edecektir.

Varlığını ve bugünkü muvaffakıyetlerini okuyucularının teveccüh ve alâkasına borçlu olan «Akşam», münhasıran vaziyetin bir icabı olan bu kardan dolayı mazur görüleceğini umar ve tabii şartlar avdet eder etmez eski hacim ve şekline dönmesinin de gene tabii bulunacağını arzeder.

İSTANBUL HAYATI

Hep ayni mevzu

Konuşma mevzuu başka ne olabilir; gene harpten darptan bahis açıldı. Majino hattını elden geçirdik, Zigfrid istihkâmları üzerinde mütalâalar yürüttük. Alman - Leh çarpışması etrafında tenkidler, 1914 ile 1939 arasında mukayeseler yapıldı; ev sahipleri, misafirler, kadınlar, çocuklar, genç kızlar, delikanlılar hep o soğuk mevzu üzerinde kafa patlatıp çene yoruyoruz. Bazan bayanlardan biri sinirleniyor:

— Aman, Allah aşkına kapayınız şu muharebe bahsini. Biraz da eğlenceli mevzulara geçelim, modadan, gezmekten bahsedelim.

Diye bahsin mecrasını değiştirmek istiyor, hepimiz baş sallayıp hak veriyoruz:

— Çok doğru. Oturduğumuzdanberi cephelerden ayrılamıyoruz. Değiştirelim lâkırdıyı.

Bir müddet susuluyor, hatıralar yoklanıyor, yeni bahis mevzuları aranıyor. Nihayet biri söz açıyor:

— Bu sene yazı iyi geçirdik, sayfiyeden memnun kaldık amma, İstanbula dönünce iyi bir ev bulamıyacağız, diye korkuyoruz.

— Evet, bu sene ev kiraları artmış, diyorlar. Piyasada bazı şeyler de pahalanmış.

— Avrupadan gelen şeylerin fiatleri iki misline çıktı. Tabiî bu da harbin tesiri.

— Şüphe yok. Vaziyet düzelinceye kadar piyasada da istikrar olamaz.

Derken, farkına varılmadan gene harp mevzuuna geçiliyor. Bazı korkunç şeyler olur ki, insan bakmak istemez, gözlerini kapayıp başını çevirir. Fakat, garip bir cazibe ile gayri ihtiyarî yavaş yavaş baş gene o tarafa döner, göz kapakları kendiliğinden açılır ve, görmemek, bırakıp savuşmak istediğimiz şeye bakmaktan kendimizi alamayız...

İki saat içinde yedi sekiz defa karar verdik, şu harp bahsini kapatalım, dedik; fakat geç vakit kalkıp dağılırken hâlâ harpten bahsediyorduk.

Vapurlarda, tramvaylarda, hücra köşelerde hep o bahis, hep ayni münakaşa...

Ahbaplardan biri evde radyonun başına geçmiş, Paris istasyonunu açmış, orta mektepte okuyan ortanca oğlunu yanına çağırtmış. Çocukcağız mektepten öğrendiği bir kaç kelimelik Fransızca ile radyo havadisi dinliyor, babası, spikerin sesinin tonundan mânalar çıkararak oğlunun noksanlarını tamamlayıp cephe vaziyeti hakkında mütalâalar yürütüyor, önündeki yırtık harita üzerinde ev halkına izahat veriyor.

Cemal Refik

Üç çocuğun bindiği bir sandal akıntıya kapıldı, zorlukla kurtuldu

Akbıyıkta oturan Orhan, Hikmet ve Saim adlarında üç çocuk evvelki gün bir sandal kiralayarak gezmek üzere denize açılmışlardır. Gezinti esnasında sandal rüzgâra ve akıntıya kapılarak Hayırsız adaya doğru sürüklenmiştir. Çocuklar zorlukla sandalı Burgaz adasına yanaştırmışlardır.

Çocukların ailelerinin müracaatı üzerine zabıta tahkikat yapmış ve üçü de Burgaz adasında bulunarak evlerine teslim edilmişlerdir.

Bay Amcaya göre!...

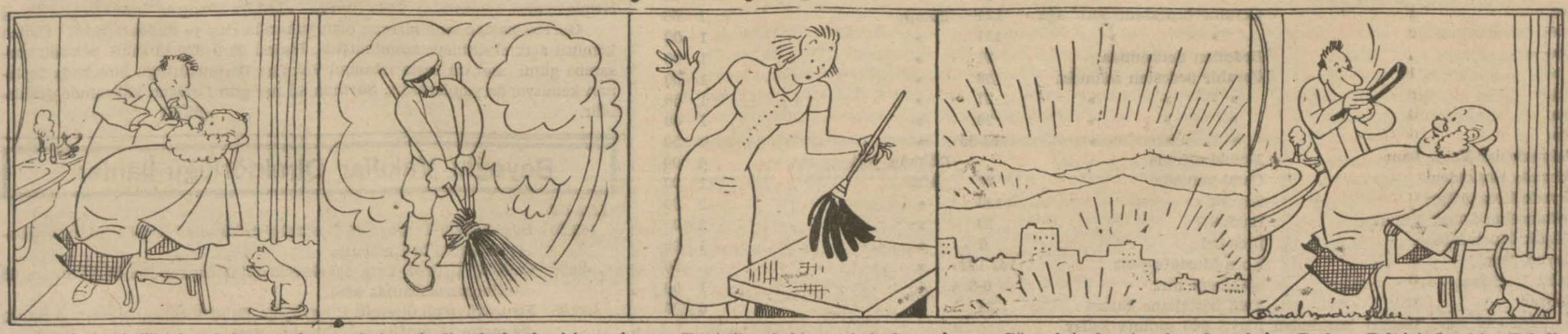

— Şehrin temizliği için erkek amele kâfi gelmemiş olacak ki kadınlardan da çöpçü alınacakmış bay Amca...

... Zaten şimdiye kadar bu işi erkeklere bırakmak hata idi...

... Temizlik erkekten çok kadının harcı!..

... Göreceksin her taraf pırıl pırıl olacak!..

B. A. — Pek iyi olacak!... Belediye nizamlarına hürmet etmiyenler belki kadınlara hürmeten sokakları kirletmezler!..

Güzel Film Meraklıları

Bu Akşam **SÜMER** Sinemasında

Toplanacaklar ve sinemanın en calibi dikkat artisti

CHARLES BOYER'in

PIERRE - RICHARD WILLM ile beraber oynadığı

FRANCİS DE CROISSET'in meşhur Romanı

ATMACA

Filmini görerek candan alkışlayacaklardır.

Yarın Akşamdan itibaren

LÂLE Sinemasında

Dünyanın her tarafından çılgınca alkışlanan, her gösterildiği memleketi kahkaha ile yerinden oynatan

Neşe kralı **FERNANDEL'in eşsiz filmi**

BEŞ KURUŞLA DEVRİALEM

SARAY SİNEMASI

Mevsimin ikinci programı olarak büyük Aşk ve Macera Romanları meraklılarının bekledikleri Film:

MERCAN ADASI

Şaheserini intihap etmiştir. Mevzuu: Ayni cürümden kabahatli ve Zabıta tarafından takip edilen bir erkek ile bir kadının balta girmemiş ormanlarda geçirdikleri büyük ve meraklı maceralardan sonra aşka kavuşmalarıdır.

Baş Rollerde:

JEAN GABİN ve MICHELE MORGAN

Yarın akşamdan itibaren başlıyor.

ABDÜLVEHABİN: Aşkın Göz Yaşları ve Yaşasın Aşk filminden sonra Kardeş Mısırın Kardeş Türkiyeye büyük Armağanı:

ÜMİD ŞARKISI (Neşidei Emel)

Arap Diyarının Yegâne Ses Kraliçesi **Ummi Gülsüm** ün Aşk, Heyecan ve ihtiras dolu şaheseri

Türkçe sozlü - Arapça şarkılı

Bu akşam **MELEK SİNEMASI**

AŞKA VEDA

Baştanbaşa yenileşmiş ve güzelleşmiş bir şekilde

YENİ SİNEMA MEVSİMİNE BAŞLIYOR

İlk Programda

Baş Rollerde JOAN CRAWFORD, MARGARET SULLAVAN, MELVYN DOUGLAS

Yerlerinizi evvelden aldırınız. Gişeler bu sabahtan itibaren açıktır. Tel: 40868

Yarın akşam **İPEK** Sinemasında

AŞK HEYECAN DOLU BİR MEVZU MÜTHİŞ ve MUAZZAM SAHNELER

DENİZALTI AVCI GEMİSİ

Baş Rollerde: GEORGES BANCROFT- PRESTON FORSTER - NANCY KELLY

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Semti ve mahallesi	Cadde ve Sokağı	No. su	Cinsi	Li.	K.
Silivrikapı Arabacı Beyazıd	Silivrikapı	50	Körökcü tekkesi	15	00
Aksaray Guraba Hüseyin ağa	Medrese	18	Mektep mahalli	6	00
Tavukpazarı. Hüseyin ağa	Cami avlusunda	18	Bir oda	2	00
Mahmudpaşa	Sultan odaları	1	Oda ve oda başılık	8	00
Çarşamba Cebecibaşı	Çarşamba	170	Cami altında Dükkân	1	50
Çarşı	Kazazlar orta	25	Dükkân	1	00
»	Ressam Basmacılar	25	»	1	50
»	Alemişah	6	»	1	50
»	Lütfullah ağa	6	»	1	50
»	Kalcılar	30	»		50
»	Kolancılar	11	»		50
»	Cevahir bedestanı Şerif ağa	124	Dolap	1	00
»	» »	131	»	1	00
»	Bedesten derununda	21	»	1	00
»	Cevahir bedesten solunda	38	»	1	00
»	» » »	27	»	1	00
»	» » »	28	»	1	00
»	» » »	54-55	»	1	50
Çakmakçılar Valde hanı	Mescid altında		Dükkân yeri	4	00
Şehzade Hoşkadem	Cami yanında	23	Arsa	1	00
Zeyrek Hoca Attar	Zeyrek	138	»	2	50
Sultanselim Dibağ Yunus	Bakkal	10	»	2	00
Küçük Mustafapaşa	İnce bel	6	»	1	00
Davud paşa	Koca Mustafa paşa	162-172	»		50
Balat Hacı İsa	Mahkeme altı	6-8	»	1	00
Hobyar	Yeni postahane karşısı	24	»	6	00

Müddeti icar: Teslimi tarihinden Mayıs 940 sonuna kadar

Yenibahçe Arpaemini Hastane yanında — Bostan — seneliği 100 Lira

Silâhdar ağa — Kemikli dere sırtında. — 30 ar tarla — seneliği 3 »

Müddeti icar: Teslimi tarihinden Kasım 941 ibtidasına kadar

Yukarıda yazılı mahaller kiraya verilmek üzere açık arttırmaya çıkarılmıştır. İstekliler 19 Eylûl 939 Salı günü saat on beşe kadar Çemberlitaşta İstanbul Vakıflar başmüdürlüğüne Vakıf akarlar kalemine gelmeleri (7101)

Beynelmilel güreş müsabakaları geri bırakıdı

Beynelmilel kürek federasyonundan Beden terbiyesi umum müdürlüğüne gelen bir mektuba nazaran bu ay içinde Amsterdamda yapılacak olan beynelmilel kürek müsabakaları ile umumi kongre tehir edilmiştir.

Beynelmilel federasyon bu tehire sebep olarak son günlerin karışıklığını ileri sürmekte ve vaziyet düzelirse tekrar tebligatta bulunacağını bildirmektedir. Bu müsabakalara 26 millet iştirak edecekti.

Kızılay Fatih İlçesine Bağlı Unkapanı şubesinden:

16/9/939 cumartesi günü akşamı Unkapanında Şehid Niyazi ilk mektebi ittisalindeki Hantal Zadelere ait bahçede fakir, yoksul çocuklar menfaatine sünnet düğünü yapılacağından Kızılaylıların cemiyetimizi şereflendirmeleri rica olunur.

TİYATROLAR:

HALK TİYATROSU

Kenan Güler ve arkadaşları yakında yeni repertuvarlarile İstanbulda temsillerine başlıyacaktır.

∴

Raşid Rıza, Ertuğrul Sadi Tek Tiyatrosu

Bu gece Bakırköy Milityadide

GAİP ARANIYOR

Vodvil 4 perde.

İstanbul asliye altıncı hukuk hâkimliğinden:

Balat Tahtaminare Çiçek Bostan sokak 18 numarada oturan İzak tarafından ikametgâhı meçhul karısı Esterya aleyhine ikame eylediği boşanma davasının müddeialeyhin gıyabında icra kılınan muhakemesi sonunda: Taraflar arasında şiddetli geçimsizlik hasebile müşterek hayatın çekilmez bir hale geldiği ve müddeialeyhin kocasını terk ederek İspanya'ya kaçtığı ve bademe bir arada yaşamalarına imkân bulunmadığı sabit olduğundan tarafların boşanmalarına dair verilen 19/7/939 tarih ve 939/154 numaralı hüküm müddeialeyhin ikametgâhının meçhuliyetine binaen on beş gün müddetle ilânen tebliğine karar verilerek mezkûr hüküm fıkrasının tebliğ yerine geçmek üzere mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğu ilân olunur.

İLÂN

Borsa ve Osmanlı Bankası Komiserliğinden:

Türk Madencilik Anonim şirketi tarafından çıkarılmış olan her biri itibari (10) lira kıymetinde (5000) hisse senedi Borsa meclisi kararile 8/9/1939 tarihinde kottan çıkarılmıştır.

Hariciye Vekâletinden:

Vekâletimizde münhal bulunan 175 lira ücretli Almanca mütercimliğine, imtihanla, Almancaya bihakkin vakıf bir mütercim alınacak ve imtihan 20/9/1939 tarihinde icra kılınacaktır. Taliplerin 16/9/1939 tarihine kadar hüviyet cüzdanı, tahsil, hüsnühal, sıhhat ve askerlik vesikalarını Vekâlet Sicil ve Memurin Umum Müdürlüğüne tevdi eylemeleri lüzumu ilân olunur.

(4430) (7252)

İstanbul defterdarlığından:

	Lira	Kş.	Parça
Hocapaşa maliye şubesinde masa dolap sandalya ve saire.	26	40	67
Defterdarlık binası dolap ve saire eşya.	64	80	276

Yukarıda bulunduğu mevkileri yazılı hurda eşya hizalarındaki muhammen bedelleri üzerinden açık arttırma suretile satılacaktır. İhale 21/9/939 tarihine müsadif perşembe günü saat 14 tedir. Satış bedeli nakden ve peşinendir. Taliplerin % 7,5 pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırıp mezkûr gün ve saatte defterdarlık millî emlâk dairesindeki komisyona müracaatları. (6974)

Kadıköy Kadastro Müdürlüğünden:

Kadıköyünde İbrahimağa mahallesinin 18/9/939 tarihinden itibaren tahdidine başlanacaktır. Alâkalıların hazır bulunarak hududlarını göstermeleri veyahut o yerin icabına göre tesbit etmeleri lâzımdır. Tahdid sırasında ilgililer hazır bulunmadıkları takdirde mevcud vesika ve vukuf erbabının beyanatına göre tahdid yapılacağı ilân olunur. «7219»

Kadıköy Kadastro Müdürlüğünden:

20 lira aslî maaşlı kadastro fen memur muavinliklerine bilimtihan lise mezunlarından alınacağı cihetle taliplerin bu hususta yedinde mevcut lise diploması ve hüsnühal varakalarile birlikte 20 Eylûl 939 tarihine kadar Kadıköyünde kadastro müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (7218)

Dil - Tarih ve Coğrafya fakültesi (Ankara Edebiyat fakültesine) Talebe kaydı

Fakültede bu sene Felsefe enstitüsü de tesis olunduğundan bir edebiyat fakültesinde mevcut olması lâzımgelen bütün ders zümreleri vardır.

Bunlardan başka Alman, İngiliz, Fransız dil ve edebiyatları ayrı birer ders zümresi halindedir.

Fakülteye kaydolunabilmek için lise mezunu olmak ve olgunluk imtihanını vermiş bulunmak lâzımdır.

Talebe kaydına 15 Eylûl 939 tarihinde başlanacaktır.

Fazla izahat almak için Direktörlüğe müracaat edilmesi ilân olunur. (7253)

Dil ve tarih - Cografya fakültesi talebesinin yemek münakasası

Ankara Dil ve Tarih - Coğrafa fakütlesi direktörlüğünden:

A — Fakültenin yatılı talebesinin sabah, öğle, akşam yemekleri kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur.

B — Muhammen bedel beher talebe için 75 kuruş olup bunun bir senelik umumî yekûnu 34218 lira 75 kuruştur.

C — % 7,5 muvakkat teminat bedeli 2566 lira 41 kuruştur.

Ç — İhale 14/9/939 perşembe günü saat 16 da Ankara mektepler muhasebeciliğinde yapılacaktır. Teklif mektuplarının ihaleden bir saat evveline kadar mezkûr muhasebecilikte müteşekkil komisyona vermeleri lâzımdır.

D — İsteklilerin şartnameyi görmek ve izahat almak üzere fakülte hesap memurluğuna müracaat etmeleri. (6804)

Tıp Fakültesi Dekanlığından:

Tıp fakültesinin Çocuk hastalıkları ve Bakımı, Üroloji kliniklerile Radyoloji Anatomi Patoloji, Genel Patoloji Enstitülerinin doçentlikleri münhaldir. İsteklilerin şeraiti öğrenmek üzere tıp fakültesi dekanlığına müracaatları. (7136)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlânları

1 — Gureba hastanesinde kalorifer kazanlarının tebdili açık eksiltme usulü ile münakasaya konmuştur. Bedeli keşif (4545 - dört bin beş yüz kırk beş) lira 20-yirmi kuruştur. Bu işe ait eksiltme evrakı şunlardır:

Eksiltme şartnamesi, fennî şartname, mukavelename.

İstekliler bu evrakı bilâ bedel İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü Başmimarlığından alabilirler.

2 — Eksiltme 18/9/939 pazartesi günü saat on beşde Vakıflar Başmüdürlüğünde ihale komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler mühendis, mimar olmak veya bu işleri başarabileceklerine dair Nafıa müdürlüğünün vesikasını haiz olacaklardır. Bu vesikaları eksiltme gününden üç gün evveline kadar Başmimarlığa tevdii ile ayrıca münakasaya girmek için vesika alacaklardır. Teminatı muvakkate (340 - üç yüz kırk) lira (89 - seksen dokuz) kuruştur. (6849)

★

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli	İlk teminat
Laverekompoze kömürü	200 ilâ 250 ton	13 lira	243-Lira 75-Kr.

Dördüncü Vakıf Hana lüzumu olan yukarıda cinsi ve mikdarı yazılı maden kömürü açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 20/9/939 tarihine müsadif çarşamba günü saat on beşte İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan komisyonda yapılacaktır. Şartnamesi her gün Levazım kaleminde görülebilir. (6977)

★

Cinsi	Mikdarı	Muhammen bedeli	İlk teminat
Kriple maden kömürü	150 - Ton	14-Lira 50-kuruş	163-lira 12-kuruş

Gureba hastanesine lüzumu olan yukarıda cins ve mikdarı yazılı maden kömürü açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 20/9/939 tarihine müsadif çarşamba günü saat on beşte İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan komisyonda yapılacaktır. Şartnamesi her gün Levazım kaleminde görülebilir. (6978)

Beyoğlu Vakıflar Direktörlüğü İlânları

Lira Kr.	
153.50	Boğaziçinde Tarabya'da Bostaniçi caddesinde eski 51 No. lu beş buçuk dönüm bağ mahalli.
49.50	Ortaköy Üçüncü Orta sokak eski 21 mükerrer No. lu 78 metre 66 santim murabbaında arsa.
158.05	Firuzağa mahallesinin Hüseyinağa Bahçesi sokağında eski 8 No. lu 24 metre 11 santim murabbaında arsa.

Yukarıda yazılı gayri menkullerin mülkiyetlerinin satışı peşin para ile on beş gün müddetle açık arttırmaya çıkarılmıştır.

İhalesi 18/9/939 pazartesi günü Komisyonda yapılacağından taliplerin Akarat Mahlûlât kalemine müracaatları (6928)

Almanlar Lodz'a girdi

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Lodzda yahudiler arasında panik

Berlin 12 (A.A.) — Radyo, Alman kıtaatının Lodz'a girmiş olduklarını haber vermektedir.

Bale 12 (A.A.) — Rigadan Basler Nachrichten gazetesine bildiriliyor:

Varşovada sivil halk eski tramvay arabaları, şimendifer vagonları ve bombardımanlardan yıkılan binaların tuğlaları ve diğer enkazdan barikadlar tesisile meşguldür.

Lodz'un 200 bin sakinile Avrupanın en büyük gettosunu teşkil eden yahudi mahallesinde hakikî bir panik hüküm sürmektedir. Burada asayiş hizmeti Lodz'un Alman ekalliyeti tarafından temin edilmektedir.

Almanlar tarafından zaptedilen diğer yerler

Berlin 12 — Ordu başkumandanlığı tebliğ ediyor: Alman kıtaatı Pozen ve Garbî Prusya vilâyetlerinde, Pozen, Thorn, Gnesen, Hohensalz'ı işgal etmiştir. Bu mıntakalardaki eski Alman erazisi hemen kâmilen Almanların eline geçmiştir.

Polonyada Narew nehri üzerindeki Lomza mevkii de kıtaatımız tarafından işgal edilmiştir.

Berlin 12 — Alman başkumandanlığının tebliği: Polonyada cereyan etmekte olan büyük meydan muharebesi Vistül'ün garbinde neticelenmek üzeredir. Kıtaatımız Vistül'ün şimalinde Medin kalesine yaklaşmak üzeredir. Varşovanın cenubunda 21 santimlik birçok top ele geçirilmiştir. Düşman Kitne civarında sımsıkı ihata edilmiş bulunmaktadır.

Slovak kıtaatının faaliyeti

Presburg 12 (A.A.) — (D. N. B.): Slovak askerî bülteninde Slovak kıtaatının doğu bölgesinde kuvvetli bir Leh mukavemetini kırarak düşmanı 20 kilometre mesafeye çekilmeğe mecbur ettikleri ve harekât için müsait bir üs kazandıkları bildirilmektedir. Düşman Krosno - Sanok hattı üzerinde ricat etmektedir.

Polonyada Almanların zayiatı

Amsterdam 12 (A.A.) — Alman matbuatında çıkan ölüm ilânlarına bakılacak olursa, Polonyada en çok zayiat veren, Alman kuvvetlerinin hava kuvvetleri ve zırhlı birlikler olduğu anlaşılır. Yalnız Dortmund gazetelerinden biri dün bu sınıflara mensup askerlerden birkaçının ölüm haberini vermekte idi.

Berlin mahafilinin endişesi

Bale 12 (A.A.) — Berlinden «Basler Nachrichten» gazetesine gelen haberlere göre, salâhiyettar Berlin mahafili Varşova etrafındaki harekâtın Alman ordusuna ciddî zayiat verdirmesiden endişe etmektedir. Çünkü Alman orduları gerisinde çeteler ve münferit Polonya asker grupları mütemadiyen teşekkül etmekte ve Almanların gerilerini vurmaktadır.

Alman tayyarelerinin bombardıman ettikleri yerler

Lublin 12 (A.A.) — Polonya radyosunun gece, askerî harekât hakkında verdiği mütemmim malûmata göre, Luck şehri, 11 eylûlde saat 5,30 6, 16 ve 18 de olmak üzere dört kere bombardıman edilmiştir.

Alman hava kuvvetleri, Lublin'de ciddî hasarlara sebebiyet vermiştir. Tarihî kule ile diğer meşhur bazı binalar yıkılmıştır. Alman tayyareleri, Brzesc, Koweo, Zamose ve Siedlce gibi hiçbir askerî mahiyeti ve ehemmiyeti olmayan şehir ve kasabaları da bombardıman etmiştir.

Mülteci sivil halkı taşıyan trenler de bombardımana tabi tutulmuştur.

Birçok Alman tayyareleri mürettebatının esir edilmesi vakalarında tesbit edildiği gibi, tayyareciler, henüz 17 yaşını geçmemiş genç çocuklardır.

Alman hava kuvvetlerinin bütün tahribatına rağmen, ordunun ve sivil halkın maneviyatı çok yüksektir. Polonya, yalnız muzaffer olmayı ve vatanı yeniden imar etmeyi düşünmektedir.

Yanan istasyonlar

Berlin 12 — (D. N. B.) ajansı tebliğ ediyor: Kıtaatımız Praga demiryolu müsellesi ile Varşovadan Radyizin, Thuszez, Siedlce ve Deblike giden demiryollarına taarruz etmişlerdir. Bu istasyonlar yanmaktadır.

Polonya bankasının altın mevcudu

Amsterdam 12 (A.A.) — Buraya gelen haberlere göre, Polonya bankasının altın mevcudu Romanya hududunda kâin Scniatyn'e nakledilmiştir. Polonya hükûmet merkezinin de oraya gittiği zannediliyor.

İngiliz büyük elçilik memurları Varşovadan ayrıldı

Londra 12 (A.A.) — Istihbarat Nezaretinin bir tebliğine göre, Varşovadaki İngiliz büyük elçiliği pasaport memurunun refikası bayan Shelley bir hava hücumu esnasında ölmüştür. Elçiliğin diğer memurları sağdır. Elçilik Varşovadan ayrılmıştır.

Şimal memleketleri Hariciye Nazırlarının toplantısı

Kopenhag 12 (A.A.) — Fenlandiya, Norveç, İsveç ve Danimarka Başvekil ve Hariciye Nazırları önümüzdeki pazartesi günü burada toplanacaklardır.

L. A. R. E. S.

Romanya Hava Postaları

Tayyarelerinin işlerı ahare kadar muntazaman BÜKREŞ - İSTANBUL azimet ve avdet seferlerine devam edeceklerini sayın alâkadarlara bildirilir.

SPOR

İstanbul klüplerinin adedi 35 e çıktı

Eski küme teşkilâtı aynen ipka edildi

Beden Terbiyesi genel direktörlüğü tarafından teşkilâta alınmasına karar verilen gayri federe klüplere kayıd için verilen mühlet nihayet bulmuştur. Bundan sonra kayıd için müracaat eden klüplerin yalnız tescil işleri yapılacak, fakat bu seneki lig maçlarına girmesine müsaade edilmiyecektir.

Bugüne kadar kayıd muamelelerini intaç ederek resmen teşkilâta alınan klüpler şunlardır: Şişli, Pera, Galataspor, Taksim Yeniyıldız (Kurtuluş), Alemdar. Akınspor, Kale, Feriköy Şişli. Rumelihisar, Bakırköy İstiklâl, Halıcıoğlu. Yeniden teşkilâta giren 11 klüp eskiden müseccel bulunan 24 klüple birlikte bu seneki lig maçlarına iştirak edeceklerdir.

35 klüp arasında yapılacak olan bu seneki lig maçlarile teşrinievvel bidayetinde başlanacağından İstanbul futbol ajanlığı yeni klüplerin kümelere taksimi işini biran evvel yapacaktır. Birinci kümenin sekiz klübe indirileceği ve bu arada Pera, Şişli ve Kurtuluşun birinci kümede oynıyacakları yolundaki şayia tahakkuk etmemiştir.

Eski küme teşkilâtında bulunan klüplerin hukuku aynen muhafaza edilecektir.

İstanbul Hakem Komitesi Başkanlığından:

Yeniden başlıyacak olan hakem kursuna namzed olarak devam etmek isteyen aşağıdaki evsafı haiz teşkilâtımıza dahil klüp mensuplarının 13 eylûl çarşamba günü saat 18 de Cağaloğlunda bölge merkezine müracaatları tebliğ olunur.

Futbol hakemlerinde aranacak vasıflar:

Madde 12 — Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü, futbol hakemi olabilmek için hakem olacaklarda şu vasıfları arar:

a) Türk vatandaşı olmak,

b) İyi ahlâk ve karakter sahibi olmak.

c) Yaşı 25 den aşağı, 45 den yukarı olmamak.

d) En az orta tahsil görmüş olmak ve ayrıca maişet medarı bulunmak.

e) Vücutça sağlam olduğuna, gözlerinde hiç bir ârıza olmadığına dair doktor raporu ibraz etmek.

f) Hakem kursundan geçerek şifahî, tahrirî ve ameli imtihanı kazanmış olmak.

g) Mevsiminde anform bulunmak.

h) Soğukkanlı, iyi ve derin görüşlü, kararlarında seri ve isabetli, vazifeye bağlı, hüsnüniyet sahibi, bitaraf. otoriter ve hiç bir tesire uymaz ve kapılmaz olmak.

i) Hakemlik edeceği sporu bilfiil yapmış. iyi öğrenmiş ve hâlen bırakmış bulunmak.

Balkan oyunları tehir edilecek mi?

Beldgrad (Akşam) — Teşrinievvel içinde Atinada yapılması tekarrür eden 10 uncu Balkan oyunları için evvelce hazırlık yapan Yugoslav atletlerinin çalışmaları verilen bir emir üzerine tehir edilmişti. Bu kere spor mahafilinden öğrendiğimize göre Rumenlerin son vaziyetler dolayısile iştirak edemiyeceğini bildirdiği Balkan oyunlarına aynen Yugoslav atletlerinin de gönderilmiyeceği hakkında karar alınmak üzeredir.

Henüz Yunan federasyonundan bu hususta bir malûmat alınmamasına rağmen bu seneki Balkan oyunlarının son siyasi hâdiselerin tavazzuhuna kadar tehir edileceği tahmin edilmektedir.

Fransızlar, Alman topçusunun ateşine rağmen ilerliyorlar

(Baştarafı 1 inci sahifede)

küçük Voskesler arasında cephenin merkezinde yaptıkları hareket ile mukayese edilemez.

Londra 12 — Fransız kuvvetleri Sarre havzasında Lüxemburg hududu civarında mühim muvaffakiyetler elde etmişlerdir. Askerler geceleyin işgal ettikleri yerleri takviye etmişlerdir. Fransızlar metodik bir şekilde ilerliyorlar. Henüz büyük kuvvetler harbe girmemiştir.

Paris 12 (A.A.) — Charles Morice, «Petit Parisien» gazetesinde Fransız - Alman cephesindeki harekâtı tefsir eden yazısında diyor ki:

«Muharebe hattının diğer kısımlarında hücumlarımız devam etmektedir. Bir tarafta enteresan mahallî bir ilerleme kaydediliyor, diğer tarafta Sarre nehrinin şarkında 20 kilometrelik bir cephe üzerinde de ciddî terakkiler elde edilmektedir. Sarre'ın şark tarafı demek, Sarr nehri ile Bliffe ismindeki ayağı arasında Guemines de dahil olmak üzere Sarr arazisinin şimal kısmı demektir.

Bu suretle Fransız kıtalarının ilerleyişi, gittikçe daha mahsûs bir surette Sarrebruck'e yaklaşmaktadır. Bu yaklaşış, Saar nehrine akan Moselle ırmağının iki sahilinden, yani gerek cenubu şarkî, gerek cenubu garbiden vukua gelmektedir. Almanların mukavemet hatlarını Sarrebrückün öte tarafına geçirmeleri muhakkak ki çok yakındır.»

Alman tebliği

Berlin 12 (A.A.) — Ordu başkumandanlığı tebliğ ediyor: Garp cephesinde, Sargemuend ile Hernbach arasında devriye kolları müsademeleri olmuştur.

Alman topraklarına karşı hiçbir hava taarruzu vuku bulmamıştır.

Kolonya tahliye ediliyor

Kopenhag 12 (A.A.) — National Tidende gazetesinin Berlin muhabiri bildiriyor:

Dönen bazı şayialara inanmak lâzım gelirse, Kolonyadan birçok kadın ve çocuk tahliye edilmiştir. Buna nazaran Almanlar Kolonyada mühim bir askerî faaliyete intizar etmektedirler.

Yakında Achen de boşaltılacak

Amsterdam 12 (A.A.) — Hollanda gazetesi Massbode, Batı Almanyası şehir ve köylerinin tahliyesi hakkında şu satırları yazıyor:

Almanlar Sarrebrück'ü ve Treves'i boşalttılar. Achen ve bütün civar bölge de ayni âkıbeti bekliyor. Buraların tahliyesi muhtemel olarak çarşamba günü yapılacaktır.

Gazete, bu malûmatı verdikten sonra, bu tahliyenin trajik mahiyetini tavsif etmekte ve yaya gidenlerin - ki adedi binleri buluyor - 15 kilogramlık bir torpa nakledebildiklerini, çünkü bavulun yasak olduğu bildirmektedir.

Sarrebrück'lülere gelince, gazetenin istihbarına göre bunlar üç gün, üç gece elbiselerini çıkarmadan yürümüşlerdir.

Achen'e birçok yaralı gelmiş ve sivillere yalnız bir tek hastane kalmıştır.

Bir İngiliz vapuru daha batırıldı

Londra 12 (A.A.) — İstihbarat Nezareti bildiriyor:

9465 tonluk İnverliffey vapuru batmıştır. Mürettebatı Amerika bandıralı Stewart vapuru tarafından kurtarılmıştır.

Dört İngiliz ticaret vapuru, denizaltıların hücumuna uğradıklarını, fakat kurtulmağa muvaffak olduklarını hikâye etmektedirler.

İngilterede vesika usulü

Brüksel 12 (A.A.) — Belçika gazeteleri İngilterede yiyecek maddeleri ve diğer zarurî maddeler üzerinde tatbikine başlanan vesika usulü hakkında tafsilât vermekte ve bilhassa bazı maddelerin sıkı takyidata tabi tutulduğunu yazmaktadır.

Nezaretler şimdilik Londradan ayrılmıyacak

Londra 12 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre, Kabine âzası Londrada kalmakla beraber, hükûmet servislerinden bir kısmı memleketin muhtelif noktalarına nakledilmiştir. Bu suretle nakledilen memurların adedi 7, 8 bini bulmaktadır.

Şimdilik nezaretlerden ve başlıca idarelerden hiçbirinin Londradan ayrılması mevzuubahis değildir.

İngilteredeki Almanlar

Londra 12 (A.A.) — İstihbarat Nezareti, İngiltrede bulunan Almanların tevkif ve mallarının müsadere edildiği hakkında bugün Almanyada neşredilen haberleri yalanlamıştır.

Almanların büyük bir kısmı hareket etmiş ve geri kalanın birkaç yüzü millî emniyet endişesile tevkif edilmiştir. Fakat bunlardan her biri mahkemeye müracaat edebilir. Her halde Almanlara ait hiçbir şey müsadere edilmemiştir.

Almanya bitaraf memleketlere kömür vermeyi kararlaştırmış

Berlin 12 (A.A.) — İngiliz ablukası bitaraf memleketlerin iptidaî ve gıda maddeleri almalarına mani olduğundan ve bilhassa İngiltere bitaraf memleketlere kömür vermediğinden Almanya bu memleketlere her sene on beş milyon ton kömür vermeyi kararlaştırmıştır. Bunun dokuz milyon tonu Alman madenlerinden ve altı milyonu da Polonya madenlerinden verilecektir.

Bundan başka Almanya bugünlerde bir kaçak eşya listesi neşredecek ve İngiliz tazyiki altında İngiliz ablukasına cevap olmak üzere gıda maddelerini de bu listeye ithal eyliyecektir. Bitaraf memleketlere gidecek eşya müstesnadır.

Göring'in nutkunun İngilterede akisleri

Londra 12 — Resmî mahafilde mareşal Göringin nutkunun Alman siyasetinin iflâsını meydana çıkardığı söyleniyor. Bu mahafilin kanaati şudur:

«Hitler, ecnebi memleketlere bir çok vaadlerde bulunmuş, bunlardan hiçbirini tutmamıştır. Bu sebeple vereceği teminata hiçbir veçhile itimad edilemez. İngiltere, ancak sözüne itimad edilebilecek bir Alman hükûmetile sulh yapacaktır.

Almanyanın iktısadî vaziyetine gelince, Göringin nutku, harpten evvel vesika ile iaşe maddeleri tedarik etmek mecburiyetinde kalmış olan dinleyicileri tatmin edecek mahiyette değildir.

Ankarada pasif korunma

Ankarada pasif korunma tecrübelerine hazırlık olmak üzere temsilî bir tatbikat yapıldığını yazmıştık. Yukarıda yangın bobmaları tecrübesi ve itfaiye yangına koşarken görünüyor.

Haber aldığımıza göre hazırlıklar bitmiştir. Yakında pasif korunma tecrübesi yapılacaktır. Ankaradan sonra sırası ile, bir harp halinde hava taarruzuna uğraması en çok muhtemel olan diğer büyük şehirlerde de temsilî mahiyette tecrübeler yapılacaktır.

Üniversite A.E.P. Komisyonundan:

Alınacak şeyler	Muhammen bedeli	Teminatı	İhale günü ve şekli
Tedavi kliniğine bir adet Bazol metobolizma âleti	600	45	29/9/939 cuma 14
İkinci hariciye kliniğinde bir adet Epidiaskop	4350	327	14,5
Lâboratuvar için cam vesair levazımı	1466	110	15
8 adet buz dolabı	2528	190	15,5
1770 adet mevcut nümune üzerine havlu	942	71	16
584 adet terlik	700,80	53	16,5

Yukarıda yazılı altı kalem eşya açık eksiltme ile alınacaktır.

İsteklilerin 939 Ticaret odası kâğıtları ve teminat makbuzlarile ihale günü Rektörlüğe gelmeleri, liste ve şartnameleri her gün Rektörlükte görülür. «7221»

Istanbul Telefon Müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için 200 ilâ 300 ton Marinlave kömürü ile 70 ilâ 121 ton yerli Kok kömürü kapalı zarfla eksiltmeye çıkarılmıştır. Muhammen bedel 6409.50 lira, muvakkat teminat 481 lira olup eksiltmesi 21 Eylûl 939 perşembe günü saat 15 de Müdürlük binasındaki Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile kanunî vesaiki muhtevi kapalı zarflarını o gün saat 14 e kadar komisyona vermelidirler. Şartnamesi her gün Levazım âmirliğinde görülebilir. (6984)

Resmi Dairelerin nazarı Dikkatine:

Kâğıd ve tabı malzemesi tedariki hususunda uğradığımız müşkülât dolayısile kâğıdlarımızı idareli kullanmak mecburiyetinde kaldık. Hacimlerimizi küçültmek ve yazıları daha ufak puntolarla dizmek gibi tedbirlere başvurduk. Bu cümleden olarak şimdiye kadar 10 punto üzerinden dizilmekte olan ilânları 15/9/939 tarihinden itibaren 8 punto ile dizmiye karar verdik.

Hurufatın küçülmesinden dolayı ilânlar hiçbir eksikliğe maruz kalmıyacak yalnız işgal edeceği yer ve hacim kısalmış olacaktır. 10 punto ile 8 punto arasındaki nisbeti muhafaza için ilânların beher santiminden şimdiye kadar tatbik edilmekte olan tarifeden yalnız 10 kuruş fazla ücret alınacaktır.

Netice itibarile bir ilânın 10 punto üzerinedn dizilmesile alınacak ücret; ayni ilânın 8 punto ile dizilmesinden alınacak ücretin ayni olacaktır.

Elimizde olmıyan sebeplerden dolayı vaki bu değişikliği mazur görmelerini rica ederiz.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

KAÇAMAK

Bu macera Cevadın son on dört senelik hayatındaki ilk aşk kaçamağı idi.

On dört senedenberi Neclâ ile yaşıyordu. Vakıâ aralarında resmi bir bağ yoktu. Lâkin Neclâ Cevada göz açtırmıyordu. Son derece kıskanç bir kadındı. Senelerce evvel uzun zaman sevişmişler, sonra hayatlarını birleştirmişlerdi.

Son zamanlarda Neclânın hiç durmıyan çenesinden, bu biribirine benziyen günlerden Cevad bıkmıştı. Fakat bu on dört sene süren maceradan kendisini çekip alamıyordu.

Üç ay evvel Cevadın karşısına Şayeste çıkmıştı.

Bu her halile, her tavrı, her hareketile herşeyile Cevadın son derece hoşuna giden bir kadındı.

Cevad onu bir gün tramvayla işine giderken görmüştü. Ayni sırada yanyana oturmuşlardı. Cevad arasıra yan gözle omuz başında oturan bu genç kadına bakıyor, derin derin nefes alarak onun kokusunu ciğerlerine kadar çekiyor, içinden:

— Ne güzel kadın!... diyordu.

Tramvay Cevadın ineceği istasyona gelince genç kadın da kalkmıştı. Tramvaydan beraber inmişler, bir müddet ayni istikamete doğru yürümüşlerdi. Sonra yolları ayrılmıştı.

Birkaç gün sonra hemen hemen gene ayni saatte ayni tramvayda karşılaştılar. Bu sefer bakışlarında biribirlerine karşı pek o kadar yabancılık yoktu.

İkisinin de gözlerinde: «Bir iki gün evvel sizi tramvayda görmüştüm. Yanyana oturmuştuk. Hatırladım.» gibi bir mânâ vardı.

Gene ayni istasyonda tramvaydan indiler. Cevad bu sefer genç kadını uzun müddet takip etti. Arkadan onun yürüyüşünü seyrediyordu. İçinden: «Adım atışlarında bile bir güzellik var.» diyordu.

Genç kadın büyük bir hana girince Cevad da geriye döndü. O günü yazıhanesinde zaman zaman bu güzel kadını düşündü.

Günler böylece geçip gitti. Tramvayda sık sık birbirlerine rasladılar. Nihayet tanıştılar. Ahbap oldular. Birlikte gezip tozmağa başladılar. Cevad, bu iş on dört senelik metresinin kulağına gitmesin diye son derece ihtiyatkârane hareket ediyordu. Şayeste ile hep tenha yerlerde buluşuyorlardı. Fakat bu güzel, fettan kadın Cevadı pek ziyade üzüyordu. Üç aydanberi devam eden arkadaşlıklarında Cevadın bu aşk macerasında en büyük muvaffakıyeti arasıra sevgilisinin küçük beyaz ellerini tutup sıkmaktan ibaret kalıyordu.

Nihayet bir gün Şayesteden söz almıştı. Boğazda, denize karşı bir otelin terasında başbaşa güzel bir yemek yiyecekler, içecekler, eğleneceklerdi.

Son on dört sene içinde bu Cevadın hayatındaki en büyük kaçamağı olacaktı. Şayeste ile buluşacakları günün daha sabahında Boğazdaki şairane otele gitmişti. Denize karşı uzanan güzel balkonda bir sofra kurması için otel sahibine talimat vermişti.

Daha Şayestenin gelmesine bir saatten fazla zaman olduğu halde balkonda nefis bir sofra hazırlanmıştı. Oteldeki baş garson tâ gençlik senelerinden Cevadı tanırdı. Onun etrafında pervaneler gibi dönüyor:

— Çoktanberi, senelerdenberi görünmüyorsunuz efendim... diyordu.

Cevad sofrayı çiçeklerle süsletmişti. Bugün felekten bir gün çalacaktı. Herşeyi hazırlanıp tamam olduktan sonra masanın başına oturdu. Şayesteyi beklemeğe başladı.

Saate baktı. Tamam beş buçuktu. Şayeste nerede ise gelecekti. Şimdi Cevad için dakikalar daha ağır geçmeğe başlamıştı. Saat bir türlü ilerlemek bilmiyordu.

Şayeste ona «beş buçukla, altıya çeyrek kala arasında geleceğim...» demişti.

Oteli biliyordu. Lâkin saat altı olduğu halde hâlâ Şayeste meydanda yoktu. Acaba nerede kalmıştı? Bir işi mi çıkmıştı? Saat altı buçuk oldu, yedi oldu lâkin Şayeste görünmedi. Cevad meraktan çıldıracaktı.

Üstelik ikide bir terasaya gelip kendisine görünen:

— Bir emriniz var mı? diye soran baş garsondan da utanıyordu. Kırk yılda bir iş yapmıştı. Ondan da birşey çıkmamıştı. Bu kadar hazırlandıktan sonra şu nefis sofra karşısında, iki kişilik takımın önünde tek başına duruşu kimbilir civarındaki garsonları ne kadar güldürüyordu. Onunla nasıl alay ediyorlardı. Saat yedi buçuk olunca artık Şayesteden ümidini kesti. Aklına bir fikir gelmişti. Kalktı. Telefon odasına geçti. Neclâya telefon etti:

— Neclâcığım, dedi, sana bu akşam bir sürpriz yaptım. Çoktanberi birlikte gezmediğimizden şikâyet ediyordun ya... Şimdi ben seni Boğazda bir otelde bekliyorum. Otelin adresini şimdi söyliyeceğim. Bir otomobile atla gel...

Neclâ:

— Peki... dedi.

Cevad bulduğu fikirden memnundu. Bu suretle hem garsonların alayından kurtulacaktı. Sanki beklediği kadın Neclâ imiş gibi bir vaziyet alacaktı. Hem de yaptığı bu kadar masraf, hazırlattığı bu nefis sofra boşa gitmiyecekti. Bu suretle Neclânın da gönlünü yapacaktı. Yarım saat sonra Neclâ otele gelmişti. Bu güzel sofra karşısında:

— Aferin Cevad... dedi. Bu sürprizi yapmakla hakikaten beni sevdiğini, beni düşündüğünü anladım.

Cevad baş garsonun yüzüne: «İşte beklediğim geldi.» gibi bakıyordu.

Neclâ ile karşılıklı soğuk biraları içmeğe başladılar. Bir aralık Cevadın dışarı çıkması icap etmişti. Koridorda Şayeste ile burun buruna geldi.

Genç kadın Cevada:

— Ah, diyordu, çok geç kaldım. Affedersin... Kurd gibi de acıktım. Hani hazırlattığın sofra nerede?...

Hikmet Feridun Es

BULMACAMIZ

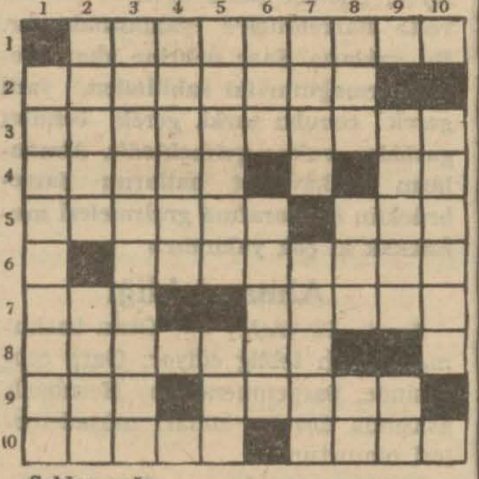

Soldan sağa:

1 — İskemle.
2 — Hoşafı yapılan kuru bir meyva.
3 — İnsan başı.
4 — Pek az mikdar - Ahzeyle.
5 — Yad ederek - Taharri et.
6 — Kanadı yok.
7 — Sonuna «Z» gelirse dananın babasıdır - Bir kadın ismi.
8 — Tersi sarsıntı demektir.
9 — Eski bir musiki âleti - Bir erkek ismi.
10 — Âmirler - Mezruat.

Yukarıdan aşağı:

1 — Gözleri siyah.
2 — Zencilerin memleketi - Ayakta duran.
3 — Taharri etmek üzere.
4 — Sayı.
5 — Küçük mağaza - Tersi arkadır.
6 — Üye - Tersi yakmak demektir.
7 — Sonuna «R» gelirse bir cins balık olur - Gemi personeli.
8 — Remizle anlatma - İsyan eden - Akmaktan emir.
9 — Serpuş üzerine sarılan bez - Tersi köpektir.
10 — Tersi tehlikeli.

Geçen bulmacamızın halli

Soldan sağa:

1 — Cunningham, 2 — Acaib, İade, 3 — Nusrat, Dur, 4 — Tedavi, 5 — Un, Ba, Ne, 6 — Barklanmak, 7 — Ali, Aktör, 8 — Lâle, Lub, 9 — Eş, Azlık, 10 — Kırkar, Eza.

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.
Türkiye Radyosu
T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kc./s. 20 Kw.
Ankara Radyosu
T. A. P. 31.70 m. 9465 Kc./s. 20 K Q.

TÜRKİYE SAATİLE
13/9/939 Çarşamba

12,30: Program, 12,35: Türk müziği (Pl.), 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,15 - 14: Müzik (Riyaseticümhur bandosu) Şef: İhsan Künçer. 1 — R. Weber - Marş, 2 — Saint - Saens - I er Mazurka, 3 — Verdi - Nabucodonosor operasının uvetürü, 4 — Emmerich Kalman - Grafin Mariza Oprt. potpuri, 19: Program, 19,05: Müzik (Dans müziği Pl.), 19,30: Türk müziği (İncesaz faslı), 20,15: Konuşma, 20,30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,50: Türk müziği: Okuyanlar: Radife Neydik, Melek Tokgöz. Çalanlar: Cevdet Kozan, Cevdet Çağla, Refik Fersan, Kemal Niyazi Seyhun. 1 — Uşşak peşrevi, 2 — Faiz Kapancı - Uşşak şarkı (Hayalin çıkmıyor), 3 — Şemseddin Ziya - Uşşak şarkı (Şu salkım söğüdün altı daima), 4 — Faize - Uşşak şarkı (Niçin nalendesin), 5 — Şükrü - Uşşak şarkı (Geçti muhabbet demi), 6 — Uşşak türkü (Sarardım ben sarardım), 7 — Kemal Niyazi Seyhun - Kemençe taksimi, 8 — Dellâlzade - Şehnaz şarkı (Etmedin bir lâhza ihya), 9 — Udi Mehmed - Şehnaz şarkı (Suphu bulsam sinei safında), 10 — Şemseddin Ziya - Şehnaz şarkı (Hem aldandım hem aldattım), 21,30: Haftalık posta kutusu, 21,45: Müzik (Opera aryaları), 22: Müzik (Küçük orkestra) Şef: Necip Aşkın: 1 — Hans Thaler - Kukuk - Polka, 2 — Aubert - Göbekliler resmi geçidi, 3 — Robert Stolz - Praterde ağaçlar tekrar çiçek açıyor, 4 — Emmerich Kalman - Cambazhane prensesi operetinden potpuri, 5 — Gangiberger - Benim küçük Teddi Ayı'm Saksifon parçası, 6 — Emmerich Kalman - Ah sen, sen (Vals), 7 — Brusselmans - Felemenk suiti No. 3 Karlı manzara, 8 — Leopold - Karlsbad hatırası, 9 — Jac Grit -Marş, 23: Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat), 23,20: Müzik (Cazband Pl.), 23,55 - 24: Yarınki program.

Ankara Borsası

12 Eylül 939
Esham ve Tahvilât

1938 % 5 ikramiyeli	19.—
Ergani	19.—
Sıvas - Erzurum II	19.20
Sıvas - Erzurum IV	19.20
Sıvas - Erzurum V	19.25

PARA ve ÇEKLER (Kapanış fiatleri)

Londra	1	Sterlin	5.24
New-York	100	Dolar	130.3475
Paris	100	Frank	2.9775
Milâno	100	Liret	—
Cenevre	100	İsviçre Fr.	29.52
Amsterdam	100	Florin	69.22
Berlin	100	Rayşmark	—
Brüksel	100	Belga	22.2975
Atina	100	Drahmi	—
Sofya	100	Leva	—
Prag	100	Çokoslovak Kr	—
Madrid	100	Pezeta	—
Varşova	100	Zloti	—
Budapeşte	100	Pengo	—
Bükreş	100	Ley	—
Belgrad	100	Dinar	—
Yokohama	100	Yen	—
Stokholm	100	İsveç Fr.	31.025
Moskova	100	Ruble	—

Kiralık daireler

Cihangir asfalt cadde Deniz apartıman, otobüs kapı önünde durur. Kaloriferli küçük ve büyük daireler kiralıktır. Kapıcıya müracaat. Telefon: 22667

Yukarıdan aşağı:

1 — Canlıbalık, 2 — Ucu, Âlâ, 3 — Nasturiler, 4 — Nirenk, Eşk, 5 — İbad, La, 6 — Tabaklar, 7 — Gi, Vantuz, 8 — Hadi, Möble, 9 — Adu, Nar, Iz, 10 — Mertek, İka.

LEYLÂ ile MECNUN

Tefrika No. 59

Yazan: İskender Fahreddin

Bekçinin hançeri heykelin gözünde takılı kaldı adamcağız birdenbire neye uğradığını bilemedi

Orman bekçisi elindeki meşaleyi sallıyarak yedi basamak indikten sonra, kayanın içindeki mağaranın ağzında durdu. Burası on adım kadar genişliğinde ve otuz adım kadar uzunluğunda bir yerdi. İçinde birçok sandıklar. heykeller ve yığın yığın eşyalar vardı. Sandıkların hepsinin ağızları açıktı.

Orman bekçisi bunlardan birinin yanına sokuldu:

— Bütün sandıklar para ve mücevher dolu, seydi! Neredeyse aklımı oynatacağım...

Diye bağırmağa başladı.

Ömer:

— Acaba kartal nereye gitti?

Diye söyleniyordu. Orman bekçisi:

— Seydi, dedi, kartalı düşünecek sıra değil. O bize hazinenin yolunu gösterdi.. geçip gitti. Haydi, içeriye gir de (Tılsımlı taş)ı aramağa başla. Ben de torbama altın ve mücevher doldurayım.

Ömer yavaş yavaş kokuya alışmıştı.

Merdivenlerden indi. Bekçinin yanına yaklaştı.

— Esrar Dağının tepesinde böyle bir hazine bulunduğunu bilseydim, şimdiye kadar çoktan boşaltmıştım burasını.

Orman bekçisi sevincinden neredeyse çıldıracaktı. Her şeyden önce torbasını dolduruyordu... Koynunu da doldurdu. Ve Ömer paradan ziyade (Tılsımlı taş) ı aradığı için, orman bekçisile meşgul olmuyordu.

Ömer bir heykelin önünde durdu.

Bu, eski Sümer kralı (Gudea) nın oğlunun heykeliydi. Yanıbaşında da babasının heykeli vardı. İkisi de, diri gibi, ayakta duruyordu.

Gudea'ın gözleari canlı gibi bakıyordu

Lâgaş (1) ın muhteşem salonlarından bu küçük mağaraya getirilen ve binlerce senedenberi burada duran Sümer kralının ve oğlunun heykelleri insana canlı gibi görünüyordu. Fıratlılar onların mezarlarını az mı aramışlardı? Herkes bu heykelleri Ninova (2) da sanıyordu. Meğer Gudea oğlu ile burada karşı karşıya duruyormuş.

Ömer arkadaşına:

— Gudea'ya bak, diye seslendi. Seninle konuşmak istiyor gibi, âdeta gözlerini açmış, sana bakıyor.

Bekçi birdenbire irkildi:

— Kralın gözleri ışıldamağa başladı, sahip!

Ömer alay eder gibi konuşuyordu:

— Korkuyor musun, budala? Taşların gözü ışıldar mı hiç?!

Bekçi birdenbire kralın heykeli önünden iki adım geriye fırladı:

— Dikkat et. sahip! Kralın gözlerinden kırmızı dumanlar çıkıyor...

Ömer heykele dikkatle bakıyordu:

— Evet.. kral diriliyor. Aman Allahım, sen koru bizi cinlerin, perilerin şerrinden...

Diye bağırarak merdivenlere doğru yürüyüp kaçmak istedi.

Orman bekçisi, Esrar dağındaki (Tılsımlı taş)ın Gudea'nın gözleri içinde yapışık olduğunu duymuştu. Bu, Arapların ağzında yüzlerce senedenberi dolaşan bir efsane halini almıştı. Hattâ Fırat boylarındaki çocuklar, birbirlerini korkutmak için:

«— Gudea diriliyor... gözleri ışıldamağa başladı! »

Derlerdi. Bekçi .Ömere seslendi:

— Nereye kaçıyorsun sahip? İnsan taştan, topraktan korkar mı? İşte, aradığın (Tılsımlı taş)ı buldun! Onları burada bırakıp gidecek misin?

Ömer itidal ve muhakemesini toplıyarak. tekrar başını heykele çevirdi. Ürkek bir tavırla baktı:

— Bu taşları onun gözlerinden nasıl alacağız?

— Sen merak etme... Ben bu işi yaparım. Hele biraz daha bekle... Şu ceplerimi iyice doldurayım.

Ömer bu sırada birdenbire korkunç bir sahneye daha şahid olmuştu.

— Kralın oğlu diriliyor.. gördün mü?

Diye haykırdı. Bekçi heykellere şöyle bir gözattı. Hepsi yerli yerinde duruyordu. Yalnız onun da gözleri birdenbire ışıldamağa başlamıştı.

Orman bekçisi uyanık bir adamdı:

— Burada bir kaç mezar var, sahip! dedi, bu mezarların uzun zaman bozulmaması için, burada bulunan her şeyi ilâçlamışlar. Mağaranın kapısını açınca içeriye temiz hava girdi. İlâçlar bozuluyor galiba!

Ömer burada dakikalar geçtikçe çıldırıyor, müvazenesini kaybediyordu. İşte bir korkunç manzara daha.

Ömerin dayandığı bir mermer sandıka içinde mumyalanmış olan bir ölü, bugün yatırılmış gibi, kirpikleri bile dökülmeden, canlı bir insan bakışile Ömeri süzüyordu.

Ömer sandukanın yanından sendeliyerek çekildi:

— Buradan kaçalım.. haydi, koluma gir... kapıdan dışarıya çıkar beni!

Orman bekçisi:

— Bak, sahip! Şurada ne güzel bir diz inci var. Bunları almadan gidilir mi buradan?

Diyerek, duvardaki gözde duran tabutun kenarında asılı inci dizisine elini uzattı.

O ne?!

Müthiş bir tokat... Orman bekçisi birdenbire öyle sersemlemişti ki... Neredeyse yere yuvarlanacaktı. Ömer bekçiyi güçlükle tuttu.

Bekçi birdenbire bu tokatı Ömerin vurduğunu sanmıştı. Fakat, Ömerin:

— Ne oluyorsun.. neden sersemledin.

Diye bağırması bekçiyi de korkutmuştu.

— Bu tokadı bana kim vurdu?

Diye söylçnirken, duvardaki tabutun yavaş yavaş yerinden oynadığı görüldü. Bekçi inciyi almaktan vaz geçince, tabut ta eskisi gibi hareketsiz kaldı.

Orman bekçisi güçlükle kendini toplayabildi. Fakat o öyle metin bir adamdı ki.. Yıllarca dağlarda sabahlara kadar yalnız dolaşmış, canavarlarla boğuşmuş.. başından neler geçmişti.

Bekçinin gözü inci dizisinin üzerinde kaldı.

Ömer:

— Haydi bakalım, dedi, bir tokat daha yemeği göze alıyorsan şu (Tılsımlı taş) ı yerinden çıkar.. çabuk gidelim buradan. Kafatasım, yıldırım çarpmış gibi neredeyse çatlıyacak.

Orman bekçisi son gayretini göstermek istedi. Belindeki hançerini kınından sıyırdı:

— Onu, kralın gözünü oyar gibi, hançerle çekip çıkaracağım.

Diyerek, heykelin yanına sokuldu.

Gözlerini Gudea'nın gözlerine dikti:

— Bu taşlara malik olan insan. dünyaya sahip olabilir.

Diye mırıldanarak elini uzattı.. hançerinin ucunu Gudea'nın gözlerine soktu.

Ömer dikkatle bekçiyi takip ediyordu.

— Tılsımlı taşı Leylâya götürünce kimbilir ne kadar sevinecek. Ona kendimi bu tılsımlı taşla sevdireceğim.

Diyordu. Fakat evdeki hesap çarşıya uyar mı hiç?

Bekçinin hançeri kralın gözünde takılı kaldı... Adamcağız birdenbire neye uğradığını bilmedi.. ensesine öyle müthiş bir yumruk indi ki.. Orman bekçisi bir kaç adım geriye devrilerek. yerde pestil gibi serilip kaldı. Bir müddet nefes bile alamadı.

Ömer şaşırmıştı:

— Ne oldu? Uyku uyunacak sıra değil. Haydi kalk yerden.

Diyerek bekçinin kolundan çekti.

(Arkası var)

(1) Sümer kralı (Gudea) nın sarayı.

(2) İlkönce Sümer Türklerinin, daha sonra Asurilerin merkezi olan Fırat boylarında eski bir şehir.

Tefrika No. 68

SEVİLEN KADIN

Nakleden : (Vâ - Nû)

— Girebilirim öyleyse?

— Tabiî değil mi?

Kadri Ahmed, içeri girdi. Kumlu yolu hışırdatarak yürümeğe başladı. Kapıcı da arkası sıra yürümek istiyordu.

— İstemez, oğlum... Sen işine bak... Ben kimseyi rahatsız etmeğe gelmedim... Gideceğim yere kendim giderim.

Hakikaten de evin içini, usul ve âdetlerini gayet iyi biliyordu. İki tarafa kucak gibi açılan saltanat merdiveninden çıktı. Tüylü halılara ayakları gömülüyordu.

Pek de şık giyinmişti doktor cenapları. Basamaklarda adımını attıkça, kahve rengi pardesüsünün kenarları açılıyor, ipek astarı görünüyordu. Altın bir köstek yeleğini baştan başa katediyordu. Elinde sarı eldivenler, yakasında bir karanfil, yeni ayakkabılarının üzerinde temiz getrler vardı. Belli: İşi tıkırındaydı.

Son zamanlar zarfında bir Vişi seyahati yapmış, kendini kızağa çekmiş, sıhhatini yenilemişti. Cebi paracıklarla doluydu. Keyfi yerindeydi. O eski çekingen, münzevî köy doktoru şimdi adamakıllı bir salon beyi haline gelmişti.

Kendi malikânesinde yürür gibi, evin içinde emniyetle gidiyordu.

Bir iki salon geçti. Karşısında yaşı epey ilerlemiş bir kalfa çıktı. Temenna ederek:

— Safa geldiliniz efendim! - dedi.

Kapıcı, dahilî telefonile, Kadri Ahmedin geldiğini ona haber vermiş olacaktı.

— Hoş bulduk, yavrum... Nasılsın bakayım? - diye, doktor, gûya pederane bir muhabbetle kalfanın çenesini okşadı. - İyisin ya inşallah... Maşallah, maşallah... Seni her seferden âlâ gördüm!

— Allah ömürler versin beyefendiciğim.

Necile hanımefendinin dairesine giden kapıyı gösterdi:

— Ne yapıyor?

Kalfa, konağın eski emektarı, büyükanne yadigârı mahud Suzinak'ti.

— Hep öyle, hep, doktor bey! - dedi.

Kadri Ahmed, sesini büsbütün yavaşlatarak:

— Ne karı koca, değil mi?... Aralarındaki kaynaşma tahtessıfır!...

Ve sordu:

— Sıhhati ne sularda?

—İyi, efendiciğim... Hanımefendinin halinden bir şikâyeti yok.

— Bari o tesellimiz olsun... Haydi yavrum, git de kendisini görmeğe geldiğimi söyle.

— Hacet bile yok... İçeriye doğrudan doğruya girebilirsiniz, beyefendi... Hanımımız yalnızdır. Sizi pek sever. Teşrifinize memnun olacaktır.

Suzinak bir kapı perdesi açtı. Kanadı itti. Aralıktan:

— Doktor bey teşrif ettiler. Girsinler mi? - diye sordu.

İçerden tatlı bir cevap geldi:

— Tabiî, tabiî...

Doktor, Necile hanımefendinin hususî dairesine girince, ev sahibesini pencere önünde ayakta buldu. Elinde bir mektup vardı.

Otuz altı yaşında bulunan Necile belki de bu sırada hayatının en güzel devresindeydi.

Hâlâ güzel endamlı, beyaz tenli, yüzü çizgisiz, sarı saçlıydı. Öğle güneşi gibi çarpıcı idi. Zindeliğinin, gençliğinin, kuvvetinin tam inkişaf halinde bulunuyordu.

Doktor içeri girince ona döndü. Şimşek gibi bem beyaz dişlerini gösterek gülümsedi. Ona doğru tehalükle yürüdü.

Her halde bu ziyaretten memnun kalmış olacaktı.

Doktor:

— İşte ben, gene ben, daima ben... Fakat sizi sıkmıyorum ya?... diye sordu.

— Aman efendim? O nasıl söz?

— Doğrusunu isterseniz sıkıcı, tıraşçı olmaktan pek ürkerim. Şayed bu hali alıyorsam, rica ederim bildiriniz. Hiç gücenmem...

— Hayır, ne münasebet?

— Ne yapıyordunuz yalnız başınıza burada?

— Evvelâ oturun bakalım, doktorcuğum... Şuraya, koltuğa, yanıma...

İhtiyar erkek rahat bir berjer'in ipek yastıkları arasına gömüldü. Bu zarif kadın odasına çepeçevre bir nazar attı.

— Aman hanımefendciğim. ne güzel süslemişsiniz gene... Başka bir şekil vermişsiniz... Bu çiçekler, bu vazolar bu biblolar... Her yerde tazelik, refah, saadet gözü okşuyor.

Genç kadın hüzünle içni çekti.

— Evet efendim... - diye doktor sözünde devam etti. - Saadetinizin de farkında değilsiniz... Kendinizi bedbaht telâkki etmekte haksızsınız... Başkalarının ne inkisarları, ne sefaletleri var... Kendinizi onlarla mukayese ediniz. Yalnız bu tasavvur bile saadet getirmeğe kâfidir.

— Doktor!

— Bırakın da fikirlerimi istediğim gibi söyliyeyim. Hayatta iki hasletim vardır: Dostluk ve samimiyet! İşte size söylüyorum: Ne kadınlar bilirim! Kocaları tarafından ihmal edilirler, aldatılırlar. Âşıkları onları terkeder. Üstelik de fakirdirler... Vücudlarını ve ruhlarını sizin en ufak bir ihtiyacınızı bile tatmin etmiyecek paraları kazanmak için sarfeder, dururlar... Değil mi? Hakkım yok mu?

— Ben de felekten şikâyet mi ediyorum, azizim? Niçin bu sözleri söylüyorsunuz?

— Siz ağzınızı açıp birşey söylemiyorsunuz amma, ben halden anlarım... Bütün gününüzü rahibeler gibi hücrenizde kapanmakla geçiriyorsunuz... Yazık değil mi sizin gibi perestişe şayan bir kadının böyle târiki dünya halinde yaşaması?... Vallahi yüreğim sızlıyor... Ne münzevi ruhlusunuz!

— Böyle hayat hoşuma gidiyor.

Kadri Ahmed, içini sahte sahte çekerek:

(Arkası var)

Çocuklar, ihtiyarlar ve hastalıktan yeni kalkanlar için gıda

KANZUK BESLEYİCİ UNLARI

Vitamin ve kalöri cihetile çok zengindir. KANZUK UNLARI, besler ve kuvvetlendirir, çok kolay hazmolur. Çocuklarda ishal gibi barsak rahatsızlıklarını mucip olmaz.

Eşsizdir, mükemmeldir, sıhhî olarak hazırlanır, Katiyen bozulmaz ve kurtlanmaz.

Kanzuk pirinç unu - Kanzuk patates unu - Kanzuk yulaf unu - Kanzuk mercimek unu - Kanzuk bezelye unu - Kanzuk irmik unu - Kanzuk nişasta unu - Kanzuk çavdar unu.

Çeşitleri tanınmış eczane ve ecza depolarile büyük bakkaliyelerde vardır

Umumî deposu: İNGİLİZ KANZUK eczanesi, Beyoğlu - İstanbul

İstanbul perakende satış yeri: Bahçekapı Zaman ihtiyat deposu.

İzmir acentası: TÜRK ECZA DEPOSU

AGARAN SAÇLARA

saç boyaları saçların tabii renklerini iade eder. Ter ve yıkanmakla çıkmaz, daima sabit kalır. Kumral ve siyah renkli sıhhî saç boyalarıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

...Yatak, yemek ve çalışma odaları ile salon takımları velhasıl her nevi mobilyalar; BAKER (Eski HAYDEN) mağazalarında teşhir edilmekte ve her yerden ucuz fiat ve müsaid şartlarla satılmaktadır.

Kaput bezi ve iplik

Malatya bez ve iplik

Fabrikaları T. A. Şirketinden:

Yeni tesisatla faaliyete geçen Adana fabrikamızın

Silindirli 75 ve 90 santim B. (Tip 2 çifçi) kaput bezi, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18 numara vater iplikleri imalâtı piyasaya arzedilmiştir.

Sipariş için Adana fabrikamıza veya Ankara Atatürk bulvarı And apartıman No. 4 daireye müracaat edilmesi.

Telgraf edresi:

Çeşit - Ankara
Çeşit - Adana

Ankarada mühim bir fırsat

Fabrika, apartıman, hastane inşasına elverişli vâsi erazi. İran sefarethanesi civarında 5375 m.2 her türlü tafsilât ve görüşmek için Ankara Devlet demiryolları hasılat dairesinde bay Kâzım'a şifahen ve yazı ile müracaat. Tel: 3381.

Kadastro hâkimliğinden: Beyoğlunda Kalyoncukulluğu caddesinde 154 sayılı evde Kostantin Eskina:i karısı Eleniye: Pandeli Eksida ve karısı Froso Eksida tarafından aleyhinize ikame edilen men'i müdahale davasından dolayı tayin kılınan 9/8/939 çarşamba günü gelmediğinizden ilânen tebligata karar verilmiş idi. Ahiren tayin olunan günde de vaki olan ilâna rağmen gelmediğinizden hakkınızda gıyaben muhakeme icrasına karar verilmiş ve davacılar Tapu senedi ve kadastro planı ve Belediye çapı ibraz eylediğinden talik edilmiş olan 4/10/939 tarihinde Sultanahmedde kadastro mahkemesinde hazır bulunmanız aksi takdirde muhakemenin gıyabınızda devam edeceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

5 inci keşidenin büyük ikramiyesini yine

NAŞİT GİŞESİ

KAZANDIRDI.

Bay NAŞİT'in uğurlu eliyle sattığı 20431 No. lu bilete isabet eden

50.000 liralık

Büyük ikramiyeyi İstanbul Belediyesi Yazı işleri kalemi memurlarının müştereken aldıkları altı arkadaş kazanmıştır. Paraları tamamen Bay Naşit kendi elile talihlilere vermiştir.

ADRES: Beyazıt meydanı karşısında 3 No. da NAŞİT GİŞESİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedel, muvakkat teminat ve liste numaralarile miktar ve cinsleri aşağıda yazılı malzeme 12/10/1939 Perşembe günü saat 15,30 dan itibaren liste sırasile ve ayrı ayrı ihale edilmek üzere kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin her liste hizasında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (6922)

Liste No.	Malzemenin ismi		Muhammen bedel Lira Kr.	Muvakkat teminat Lira Kr.
1	Kurşun malzeme	16.100 kilo	4425, 00	331, 88
2	Galvanize saç	7.450 adet	24677, 50	1850, 81
3	Çinko levha	30.000 kilo	5400, 00	405, 00
4	Teneke levha	4.300 adet	2112, 50	158, 44
5	Ahşap travers raptiyesi imaline mahsus lama demiri	60 ton	7200, 00	540, 00

★

Muhammen bedeli 15433 lira olan muhtelif keski ve zımba ve saire 24/10/939 salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1157,48) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (7095)

★

Muhammen bedeli 17.400 lira olan kamyon ve otobüs için 200 adet iç, 800 adet dış lâstik 28/9/939 perşembe günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1305) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14.30 a kadar komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (7227)

Resmî dairelerin nazarı dikkatine

Türk Maarif cemiyeti resmî ilân işleri bürosundan:

Kâğıd ve tabı malzemesinin darlığı dolayısile 15 Eylülden itibaren ilânlı gazetelerden beher ilân için ancak ikişer tane verileceği gazete idarehanelerinden bildirilmiş olmakla alâkadarlara arzolunur.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı Istanbul Levazım âmirliği satınalma komisyonundan:

1 — 1000 adet kayış yular başlığının 26/9/939 salı günü saat 14,30 da açık eksiltmesi yapılacaktır.

2 — Tahminî bedeli 2200 lira ve ilk teminatı 165 liradır.

3 — Nümune ve evsafı komisyondadır. Görülebilir.

4 — İsteklilerin gün ve saatinde kanunî vesikaları ve ilk teminat makbuzlarile birlikte Galata rıhtım caddesi Veli Alemdar Han İkinci kattaki komisyona gelmeleri. (7050)

BEYOĞLUNDA:

İNGİLİZ KIZ OKULU

Okul 21 Eylûlde açılacaktır. Kayd 11 Eylûlden itibaren Cumartesi ve Pazardan gayri her gün sabah saat 10 - 12 ye kadar okula müracaat olunur.

Telefon: 42724

Kadıköy Kız Enstitüsü Direktörlüğünden:

Kayıtlara başlanmıştır. 15 Eylüle kadar her gün 9—12 ve 2 — 4 de kadar ilk ve orta mektep mezunları müracaat edebilirler. (6924)

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Bu yıl Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsünün Ziraat Veteriner fakültesine kız ve erkek, orman fakültesine yalnız erkek parasız yatılı, paralı yatılı ve yatısız talebe alınacaktır. Enstitüye yazılabilmek için aşağıdaki şartlara uymak gereklidir.

I — Türk tabiiyetinde bulunmak, lise mezunu olmak ve olgunluk imtihanını vermiş bulunmak, (Türk liselerine muadilliği Maarif Vekâletince tanınmış ecnebi liselerin şahadetnameleri kabul olunur.) veya üniversite veya yüksek bir mektep mezunu bulunmak şarttır.

II — Üniversite ve yüksek mekteplerden naklen geleceklerin tahsillerine göre hangi sınıflara kabul edilecekleri hakkında rektörlük karar verir.

III — Enstitüye girecek yatılı talebenin yaşı 17 den aşağı ve 25 ten yukarı olamaz. Nehari talebe yüksek yaş kaydına bağlı değildir.

IV — Parasız yatılı talebeden beden kabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekkülü bir hastahane raporu lâzımdır. Rapor nümunesi Enstitüden veya Ziraat, Orman, Veteriner müdürlüklerinden tedarik olunur. Bu nümuneden başka alınacak raporlar kabul edilmez.

V — Enstitüye yazılan parasız yatılı talebe iki ay içinde yeniden sağlık ve sağlamlık muayenesinden geçirilerek mesleklerinin istediği beden kabiliyetini gösteremiyenlerin enstitüden ilişiği kesilir.

VI — Ziraat fakültesine girecek yatılı talebe bir devlet çiftliğinde staj görmeye mecburdur. Bu staj nihayetinde talebe imtihana tabi tutulur.

Stajdan sonra talebenin enstitüde nazarî derslere devam edebilmesi için bu imtihanda muvaffak olması şarttır. Staj müddetince talebeye 30 lira aylık verilir. Yatacak yer parasız olarak çiftlikte gösterilir. Stajyer talebenin yemesi ve içmesi de Enstitüce temin edildiği takdirde kendilerine bu 30 lira verilmez.

VII — Parasız yatılı talebeden staj veya okuma devresi içinde her ne suretle olursa olsun, kendiliğinden stajını veya tahsilini bırakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan hükûmetçe yapılan masrafları ödeyecekleri hakkında, verilecek nümuneye göre noterlikten tasdikli bir kefaletname alınır. Enstitüye girmek isteyenler, yukarıda yazılı sağlık raporundan başka lise ve olgunluk diplomasını veya tasdikli örneklerinin ve nüfus tezkerelerini, polis ve belediyeden alacakları hüsnühal kâğıdını, aşı raporunu orta ve liselerde görmüş oldukları askerî dersler hakkındaki ehliyetnamellerini iliştirerek el yazılarile yazacakları pullu bir dilekçe ile ve 6 tane fotoğrafla birlikte doğruca Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüsü rektörlüğüne müracaat ederler. Talipler dilekçelerinde hangi fakülteye kayıt olmak istediklerini bildirmelidir.

IX — Pulsuz veya usulü dairesinde pullanmamış olan ve yukarıdaki maddede yazılı evrak ilişiğinde olmıyan dilekçeler muteber değildir.

X — Parasız yatılı talebe alınmakta birinci ve sekizinci maddede yazılı vesikalarla vaktinde baş vuranlar arasında pek iyi veya iyi dereceli ve fen kolundan olanlar tercih olunur.

XI — Veteriner fakültesi tahsil müddeti bu seneden itibaren yeni kabul edilecek talebeye şamil olmak üzere beş senedir.

XII — Cevap isteyenler ayrıca pul göndermelidir.

XIII — Baş vurma zamanı 15 Ağustos 939 tarihinden Eylûlün 30 uncu günü akşamına kadardır. Bundan sonraki müracaatlar kabul edilmez.

(3705) (6167)

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

1 — Bütün sınıflar için yatılı ve yatısız, kız ve erkek talebe kaydına devam olunmaktadır.

2 — İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis Karakolu arkası. Telefon: 22534

Haliç Orman bölge şefliğinden

Eyüpte Türk Kontrı plâk fabrikası karşısındaki adada hazine namına zaptolunan 33 metre 156 desimetre mik'ap kızıl ve karaağaç tomruklarının beher metre mik'abı on beş lira muhammen bedel üzerinden 25/9/939 tarihine müsadif Pazartesi günü saat üçte Unkapanında Orman bölge şefliğinde açık arttırma ile satılacaktır. Muvakkat teminatı 37 lira elli kuruştur. İlân, dellâliye ve sarfedilmiş olan nakliye ücretleri müşteriye aittir. (7059)

Üniversite Rektörlüğünden:

Askerlik dersleri imtihanları 21 eylûlde başlıyacak ve 15 ilk teşrinde bitecektir. Alâkadarların üniversite talim taburu komutanlığına müracaatları. (7231)

TEK KOLLU CEMAL

Daima önde!... Daima birinci!...

Dün çekilen Beşinci Keşidede 3 Büyük ikramiye birden verdi :

1 — Teşhir arzu etmeyen Büyükderede sayın müşterimiz bir bayan 20431 No. biletle

50000 LiRA

2 — Şanlı Mecidiye Gemisi İkinci Bölük Subay ve Eratlarının müştereken aldıkları 32557 No. biletle

12000 LiRA

3 — Cihangirde Kumrulu Cami sokak 10 No. da bayan Nilüfer dört aydır aldığı 22092 No. bileti bu ay almadı 10.000 lira kaybetti. Bu bileti son dakikada Alyanak hanında Bay İsak aldı ve

10000 Lira

Kazandı ve hepside paralarını tamaen aldı.

ÇOK DiKKAT:

Devamlı bilet alamayanlara son zengin altıncı keşide

bileti 3 liradan satılır.

Taşra siparişleri çok seri ve muntazam gönderilir.

Adres: İstanbul - Eminönü No. 27 TEKKOLLU GEMAL Gişesi sahibi Malûl Gazi Subaylardan CEMAL GÜVEN

Hiç bir yerde şubesi yoktur.

Piyango kraliçesi NiMET ABLA

Her ay olduğu gibi bu ay da 3 büyük ikramiye vererek rekorların rekorunu kırdı.

NiMET GiŞESi

BU KEŞiDEDE DAHi

NİMET ABLANIN Uğurlu elile verdiği 20431 No. biletle Bakırköyünde, Yeniköyde 88 No. da Bay Ahmedin eşi Bayan Naciyeye

50,000 lira

Gene NİMET ABLANIN Uğurlu elile verdiği 14750 No. biletle Beykoz Deri Fabrikasında Kireçci Ustabaşısı Bay Kakkı 2 nci defa olarak büyük ikramiye kazandı.

15,000 lira

Besler Çikolâta Fabrikasında İşçi Klâra bu beşinci keşidede 14750 No. biletini almadığından mezkûr bilet Bursada Karacabey Harası Müdürü Bay Mümtaza satıldı ve

2 inci **15,000 lira** KAZANDI

Gene NİMET ABLANIN Uğurlu elile verdiği 32557 No. biletle Eyüp Fişek Fabrikasında muhasebeci Bay Abdülkadire

12,000 LiRA

Gene NİMET ABLANIN Uğurlu elile verdiği 22092 No. biletle Sirkecide Şen İzmir Ambarında Hammal Mehmed Aliye

10,000 Lira

Gene NİMET ABLANIN Uğurlu elile verdiği 22092 No. biletle Taşkışlada binbaşı Bay İsmete

2 inci **1,000 Lira**

Kazandırdı ve paralarını tamamen verdi

Adrese dikkat: İstanbul, Eminönü Tramvay caddesi No. 29 - 31 **NİMET GİŞESİ sahibi**

NiMET ABLA

Hiçbir yerde şubesi yoktur. Tel: 22082

Yatılı — **ŞİŞLİ TERAKKİ LİSESİ** — yatısız

1 — **Ana — İlk — Orta ve Lise kısımlarına** talebe kaydına başlanmıştır. Hergün saat 10 - 17 ye kadar Müdürlüğe müracaat edilebilir. (Telefon: 42517)

2 — Eski talebenin 10 Eylûle kadar kayıtlarını yenilemeleri gerektir; aksi takdirde, yerlerinin muhafaza edilememesinden okul idaresi mesuliyet kabul etmiyecektir.

3 — Okula kayıt ve kabul şartlarını gösterir prospektüs, isteyenlere bedelsiz olarak gönderilir.

Erkek — ***NİŞANTAŞI*** Halil Rifat paşa Konağı Başmabeyincilik Konağı — Kız

---

Nişantaşında: Eski Feyziye

Yatılı yatısız **IŞIK LİSESİ** Kız Erkek

Memleketimizin en eski hususî lisesidir. Ana, İlk, Orta ve Lise kısımları vardır. Kayıt için her gün mektebe müracaat edilebilir. İstiyenlere mektep tarifnamesi gönderilir.

Telefon: 44039

HASAN DEPOSU MÜDÜRİYETİNDEN:

Bazı ticarethanelerde ve piyasada Badema Hasan Glüten mamulâtının ve Hasan özlü unlarının diğer bir müesseseye satıldığını ve bu sebeple badema işbu müstahzeratın çıkmıyacağına dair rakiplerimiz tarafından kasdî olarak işae edilen tezviratın ve yalanların asıl ve esası olmadığını bütün Hasan müstahzeratının cihan-şümul olan şöhretile mütenasip bir surette kemaken gayet nefis olarak istihzar edilmesine devam edileceğini ve buhranı hazır sebebile fiatlarında bir zam veya değişikliğin yapılmadığı ve yapılmayacağı Hasan müstahzaratını seven ve meftun olan sevgili müşterilerine ilân olunur.

Beyoğlu Tünelbaşı - Yeniyol

Kız ve Erkek **ALMAN LiSESi** ve Ticaret Okulu

Tam devreli Lise - Ticaret mektebi Almanca öğretmek için ihzarî sınıflar

Derslere 15 Eylûl Cuma günü başlanacaktır. Kayıt muamelesi 8 Eylülden itibaren her gün saat 9 dan 12 ye kadar (Nüfus veya ikamet teskeresi, mahallî hükûmet doktorluğunca tasdikli sıhhat raporu, çiçek ve tifo aşısı kâğıtları 6 fotoğraf ve mektep tasdiknamesi veya diplomasile) yapılır. Fazla malûmat için 49486 ya telefon edilmesi.

İkmal imtihanları 13 Eylüldedir.

Bir yüz şişmesi! fakat artık bir daha tekerrür etmiyecek bayan...

Diş ağrısından kurtulmak ve sağlam dislere malik olmak için

Dentol

kullanınız

HER YERDE SATILIR
DEPOSU: GALATA, GÜMRÜK SOKAK Nº 36

KIZILAY

Cemiyeti umumî merkezinden

Cemiyetimiz, harp, kıtlık, muhaceret ve emsali ahvalde zuhur eden hastalıklarla yapılacak mücadelede ve bilhassa seferberlik esnasında hastanelerde Kızılay esas hemşirelerine yardımcı sıfatile çalıştırılmak üzere İstanbulda Aksarayda kâin:

Kızılay Hastabakıcı hemşireler mektebi

dahilinde *Gönüllü hasta bakıcı* yetiştirmek için

1 Birinciteşrin 1939 dan itibaren kurs açılacaktır. Meccanî olan bu kursa aşağıda yazılı şartları haiz olanlar alınır:

1 — Kadın Türk vatandaşı olmak,

2 — 20 ile 45 yaş arasında bulunmak,

3 — En az ilk mektep tahsili görmüş olmak.

Kaydedilmek ve dersler hakkında malûmat almak isteyenler yukarıda adresi yazılı mektebimize müracaat etmelidirler.

Şefik ruhlu ve hayır sever hemşirelerimizin bu insanî işe hevesle koşacaklarına kaniyiz.

Sahibi: Necmeddin Sadak **Umumî neşriyat müdürü: Şevket Rado**
Akşam Matbaası

AKŞAM

AKŞAM

Fransız Başvekili Daladier bir harp Kabinesi kurdu

Bükreşte çocukların vilâyetlere nakli için tedbirler alınıyor

Sene 21 — No. 7507 — Fiati her yerde 5 kuruş

PERŞEMBE 14 Eylûl 1939

Telefon: Başmuharrir: 20565 — Yazı işleri: 20765 — İdare: 20681 — Müdür: 20497

Fransız kuvvetleri Sarrebruck şehrine üç mil mesafede

Şehrin hava karargâhı boşaltıldı, hayat durdu

Almanlar hudud boyundaki Metz - Treves yolunu berhava ettiler

Fransızlar yeni işgal ettikleri mevzileri takviye ediyorlar

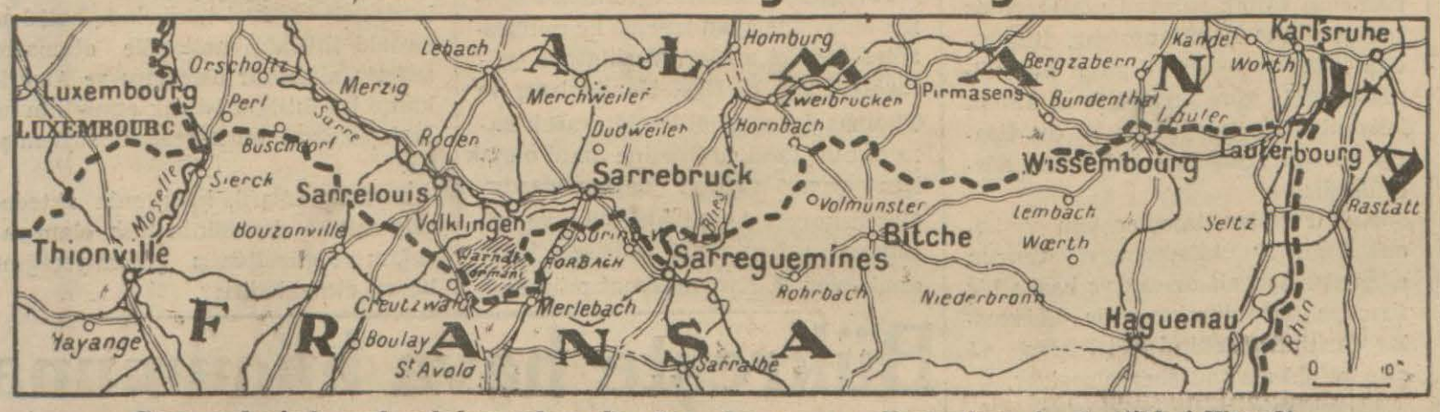

Garp cephesinde muharebelere sahne olan Sarre havzasını ve Fransızların işgal ettikleri Warndt ormanını gösterir harita

Paris 13 (A.A.) — Büyük Erkânıharbiye tarafından neşredilen tebliğde şöyle denilmektedir:

«Düşman topçu kuvvetleri bütün gece faaliyette bulunmuşlardır. Dün her iki tarafın hava kuvvetleri büyük bir faaliyet göstermişlerdir.»

Paris 13 (A.A.) — Akşam tebliği:

Kıtaatımız, dün ve evvelki günler zarfında zaptedilen mevzileri takviye etmektedir.

Deniz kuvvetlerimiz düşman denizaltılarına karşı şiddetle harekette bulunmaktadır.

Havanın muhalefetinden dolayı tayyare faaliyeti az olmuştur.

Fransızlar Sarrebruck'e 3 mil mesafede

Londra 13 — Almanlar Fransızların Sarrebruck şehrine 3 mil yaklaş-

(Devamı 4 üncü sahifede)

Hükûmetin mühim tedbirleri

Ankara, 14 — Harbin başlangıcı dünyanın her yerinde olduğu gibi Türkiyede de zarurî bazı iktısadî sarsıntılar yaptı. İhracatımızın birdenbire durur gibi olması, bilhassa ziraat müstahsillerini anî ve oldukça büyük sıkıntıya soktu. Memnuniyetle öğrendik ki hükûmet, bu buhranı önlemek için esaslı tedbirler almak üzeredir: Müstahsillerin, elinde kalan bütün zirai mahsullere karşılık, kooperatifler ve bankalar tarafından avans verilecek, muhtelif sebeplerle fiati düşmek tehlikesi gösteren buğday stokları, köylüye zarar vermemek için, satın alma teşkilâtı memleketin her tarafına teşmil edilmek suretile toplattırılacaktır.

Bu tedbirlerin memleketin iktisadî vaziyeti üzerinde derhal yapacağı güzel tesiri izaha hacet yoktur. Harbin doğurduğu geçici bir buhran karşısındayız. Harb, henüz bizi alâkadar etmiyecek derecede memleketimizden uzak olmakla beraber, dünyada iktisadî münasebetlerin çok sıkı ve birbirine girift olduğu bir devirde harbin her memlekete az çok zarar vermemesi imkânı kalmamıştır. Fakat, gene tekrar edelim ki, bu buhran, Türkiye için tamamen geçici mahiyettedir. Harbin şümulü ve alacağı nihaî şekil belli olduktan sonra iktisadî vaziyetimizin eskisinden fazla bir inkişaf kazanması mukadderdir. Bundan dolayı da her sahada isthisali mütemadiyen arttırmaya mecbur kalacağız. Esasen hükûmetin de tuttuğu yol, millî istihsali fazlalaştırmaktır. İşte bunun içindir ki müstahsilin, ilk buhran zorlukları karşısında yılmaması, ümidsizliğe düşmemesi, bilâkis gayretini arttırması lâzımdır. Hükûmetin almak üzere olduğu tedbirlerin gayesi de müstahsili, bugünün müşkülâtı içinde favkalâde yardımlarla koruyarak yarın muhtaç olacağımız ve müşterisi de artacak fazla istihsali normal hale sokmaktır.

Necmeddin Sadak

(Devamı 4 üncü sahifede)

Üç Polonya torpido muhribinin muvaffakıyeti

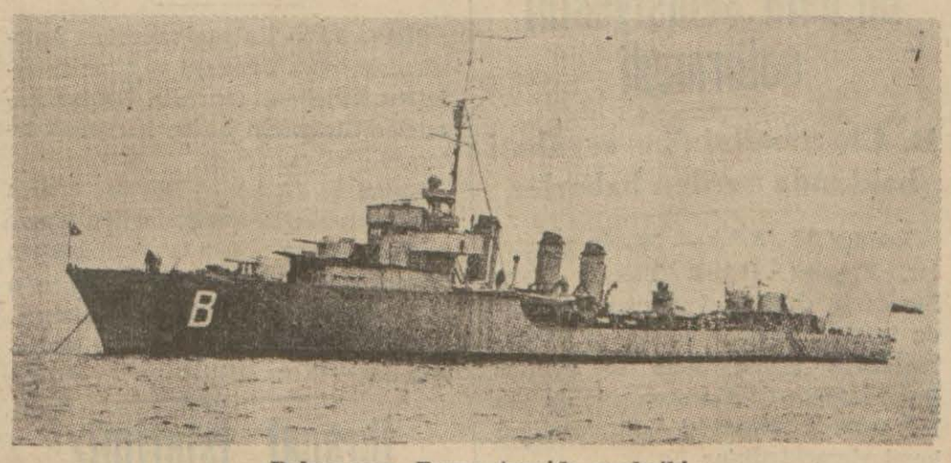

Polonyanın Burza torpido muhribi

Londra 13 — Başvekil B. Chamberlain bugün Avam Kamarasında beyanatında şu haberi vermiştir:

«Polonyanın üç torpido muhribi İngiliz donanmasına iltihak etmeğe muvaffak olmuştur. Bu çok müessir bir şeydir. İngiliz filosunun hedefi geçen harpte olduğu gibi denizlerin hürriyet ve emniyetini temin eylemektir.»

Asılsız bir haber

Türkiye ile Almanya arasında bir ademi tecavüz paktı hazırlandığı doğru değil

Ankara 13 (A.A.) — Bazı ecnebi membalardan çıkarılan haberlerde Türkiye ile Almanya arasında bir ademi tecavüz paktı hazırlanmakta olduğu bildirilmektedir.

Yapılan tahkikat neticesinde böyle bir şeyin mevcut olmadığı anlaşılmıştır.

Dikkatler:

Dimyattaki pirinç!

Alman siyasi mizah modasına devam ederek iktisadi ablukada bulunmadıklarını göstermek için ilân ediyorlar:

— Artık kömür ihraç edebiliriz. Çünkü Almanyanın eski madenlerinden dokuz, Polonyadan altı milyon ton çıkararak satacak vaziyetteyiz. İngiltere mahrukat ihraç edemiyor diye bitaraflar telâşa düşmesinler.

Fakat diğer taraftan da Sarrebruck'un büyük bir tehdid altında bulunduğu haberi geliyor. Bu şehir Sar'daki kömür ocaklarının merkezidir.

Türkçede: «Dimyattaki pirince gitmek!» diye bir mesel vardır. Ona benzemesin?

Son dakika

Sulh şayialarî

İngilterenin vaziyeti hakkında bir izah

İngiltere, Almanyada sözüne güvenilir bir hükûmet teessüs ettiği zaman müttefikleri ve dost devletlerle birlikte Avrupada hakikî ve âdilâne bir sulhün nasıl teessüs edebileceğini tedkik edecektir

Londra 14 — İstihbarat Nezareti bildiriyor: İyi haber alan mahfillerde dolaşan şayialara karşı büyük bir alâka gösterilmektedir.

İngiliz ve Fransız hükûmetlerinin vaziyeti herkesce malûmdur. Bu vaziyet sarahaten ve tamamile izah edilmiş bulunmaktadır. İki hükûmet istikbale emniyetle bakabilmek için ancak sözüne güvenebilir bir Alman hükûmeti ile sulh müzakerelerine başlıyabilirler. Halbuki Alman olmıyan memleketlere karşı hoyratça tecavüz tekniğini takip eden Hitlerle böyle bir müzakereye girmeğe imkân yoktur. Almanyada sözüne güvenilir bir hükûmet teessüs ettiği zaman İngiltere hükûmeti, şimdiye kadar mükerreren söylendiği veçhile müttefikleri ve diğer dost devletlerle birlikte Avrupada hakikî ve âdilâne bir sulhün nasıl teessüs edebileceği meselesini tedkik etmeğe hazır bulunacaktır. Bu takdirde bütün memleketlerin dünya zenginliklerinden istifade edebilmeleri için iktisadî şartlarda ne gibi ıslahat vücude getirilmesi lâzım geleceği meselesi de ayrıca tedkik edilecektir.

Hava silâhları

Lordlar kamarasında bütün hava kuvvetlerinin kullanılması isteniliyor

Londra 14 — Lordlar kamarasında Lord Halifakstan sonra söz alan Lord Strabolgi şöyle demiştir:

«İngilterede ekseriyet fırkalarının ve bu meyanda amele fırkasının, Almanyanın sukut etmiş olduğu barbarlık deregesine düşmemek şartile, askerî kumandanlarımızın ellerini kollarını bağlamak, onları -hattâ sivil ahalinin azîm zayiata uğraması tehlikesi mevcud olsa bile- meşru hava silâhlarını kullanmaktan menetmek istemiyeceklerini zannediyorum.

Madem ki, bize karşı bir hava harbi açılmıştır, bu harbi defetmek için bütün hava kuvvetlerimizi kullanmakta serbes olmamız ve bu suretle düşmanlarımızın iktisadî ve askerî kuvvetlerini hasara uğratmamız lâzımdır.»

Alman tayyareleri açık şehirleri bombardıman ediyorlar

Varşova 14 — Alman tayyareleri açık şehirleri bombardıman ediyorlar. Almanlar 2 eylûlde B. Rooseveltin tekllifine cevaben açık şehirleri bombardıman etmemeği taahhüd etmişlerdi. Bu taahhüde riayet etmiyorlar.

Pat ajansı bombardıman edilen açık şehirlerin isimlerini bildiriyor.

Son dakikada gelen diğer haberler 2ci sahifemizdedir

— Peki amma sevgili karıcığım, yarın ben bu halde sokağa nasıl çıkarım?..

— Fena mı?.. Herkes seni Avrupadan gelmiş sanır!..

Dün Geceki ve Bu Sabahki Haberler

Son dakika

Polonya harp raporu

Almanlar Varşovaya yangın çıkaran gülleler atıyorlar

Varşova 14 — Dün gece saat 22 de neşredilen Polonya tebliğidir: Kıtaatımız Kutno - Lubien mıntakasında harbe devam ederek düşmana mühim zayiat verdirmiştir. 30 düşman tayyaresi düşürülmüştür. Varşovanın bombardımanı devam ediyor. Tarnobr civarında Vistül nehrini geçen düşmanla harp devam ediyor.

Lvov civarına gelen düşmanın motörlü kıtaları tardedilmiştir. Gdinia'de harp devam ediyor.

Varşova 14 — Varşova kumandanının neşrettiği harp raporudur: «Dün gece Polonya müfrezeleri düşmanı Varşova civarından tardettiler. Bugün düşman tayyareleri şehrin şimal ve şimaligarbî mahallelerini bombardıman ettiler. Birçok amele evleri harap oldu. 3 düşman tayyaresi düşürüldü.

Evvelki gece düşman topçusu yangın güllelerile şehre ateş etmiştir. Pilsudski enstitüsü yanmıştır.»

Kumandan Varşova sokaklarına yapıştırdığı beyannamelerde Polonya askerinin Varşovayı teslim etmiyeceğini, halkın da cesaretini isbat edeceğini bildirmiştir. Şehirde tabiî hayat avdet ediyor. Bankalar açılmıştır.

İki Alman fırkasının mağlûbiyeti

Poloyalılar birçok esir ve malzeme aldılar

Londra 14 — Polonya kuvvetleri Varşovanın cenubunda iki Alman fırkasını tamamen mağlûp etmişlerdir. Polonyalılar birçok esir, tank, tüfek ve malzeme almışlardır.

Romadaki konuşmalar

İtalyanın vaziyeti hakkında Gayda ne diyor?

Nevyork 13 — Romadan gelen haberlere göre İtalya ile İngiltere arasında Romada mühim konuşmalar yapılmaktadır. Parise gitmiş olan Fransanın Roma sefiri de yakında Romaya dönecek ve müzakereye iştirak edecektir.

Roma 13 — Gayda bugün neşrettiği makalede İtalyanın vaziyetinden bahisle diyor ki: Bugünkü harp İtalyanın hiç bir menfaatini doğrudan doğruya tehdid etmemektedir. Maamafih Avrupanın başka bir şekilde tanzimi gibi meseleler İtalyayı alâkadar etmektedir. İtalya kendi menfaatlerinin tanınması ve müdafaasile alâkadardır. Müstakbel hattı hareketini kendisi tayin edecek ve bu İtalyanın ve Avrupanın yüksek menfaatlerine uygun olacaktır. Bu hususta tahminler beyhudedir, Maamafih İtalyanın birinci derecede rolünün takdir edildiğini gösteriyor.

Meksika körfezinde bir tahtelbahir?

Londra 14 — Meksika körfezinde meçhul bir tahtelbahir dolaştığı haber verilmiştir. Alman tahtelbahirlerinin cenubî Amerikada bir üs yapmak istedikleri bildirilmektedir. İngiltere, bitaraflığı ihlâl edecek bu gibi hareketlere müsaade edilmemesini cenubî Amerika devletlerine bildirmiştir.

Polonyaya mümkün olan her yardım yapılacak

Fransada toplanan yüksek harp meclisi buna karar verdi

Paris 13 (A.A.) — Yarı resmî mahafilin mütalâaları, Fransız ve İngiliz şeflerinin Fransanın meçhul bir noktasında yapmış oldukları görüşmelerinin ehemmiyetini tebarüz ettirmektedirler.

Bu görüşmelerin İngiltere ile Fransanın noktai nazarlarının tamamile yekdiğerinin ayni olduğunu ve iki memleketin sadece biribirine müvazi olarak değil, belki tek bir memleket imiş gibi hareket etmeğe karar vermiş olduklarını isbat etmiş olduğu söylenmektedir.

Dünkü görüşmeleri, mümasil görüşmeler takip edecektir.

Dünkü görüşmelerden evvel general Gamlin ile general İronside ve İngiliz - Fransız hava kuvvetleri erkânı arasında bir takım teknik müzakereler yapılmıştır.

Görüşmeleri müteakip neşredilen bir tebliğde göstermiş olduğu mukavemetten dolayı Polonya ordusu tebcil edilmekte ve Fransa ile İngilterenin Polonyaya mümkün olan her türlü yardımı yapmağa karar vermiş oldukları ilâve edilmektedir.

Salâhiyettar mahafilde Polonyayı müttefiklerinden ayırmağı istihdaf eden Almanların çevirmiş oldukları manevraya bundan iyi bir cevap verilemiyeceği beyan olunmaktadır.

Fransa ile İngilterenin ancak mahdud harekâtta bulunacakları fikrinin mvesimi geçmiş olduğu mütalâası ileri sürülmektedir.

Büyük Britanya imparatorluğunun bütün kuvvetleri, İngiliz kuvvetlerine iltihak etmiştir. Fazla olarak İngiltere ile Fransa arasındaki iktisadî mesai birliği tamdır. İngiliz ve Fransız eksperleri, her iki memleket iaşesini temin etmek ve Almanyanın iaşe teşkilâtını bozmak için Londrada işe koyulmuşlardır.

İngiliz propaganda kâğıdlarını okuyanlar idam edilecek

Kopenhag 13 (A.A.) — Amsterdam'dan gelen haberlere göre, İngiliz tayyareleri tarafından atılan propaganda kâğıtlarını okurken yakalananların hapis ve hatta idam cezasile tecziye edilecekleri Alman halkına tebliğ edilmiştir.

Bir Yunan vapuru mayne çarparak patlı

Kopenhag 14 — «Kontiw Haiatera» olduğu zanedilen bir Yunan vapuru İsveçin cenubu şarkisinde Folstebö açıklarında Almanlar tarafından dökülen bir mayne çarparak batmıştır. Vapurun mürettebatı kurtarılmıştır.

Müstakil grupun toplantısı

Hükûmetin takib ettiği haricî siyaset tasvib edildi

Ankara 13 (A.A.) — Cümhuriyet Halk Partisi Müstakil grupu reis vekilliğinden:

Cümhuriyet Halk Partisi Müstakil grupu 13 eylûl 1939 tarihinde saat 15 te reis vekili Ali Râna Tarhan'ın reisliğinde toplanarak hükûmetin, Başvekilin Meclisteki beyanatında ifade edilen ve Hariciye Vekili tarafından Parti grupunun dünkü toplantısında izah olunan, haricî siyaset hakkında müzakerede bulunmuş ve bu siyaseti tamamile tasvib etmiştir.

Müzakere saat 19,30 da nihayet bulmuştur.

Lisansa tabi tutulan maddeler

Kararnamenin tatbik suretini gösteren bir talimatname hazırlandı

Ankara 13 (Telefonla) — Yabancı memleketlere ihraç edilecek bir kısım mamulât ve mahsulâtın lisansa tabi tutulması hakkındaki kararnamenin tatbik suretini gösteren bir talimatname hazırlanmıştır. Bugünden itibaren meriyete giren bu talimatnameye göre ihraç lisansı almak istiyenler bir talepname ile dış ticaret dairesi riyasetine müracaat edeceklerdir.

Kabul edilen talepler için verilecek lisanslar talepnameyi tanzim eden firmaya ait olacak ve başka bir firmaya devredilmiyecektir. Lisanslar tanzimi tarihinden itibaren 45 gün müddetle muteber olacaktır.

Lisanslarda yazılı miktarlar alâkadarlarca muhtelif partiler halinde sevkedilebilecektir.

Ziraat ve İktisad Vekilleri geldiler

Ziraat Vekili B. Muhlis Erkmen ile İktisad Vekili B. Hüsnü Çakır bu sabahki Ankara ekspresile şehrimize gelmişlerdir. İki Vekil üç gün şehrimizde kalacak ve Vekâletlerine aid tedkiklerde bulunacaktır.

Evlenme işleri

Ankara 13 (Telefonla) — Dahiliye Vekâleti evlenme işlerinde yer değiştirme ilmühaberi aranmamasının usul ittihazını alâkadarlara bildirmiştir.

Bu defa şemsiyesini götürmedi

B. Chamberlain'in seyahati hakkında verilen haberler

Londra 13 (A.A.) — Bütün gazeteler, Fransız - İngiliz Yüksek Harp Meclisnin dünkü toplantısı hakkında tefsirlerde bulunmakta ve Chamberlain'in geçen sene 15 eylûlde Berchtesgaden'e giderken yaptığı gibi bu sefer şemsiyesini götürmediğni kaydeylemektedirler.

İngiliz Başvekili kral tarafından kabul edildi

Londra 13 (A.A.) — Chamberlain dün akşam kral tarafından kabul edilerek hükümdara, Fransayı ziyareti hakkında malûmat vermiştir.

General Weygand Beyruta gitti

Ankara 13 — Beyruttan Ankaraya gelmiş olan Fransız Şark orduları kumandanı general Weygand tayyare ile buradan Beyruta gitmiştir.

Profesör Celâl Muhtar bu sabah Paristen avdet etti

Gözlerini tedavi ettirmek üzere bir müddettenberi Pariste bulunan profesör Celâl Muhtar bu sabahki Semplon ekspresile İstanbula avdet etmiştir.

Fransada harp kabinesi kuruldu

Başvekil B. Daladier Hariciye, Millî müdafaa ve Harbiye nezaretlerini deruhte ediyor

Paris 13 (A.A.) — B. Daladier, Kabinesini aşağıdaki şekilde tadil etmiştir:

Daladier: (Millî Müdafaa, Harbiye, Hariciye)

Ducos: (Millî Müdafaa ve Harbiye müsteşarı)

Champetier: (Hariciye müsteşarı)

Georges prenot: (Abluka Nazırı)

Bonnet: (Adliye)

Delbos: (Millî Terbiye)

Rene Besse: (Eski muharipler)

Alphonse Rio: (Deniz Ticareti)

Dautry: (Teslihat)

Bu listeyi yerlerini muhafaza eden nazırlarla tamamlamak icabı eder:

Chautemps: (Devlet Nazırı)

Sarraut: (Dahiliye Nazırı)

Guy Lachambre (Hava)

Campinchi: (Bahriye)

Queuille: (Ziraat Nazırı)

Mandel: (Müstemleke Nazırı)

Gentin: (Ticaret Nazırı)

Paul Reynaud: (Maliye Nazırı)

Jules Julien: (Muhabere ve Muvasale Nazırı)

Rucart: (Sıhhat Nazırı)

Pomaret: (Mesai Nazırı)

De Monzie: (Nafia Nazırı)

Amerika parlâmentosu 21 Eylülde toplanıyor

Vaşington 13 (A.A.) — Reisicümhur B. Roosevelt kongreyi 21 eylûl öğle vakti fevkalâde toplantıya davet etmiştir.

Kongrenin akdeteceği hususî içtima dolayısile âyan meclisi ile mümessiller meclisi azaları Vaşingtona gelmektedirler. B. Nye, Nandenberg ve Thomas daha şimdiden bitaraflık kanununun tadil edilmesine mani olmak için gayret sarfına başlamışlardır. Geçen harpte Amerikan esliha ve mühimmat satışına aid tahsisatı idare etmiş olan B. Nye, matbuat mümessillerile görüştüğü esnada kendisinin bitaraflık kanunun tadiline mümanaat etmesine saik olan esbabı tadad etmiştir.

Mumaileyh, Amerikanın muharipplere silâh vermesi takdirinde hali hazırdaki ihtilâfın neticesile otomatik surette alâkadar olacağını ve Amerikanın bu ihtilâfa iştirak etmesinin kolaylaştırılmış bulunacağını söylemiştir.

Siyasî mahafil, kongrenin aktedeceği içtima devresinin kısa olamıyacağını ve gürültüsüz geçemiyeceğini beyan etmektedirler.

Bükreşte hava hücumuna karşı tedbirler

Bükreş 13 (A.A.) — Bükreşte halka muhtemel hava hücumlarına karşı ne suretle korunulacağını öğretmek üzere bir takım tedbirler alınmıştır. Tramvaylar, kül rengine boyanmıştır. Gazlara karşı tahaffuz kurslarının miktarı arttırılmıştır. Payitahtın bütün mahallelerindeki çocukların vilâyetlere nakli için hazırlıklar yapılmaktadır.

4 Leh tayyaresi Romanyada karaya indi

Bükreş 13 (A.A.) — Cernantzi'den bildirildiğine göre dört Leh askerî tayyaresi Leh - Rumen hudut mıntakasında karaya inmiştir. Rumen makamları bu tayyareleri müsadere etmişlerdir. Tayyarelerin müretteba tı bir temerküz kampına sevkedilmişlerdir.

Italya harbe karışmak istemiyor

Mareşal Badogliyo ava gitti

Roma 13 — İtalyan vapurları Amerikadan sonra Japonya ve Çine de seferlere başlamak üzeredir. İtalyan gazeteleri İtalyanın harbe karışmak istemediğini yazıyorlar.

Roma 13 (A.A.) — Büyük erkânı harbiye reisi mareşal Badogliyo Almanya ile Polonya arasında muhasemat başladığı sırada Romaya gelmiş ve o zamandanberi bu şehirde kalmıştı. Mareşal dün ava çıkmak üzere Romadan hareket etmiştir.

İhracat işlerimiz

Vekâletlerle temas etmek üzere İzmirden Ankaraya bir heyet gitti

İzmir 13 (A.A.) — Dün, tacirler, Ticaret odasında bir toplantı yaparak Avrupa harbi karşısında milli ekonomimizin korunması ve ihracatımızın devamını temin için müzakerelerde bulunmuşlardır. Müzakerelerin neticesinde müşkülâtı mucip noktalar şu dört mesele üzerinde tesbit edilmiştir:

1 — Sigorta primlerinin gayri tabii yükselmesi,

2 — İngiliz lirasının temevvücü.

3 — Takas primlerinin Takas şirketi tarafından ödenmesinin geciktirilmesi,

4 — Milli bankaların doküman mukabilindeki avansları tahdid etmiş bulunmaları.

İhracatçılar bu noktaları alâkadar vekâletlerle temas ederek halletmek için Ticaret odası reisi Hakkı Balcıoğlu ile diğer dört zatten mürekkep bir heyet seçmiştir. Bu heyet bu sabah Ankaraya hareket etmiştir.

Rusyada ihtiyatların çağrılması devam ediyor

Sovyetler tediyeyi peşin yapmıyan devletlere ihracatı yasak edecekler

Moskova 13 (A.A.) — D. N. B.: İhtiyatların silâh altına çağırılması devam ediyor. Moskova sokaklarında ve istasyonlarında trenlerle Sovyetlerin garp hudutlarına sevkedilmekte olan seferber kıyafette ve silâhlı kıtaat görülmektedir. Bu kıtaat büyük bir sükûnet ve nefse itimat gösteriyor.

Moskova 13 (A.A.) — Harici ticaret komiserliği, kanunları, idarî nizamatı, veya döviz kontrol sistemi Rusyanın harici ticaretine gayri müsaid olan memleketlere ihracatı yasak edebilecektir.

Bu yasak peşin olarak tediye yapılmadığı takdirde tatbik edilebilecektir.

İhtikârla mücadele

İzmir mücadele teşkilâtı bir beyanname neşretti

İzmir 13 (A.A.) — Belediye İdare, Mıntaka Ticaret ve Emniyet müdürlükleri ihtikârla mücadele için büyük bir faaliyet göstermektedirler. Mücadele teşkilâtı halkın gördüğü fiat tereffülerini ve ihtikâr mahiyetinde her hareketi Belediyeye haber vermesini bildiren bir beyanname neşretmişlerdir. Şehrimiz esnaf cemiyetleri de Ticaret odasında Mıntaka Ticaret müdürünün iştirakile bir toplantı yaparak ayni mesele üzerinde müzakerelerde bulunmuşlardır.

Alınan kararların derhal tatbikine geçilecektir.

AKŞAMDAN AKŞAMA

Abdullah çavuş gibi...

Abdullah çavuş!...

Acaba eski nesil onun kim olduğunu unutmadı mı? (Yahut: Adam-akıllı öğrenmiş miydi?)

Ve yeni nesil - «Namık Kemal! Namık Kemal!» diye millî edibe hayranlığını ifade eden milliyetçi nesil - onu iyice biliyor mu?

Namık Kemalin en meşhur eseri «Vatan yahut Silistre» dir; bunun da en bâriz tiplerinden biri, belki de kahramanlarının en sempatiği Abdullah çavuştur.

Senelerdir okumadım. Meşrutiyet başlangıcında tiyatrosunu seyretmiştim. O zamandan aklımda kalmış:

Abdullah çavuş Silistre muharebesinin en feci anlarında, en bedbin dakikalarında bile neşesini, imanını kaybetmiyen bir insandır.

— Adam, sen de! Kıyamet mi kopar? - diye, işin içinden çıkıverir.

Pek o kadar derin derin tefelsüf ettiğini sanmıyorum. Lâkin felsefesi harekâtının bünyesinde gizlidir. Talihi yenmek için çalışır. Talih onu yense de zebun olmaz, teessüre kapılmaz. Abus surat takınmaz. Ezelî ve ebedî yecizesini söyler:

— Kıyamet mi kopar!

Böylelikle muhitini neşelendirir, kendini sevimli bir hale getrir, aratır.

***

İşte ben de dünyanın son haftalar zarfında aldığı feci manzara karşısında, kendime de, dostlarıma da birer Abdullah çavuş olmağı tavsiye ediyorum.

Mücadele kabiliyetlerini kaybetmesinler. Daima cesur, daima atılgan... Fakat felekten bir sille yiyecek olurlarsa:

— Adam, sen de... Kıyamet mi kopar!... - desinler...

Buna rağmen, hacıyatmaz gibi, düştükleri yerden kalkarak, gene mücadele...

Her darbe yiyişte:

— Kıyamet mi kopar!

Ve bu nikbin haleti ruhiye sayesinde metanetle, cesaretle sebat!...

***

Bugünün ahvali umumiyesinde başka türlü düşünen bedbaht olur.

Temenni edelim ki, Avrupanın garbini ve şimalini kasıp kavuran harp mevzii kalsın, ateş Akdenize ve Balkanlara sıçramasın. Bu takdirde harabî elbette daha az olacaktır. Fakat buna rağmen dünyanın en mühim merkezlerini kana, aleve boğan vahim hadiselerin sarsıntısı ve boğucu dumanı buralara kadar nasıl gelmez? Doğrudan doğruya olmasa bile dolayısile gelecektir. Pek çok umulmadık vakalar, sürprizlerle, mahrumiyetlerle karşılaşacağız. Bunu bilmeli, soğukkanlılıkla mukabele etmeli:

— Kıyamet mi kopar?... - demeliyiz.

Yirmi küsur senedir içinde yaşadığımız lâtif ve sakin hava artık elbette tıpatıp eski tertib üzere devam etmiyecektir. Bu arbede bitinciye kadar daima beynelmilel bir emniyetsizlik, kararsızlık, mütemadî bir tahavvül! Bugün böyleyse, yarın öyle...

Hepsini göze almalı:

— Adam, sen de!... Kıyamet mi kopar?... - diyebilmeli.

Bunu diyen, felsefesini ve hayatını Abdullah çavuşunkine uyduran mesud olmakta devam edecektir.

Bunlar, hem kendileri rahat ederler, hem muhitlerinde sevilirler, hem de... «Vatan» ın Abdullah çavuşlarına çok ihtiyaç var!

(Vâ-Nû)

ŞEHİR HABERLERİ

Belediye memurları

Barem cedvelleri Ankaraya gönderiliyor

Umumî meclis tarafından kabul ve tasdik edilen Belediye memurlarının barem cedvelleri bugünlerde Ankaraya gönderilecektir. Cedveller tasdik edildikten sonra Belediye muhasebe teşkilâtında çalışmak üzere yeniden elli memur ile on daktilo alınacaktır. Bu memurlar Belediyenin şimdiye kadr mektum kalan on iki milyon liralık vergilerini tahsil edeceklerdir.

Belediye memur ve müstahdemleri için yeni bir talimatname hazırlanmıştır. Bu talimatnamede tayin, terfi, kayıd silme, nakil, becayiş, teczive, tahvil gibi memurların vaziyetile yakından alâkadar olan bütün muameleler yeni teşkil edilen bir komisyondan geçecek ve bu komisyonnun kararı riyaset makamının tasvibile tekemmül edecektir. Komisyon her hafta salı günleri toplancaktır. Belediye şubelerindeki münhaller, riyaset makamına bildirilecek, zat işleri müdürlüğü münhallere tayin edeceği memurları komisyona tebliğ edecektir.

Iki yaramaz!

17 yaşında bir erkekle, 14 yaşında bir kız kaçmışlar!

Akbıyık civarında oturan 17 yaşlarında Ekremle 14 yaşlarında Türkân sevişmişler, fakat bunu ailelerine haber vermeğe cesaret edemiyerek kaçmışlardır. Bunlar bir hafta beraber dolaştıktan sonra yakalanmışlardır. Ekrem, 14 yaşındaki kızı kaçırmak suçundan adliyeye verilmiştir.

Dün mahkemede Türkân birlikte kaçmağa karar verdiklerini, Büyükadadaki akrabasının evinde bir, Yalovada yine Ekremin akrabasının evinde 4 gece kaldıklarını, oradan Çekmeceye gittiklerini, kendisinin davacı olmadığını, onunla evlenmek istediğini söylemiştir.

Ekrem tevkif edilmiştir.

Denizyolları ve Akay tarifeleri

Denizyollarrı umum müdürlüğü, Karadenize ait kış tarifelerini hazırlamağa başlamıştır. Kış tarifeleri, bu ay sonuna doğru neşredilecektir.

Öğrendiğimize göre Karadeniz kış tarifelerinde sefer adedi bakımından değişiklik yapılmayacak, yalnız hareket saatleri 3-5 saatlik tahavvüllere uğrayacaktır.

Diğer taraftan Akay da sonbahar tarifelerini hazırlamaktadır. Tarifenin bir haftaya kadar ikmal edileceği söylenmektedir.

★ İki aydanberi İskenderun limanında tedkikatta bulunan Limanlar umum müdürlüğü heyeti teftişiye reisi B. Reşad Yılmaz, dün şehrimize dönmüştür. Umum müdür muavini B. Hâmid Saracoğlunun bir hafta daha İskenderunda kalacağı anlaşılmıştır.

Karilerimizin mektupları

Filimlerin türkçesi

Beyoğlunun bir sineması bilhassa çocukları cezb ve celbeden filimler gösteriyor. Çocuğumu yalnız bırakmadığım için her filimde gitmeğe mecbur oldum. Kime tercüme ettirmişler, bilmem! Mütercim muhakkak ki Türk değil.

Sinemanın kalabalıklığından ve boğucu sıcaktan bunlamış vaziyette olmasaydım, filimi tekrar seyredip türkçenin düşürüldüğü acıklı vaziyeti birer birer not edecektim. Sahipleri de Türk olan ve müşterilerini çocuklar ve talebeler teşkil eden bir sinemada bu hale meydan verilmesi çok yazıktır. Rica ederim yazınız da bu yazıları kontrol etsinler.

Öğretmen: Sait Özçelik

Akdeniz seferleri

Bartın vapuru Ayvalığa hareket etti Ege de İzmire gidecek

Bartın vapuru, dün öğleden sonra ilk Ayvalık seferini yapmak üzere limanımızdan hareket etmiştir.

İzmir seferini pazar günü Ege vapuru yapacaktır.

Dün limanımıza bir İtalyan vapuru geldi

İtalyan bandıralı Capo Arma vapuru dün limanımıza gelmiştir.

Küçük haberler:

★ Taksim kışlasının Belediyeye devri için kışlanın enkaz bedeli olan elli bin liranın Belediyeden maliye veznesine yatırıldığını yazmıştık. Belediye, Taksim kışlasından evvel Taksim meydanından Ayaspaşaya giden yolu genişletmeğe karar verdiğinden ilk önce kışlanın bu yol üzerindeki müştemilâtı yıktırılacaktır.

★ Belediye muhasebesine tâbi olan tahakkuk ve tahsil şubelerinden kırk sekizi ahşap binalardadır. Binaların yangın tehlikesine maruz kalmamaları için bu şubelerde geceleri nöbetçi bulundurulması bilhassa tebliğ edilmiştir.

★ Şoför Hikmetin idaresindeki otomobil, Sirkecide seyrüsefer noktası önünde Denizbank amelesinden Şakir isminde birine çarparak başından yaralanmasına, bir tramvay arabası da İstiklâl caddesinde 12 yaşlarında Şükriye isminde bir kıza çarparak muhtelif yerlerinden yaralanmasına sebeb olmuştur. Yaralılar tedavi altına aldırılmış, suçlular yakalanmıştır.

★ Reşad isminde biri Galatada bir vapura yüklü çuvallar taşımakta iken ayağı kayarak düşmüş, bu sırada çuval içinde bulunan bir makas böğrüne batarak yaralanmasına sebeb olmuştur.

Tahmil ve tahliye amelesinden İsmail de bir vapurdan yük boşaltmakta iken üzerine bir balye düşmüş, tehlikeli surette yaralandığından hastaneye kaldırılmıştır.

★ Denizyolları ve Limanlar umum müdürlükleri yeni kadrolarını hazırlamağa başlamışlardır. Yeni kadrolar teşrinievvele kadar hazırlanacak ve teşrinievvelde Büyük Millet Meclisine verilecektir. Malûm olduğu üzere bu iki umum müdürlüğün halihazırdaki kadrosu Münakalât Vekâleti tarafından hazırlanmıştı.

★ Halı fiatleri yüzde 25 düşmüştür. Buna sebep te halıların, yün mevad muamelesine tabi tutularak ihracına müsaade edilmemesidir.

★ Uzunköprüde inşa edilmesine karar verilen gümrük binası ve memurlara mahsus apartıman inşaatından şimdilik sarfınazar edilmiştir.

★ Gümrük muhafaza memurları Kartalda bir buçuk kilo esrar bulmuşlardır. Esrarın kime ait olduğu anlaşılamamıştır.

★ Kömür tahmil ve tahliye işçilerinin kazanç vergisine ait şikâyet ve dilekleri mıntaka İktisad müdürlüğüne havale edilmişti. Müdürlük, bu işi vilâyete arzetmiştir.

Ihtikârla mücadele

Ticaret odası bir komisyon seçecek

Ticaret odası umumî meclisi, dün öğleden sonra, meclis salonlarında toplanarak geç vakte kadar müzakerelerde bulunmuştur. Bu toplantıda, teşrinievvelin 23 ünde başlayıp 28 inde bitecek olan ticaret odaları umumî kongresine şehrimiz namına iştirâk edecek murahhaslar seçilmiştir. Murahhas heyeti, şu zevattan mürekkeptir: Bay Mitat Nemli, bay Ahmed Kara, bay Halil Sezer, bay Şerafeddin Alemdar.

Müzakerenin sonlarına doğru, mıntaka ticaret müdürü bay Mehmed Ali, ayağa kalkarak, hükûmetin ihtikârla mücadeleye karar verdiğini, bu mücadeleye ticaret odasının da iştirâki münasip olacağını, binaenaleyh umumî meclisin, bir komisyon seçmek üzere heyeti idareye salâhiyet vermesini arz ve rica etmiştir. Teklif alkışlarla kabul edilmiştir.

Mısırçarşısı

İstimlâk için menafii umumiye kararı tasdik edildi

Mısır çarşısının yardımcı bir hal ittihaz edilmek üzere istimlâkine karar verilmiş ve keyfiyet Dahiliye Vekâletine bildirilmişti. Ankaradan gelen haberlere göre menafii umumiye kararı hükûmetçe tasdik edilmiştir. Kararın tebliğini müteakip Mısırçarşısının istimlâkine başlanacaktır.

Beyazıtta İnkılâp müzesinin önündeki dükkânların da istimlâk muamelesine başlanmak üzere kıymetlerinin tesbiti işi bitmiştir.

Koska - Aksaray caddesi üzerindeki binaların istimlâk muamelelerine devam edilmektedir.

Evvelce Nafia Vekâleti tarafından istimlâk edilmesi kararlaştırılan Yenikapı ile Kumkapı arasındaki binalarda şimdi Belediye tarafından istimlâk edilecektir. Bunların kıymetleri yakında tesbit edilecektir.

Belediye bütçesinde münakale

İtfaiye için bazı yeni ihtiyaçları karşılamak ve pasif koruma tedbirleri almak üzere Belediye bütçesinde bir münakale yapılması kararaştırılmıştır. Dün bu hususta daimî encümenden bir karar alınmıştır.

Belediye muhasebe müdürü B. Muhtar, bu münakale kararını tasdik ettirmek üzere dün akşamki trenle Ankaraya gitmiştir.

İki deniz kazası

Dün, Şirketi Hayriyenin 73 numaralı vapurundan Hikmet isminde birisi denize düşmüş, kurtarılarak hastaneye kaldırılmıştır.

Türk bandıralı Marakaz vapuru 23 numaralı şamandıraya yanaşmak isterken Mehmed reisin idaresindeki Zafer motörüne çarpmış, yaralamıştır. İnsaca zayiat olmamıştır.

İSTANBUL HAYATI

Gece maçları

Gece saat sekiz buçuk. Taksim stadyomunun kapısına yığılan kalabalık gittikçe artıyor. Gece maçı seyrine gelen meraklı grupları bir an evvel ileriye sokulmak için mütemadiyen itişiyorlar. Her kafadan bir ses çıkıyor:

— Çabuk olalım. Şimdi oyun başlıyacak...

İleriden acı bir kadın çığlığı:

— Ayyy... Kemiklerim birbirine geçti. Kucağımda çocuk ta ezildi. Ne itiyorsunuz ayol?.. Ben tayyare manevrasında sığınağa girerken bile bu kadar sıkışmamıştım. Köprüdeki bilet gişelerinden daha berbadmış burası.

Dalgaya kapılmış bir talaş parçası gibi ezile büzüle sendelerken bir aralık kenara fırladım. Biri kolumdan çekti. Siyah mantolu, şişman, kısa boylu bir haminne ağzında geveleddiği sakız parçasını kırmızı baş örtüsünün ucuna tükürüp telâşla sordu:

— Ne oluyor evlâdım?.. Niçin toplanmış bu kalabalık? İçeride Karagöz mü oynuyor, yoksa muharebe havadisi mi veriyorlar?..

Öteden biri atıldı:

— Fenerle Şişli oynuyor teyze.

Haminne hayretle yanaklarını tırmalıyarak homurdandı:

— Tövbeler olsun estağfirullah. Hele şu muharebenin yaptığı işlere bak. Oyunların bile biçimi değişti. İstanbulun dört bucağında elektrikler yanarken burada fenerle oyun oynatıyorlar. Bu da muharebenin zorundan olacak zahir!.. Ve lâkin buna da bin şükür. Geçen büyük muharebede oyun moyun şöyle dursun, fener bile bulamıyorduk ya...

Geriden çarpan bir dalga ile gene kalabalığa karıştım. Yanımda bir kaç kişi konuşuyorlar:

— Yahu, gece vakti daracık kaleye nasıl süt çekiyorlar acaba?...

— Monşer, bilmez misin, el yordamile ne işler yapılıyor. Bu da ayak yordamile olur gider.

— Azizim, sen şütü mütü bırak; bu maçta ne güzel kavga olur. Muharebede gece baskını yapar gibi bir hücum ettin mi, vur abalıya olur vallahi...

Çarpık gözlü bir adam elindeki rakı şişesini başına dikip yarıya kadar içtikten sonra yanındakine uzatıyor:

— Al bakalım. Şunu da sen yuvarla. Gece maçları bizim işimize yaradı. Maça gidiyorum diye akşam üzeri evden fırlıyorum sabaha karşı dönüyorum!

Cemal Refik

Polis şube müdürlükleri

Yeni polis müdürü bay Muzaffer Akalın, polis birinci, ikinci ve üçüncü şube müdürlüklerine şu zevatı seçmiştir:

Bay Zeki Açıkalın, bay Tevfik Doğanoğlu ve bay Halil. Bunlardan bay Zeki, birinci ve ikinci şube müdürü muavinliklerini, bay Tevfik de ikinci şube başmuavinliğini uzun müddet muvaffakiyetle başarmış emniyet âmirlerindendir. Bay Halil ise, halen emniyet altıncı şube müdürlüğünü ifa etmektedir. Yeni şube müdürleri, vazifelerini şimdilik vekâleten yapmaktadırlar. Birkaç güne kadar Ankaradan tayin emirleri gelecektir.

Bay Amcaya göre!...

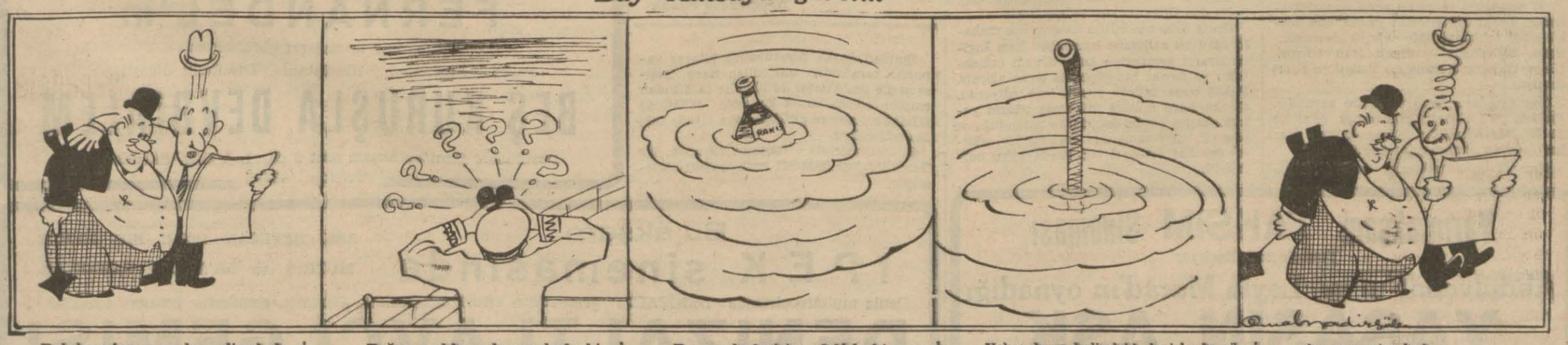

— Bak bay Amca, şu havadise bak:

... «Boğaz açıklarında meçhul bir cisim görülmüş...»

... Bu meçhul cisim alelâde bir şey mi...

... Yoksa harp halindeki denizlerde görülenlerden mi acaba?...

B. A. — Belki onlardan biri nefes almıya gelmiştir!...

— Amma yaptın ha!...

B. A. — Yeryüzünde rahat nefes almak başka nerde mümkün!...

Hitler Leh mukavemetini kırmak için her vasıtayı kullanacağını bildirdi

Eger açık şehirler ve köyler bombardıman edilirse Ingiltere de mukabele edecek

Polonyalılar bütün cephelerde dayanıyorlar

Berlin 13 (A.A.) — (D. N. B.) ajansı, Führerin umumî karargâhından bildiriyor:

Alman ordusu başkumandanlığı, Polonyalılar tarafından tatbik edilen harp usulünün, Varşovanın Leh kumanda heyeti tarafından bombardıman ettirilerek sivil halk arasında zayiata sebep olunmasının ve ahaliye çete şeklinde teşkilâtlanması hakkında emir verilmesinin insanî olmadığını nazarı dikkate alarak, Leh mukavemetini katî olarak kırmağa karar vermiştir.

Buna binaen Alman ordusu başkumandanlığı, Leh mukavemetini kırmağa imkân verecek bütün vasıtaları kullanmaları için muhtelif ordulara emir vermiştir.

Bu tedbirlerin mesuliyeti Alman başkumandanlığına değil, tamamen Leh hükûmetine ve Leh kumandanlığına terettüp etmektedir.

İngiltere mukabele edecek

Londra 13 (A.A.) — Lordlar kamarasında bir suale cevap veren Lord Halifax, Alman başkumandanlığının sivil ahalinin mukavemetini kırmak için Polonya açık şehirlerini ve köylerini bombardıman etmek hakkındaki niyetinden İngiltere hükûmetinin resmen haberdar olmadığını söylemiştir.

Lord Halifax, İngiltere hükûmetinin kendi kuvvetlerini bu yolda tahdidata tabi tutmasının ancak düşmanlar tarafından da ayni tahdidata riayet edilmekle mukayyet olduğunu söylemiş ve düşman bunlara riayet etmediği takdirde büyük Britanya hükûmetinin münasip addedeceği her hareketi takipte kendisini tamamile serbes göreceğini ilâve etmiştir.

Varşova mukavemet ediyor

Varşova 23 (A.A.) — Havas ajansı, gece yarısı verdiği bir telgrafta, Varşovanın mukavemete devam ettiğini bildirmektedir.

Londra 13 (A.A.) — Pomorze ve Poznanda bulunan Polonya ordularının, Polonya kuvvetlernin kısmı küllisi ile irtibat temin etmiş oldukları Varşova tarafından neşredilen resmî bir tebliğde teyid edilmektedir.

Bu tebliğde bildirildiğine göre Koridor - Pomorze ordusu Modlin civarına kadar ilerliyerek kısmi küllile irtibatı tesis etmiştir. Bu ordu şimdi Almanlarla çetin bir muharebeye girişmiştir. Poznan ordusu ise şark istikametinde yolunu kesen kuvvetlerle birkaç kere şiddetle çarpıştıktan sonra muntazam bir ricat hareketi yaparak yalnız Varşovanın cenubu garbisindeki Polonya kuvvetlerile temas etmeğe değil ayni zamanda Lodz'u istirdat etmeğe de muvaffak olmuştur.

Varşova ordusu muvaffakiyetle neticelenen birkaç çıkış hareketi yapmıştır. Bütün diğer cephelerde Almanlar muvaffak olamamışlar ve ilerliyememişlerdir. Alman hava kuvvetleri uğradıkları ağır zayiat dolayısile faaliyetlerini mahsus derecede azaltmışlardır.

Almanların işgal ettikleri yerler

Berlin 13 (A.A.) — Ordu başkumandanlığının tebliği:

Şimal ve cenup kollarile şark ordusu. 12 eylûl günü, düşmanın seri imhasına devam etmiştir.

Przemysl'in iki tarafından ilerliyen Alman kıtaları Sambor ve Jalorov'u almışlardır. Süratli motörlü kıtalar Lwow'a kadar gelmişlerdir.

Radom'un cenubunda çember içine alınan Polonya grupu artık mevcud değildir. Birçok esir ve harp levazımı elde edilmiştir.

Kutno civarında muhasara edilmiş olan beş Polonya fırkası ile iki süvari livasının cenuba doğru çemberi yarmak için yaptıkları bütün teşebbüsler akim kalmıştır.

İngiliz Başvekili Avam kamarasında harp vaziyetini anlattı

"Hitlerizmin dünya için teşkil ettiği tehlikeye bir nihayet vermek lâzımdır,,

Londra 13 — Başvekil B. Chamberlain bugün Avam Kamarasında vaziyet hakkında beyanatta bulunmuştur. Başvekil demiştir ki:

«Millî Müdafaa Telif ve Tanzim Nazırı ile birlikte evvelki gün Fransada Fransız Başvekil ve Başkumandanile görüştüm. Bu toplantı salâhiyettar rical arasında doğrudan doğruya noktai nazar teatisi içindi. Toplantıda yakın âtide alınacak tedbirler görüşüldü ve kararlar alındı, iki memleket arasında harp dolayısile sıkı temaslar temini görüşüldü. Yüksek meclisinize kemali iftiharla arzederim ki, iki memleket efkârı umumiyesi arasında tamamen mutabakat vardır. Bu, yalnız taahhüdleri yerine getirmek noktasında değil, nazi taarruzunu durdurmak hususunda da mevcuddur.

İki memleket te sulhü seven memleketlerdir. Fakat Hitlerizmin dünya için teşkil ettiği tehlikeyi izale etmek lâzımdır. Buna bir nihayet vermek icab ediyor. (Başvekil burada fransızca İl faut en finir) demiştir.

Dominyonların kararı takdire şayandır. Yardım yalnız sözde kalmıyacak, ef'al ile de tezahür edecektir. Müşterek işte bize her hususta yardım edeceklerdir

Almanların, kuvvetlerini batıya nakle mecbur kalmadan önce Polonyada seri bir karara varmağa çalıştıkları görülüyor. Bu ümidlerin suya düşmüş olması, kendilerine karşı kullanılan maddi ağırlık ve Alman hava kuvetlerinin ezici faikiyeti önünde korkmıyan Polonyalıların çelik iradeleri sayesindedir.

Batıda, Fransızlar metodik bir ileri hareketine başlamışlardır. Bu ehemmiyetli ilk safhadır ve bu hususta Fransızlar tabiî olarak ihtiyatlı davranmaktadırlar. Fakat bu safhanın tamamen muvaffakıyetle tetevvüç ettiğini söylemek kâfidir. İngiliz askerleri Fransaya çıkmışlardır. Fakat henüz harbe girmemişlerdir. İngiliz tayyareleri Fransız tayyarelerile beraber keşif faaliyetine iştirak ediyorlar. Birkaç uçuşlarında faydalı malûmat toplamışlardır.

Athenia vapurunun batırılmasından bahseden Chamberlain demiştir ki:

Deniz harbinin bütün kaidelerine muhalif olan bu zalimane hareketler bazı İngiliz ticaret gemilerine karşı devam etmektedir ve zayiat hiç şüphesiz biraz ağırdır. Fakat buna intizar etmek icab ediyordu. Çünkü harp mühim miktarda ticaret gemilerimizin bütün denizlerde bulunduğu ve normal barış zamanına mahsus bir şekilde seyahat ettikleri bir sırada vuku bulmuştur.

Bundan başka Almanyanın bitarar vapurlar tarafından nakledilen harp malzemesile beslenmesi de filomuz tarafından empoze edilen kaçak kontrolu sayesinde tahdid edilmiş ve gittikçe daha ziyade tahdid edilecektir.

B. Chamberlain nutkunun sonunda, bir Deniz ticareti nezareti kurulacağını söylemiştir.

Gece maçları

Fenerbahçe - Şişliyi 4-1 yendi

Dört klüp arasında tertip edilen gece maçlarının üçüncüsü dün gece Taksim stadında Fenerbahçe ile Şişli arasında yapıldı. Evvelce yapılan iki maçta ziya tertibatında görülen noksanlar tamamile izale edilmiş ve yeniden projektörler ilâvesi ile saha normal bir hale getirilmişti.

Saat tam dokuzda Nuri Bosutun hakemliği altında sahaya çıkan takımlar şu şekilde dizildiler:

Fenerbahçe: Cihad - Şevket, Lebip - Faruk, Esad, Orhan - Semih, Fikret, Rasih, Rebii Basri.

Şişli bir gün evvelki kadrosunu aynen muhafaza ediyordu. Oyuna Fenerin akını ile ve bundan evvelki iki maçta görüldüğü gibi büyük bir süratle başlandı. Ve daha üçüncü dakikada geriden aldığı pası iyi kullanan Rasih sıkı bir şütle gole tahvil etti. Müsabaka Fenerbahçenin hâkimiyeti atında devam ederken 14 üncü dakikada yine Rasih plâse bir şütle takımının ikinci golünü yaptı ve devre 2-0 Fener lehine nihayetlendi.

İkinci devreye Şişlinin seri bir akını ile başlandı ve 8 inci dakikada bir karışıklıktan istifade eden Suldur yavaş bir şütle takımının yegâne golünü yaptı Bu sayı Fenerlileri harekete getirdi. teknik bir oyunla hâkimiyeti tekrar aldılar.

35 inci ve 44 üncü dakikada Basri vasıtasile iki gol daha yaparak oyundan 4-1 galip çıktılar.

Gece maçlarının dördüncüsü bu akşam Galatasaray - Pera arasında yapılacak ve oyuna saat 9 da başlanacaktır.

Hükûmetin mühim tedbirleri

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Öyle bir zamandayız ki politikayı iktısadî sistemlerden ayırmaya imkân kalmamıştır. Sade bu kadar da değil... Sulhte siyasî istiklâl için olduğu gibi, harpte de askerî zaferin temeltaşı, ilk önde bir memleketin iktısadî inkişaf derecesidir. Başvekilin beyanatından anlaşıldığı üzere, Avrupada başlayan harp, hatta harpten daha evvelki karışık hâdiseler, hükûmeti iktısad ve ticaret sahasında daha başka ve daha esaslı tedbirlere de mecbur ediyor. Geçirdiğimiz tecrübeler hem büyüktür, hem kanaat vericidir. Memleketin ihracatını muayyen inhisarlar halinde, tek müşterinin keyfine bırakarak ticarî münasebetten siyasî tesirler aramak istidadına ümid vermektense, kliring sistemleri yerine serbes dövizle herkesi müşteri edinmek memleketin yüksek menfaatleri bakımından her halde daha hayırlıdır. Bütün bu noktalar, hükûmetin ciddî olarak üzerinde durduğu ve tahakkuk imkânlarını aradığı mühim tedbirler sırasındadır.

Her halde, Türkiyenin vaziyetinde 1914 harbi ile bugün arasında mukayese edilemiyecek derin farklar var: Her çeşit mahsullerimiz, ihtiyacımızdan çok fazladır. Her sahada kendimize yetecek fabrikalarımız işliyor. Demiryolları, şimal ve cenup denizlerini, şark ve garbı biribirine bitiştirmiş haldedir. Siyasî birliği ve iktisadî imkânlarile millî bünyemiz, maruz kaldığımız sarsıntılara, hattâ daha büyüklerine karşı koyacak bir kuvvettedir.

Nihayet, 1914 harbinin acı tecrübelerini görmüş, ondan sonra da, bin mahrumiyet ve sonsuz imkânsızlıklar içinde vatanı millî mücadeleden millî istiklâle eriştirmiş insanlar bugün milletin mukadderatına hâkim bulunuyorlar. Bugünkü şartlar içinde bizden, düşünülmemiş, tartılmamış, en kuvvetli şuurun mihekkine vurul - madan atılmış yanlış adımlar bekliyenler - eğer varsa - çok aldanıyorlar. Bu fırtına ortasında itidaline en fazla sahip, âkıbetinden en emin, hâdiseler karşısında en telâşsız millet, ancak Türk milleti olabilir.

Necmeddin Sadak

Şehrin hava karargâhı boşaltıldı, hayat durdu

Almanlar hudud boyundaki Treves - Metz demiryolunu berhava ettiler

(Baştarafı 1 inci sahifede)

tıklarını itiraf ediyorlar. Fransızlar Maginot hattı toplarının ve tankların himayesinde ilerliyorlar. İleri hareketi bilhassa Blies şehrinin sol sahilindedir. Almanların mukavemetine rağmen çok mühim tarassud mevkileri ele geçirilmiştir.

Almanlar Sarrebruck tayyare karargâhını tahliye etmişlerdir.

Paris 13 (A.A.) — Havas ajansı tebliğ ediyor:

Cephede, Rhin'den Moselleye kadar olan kısımda Sarrebruck'un her iki tarafında iki mühim ilerleme kaydedilmiştir. Bir taraftan Sarrebruck'un garbindeki Varndt ormanının teşkil ettiği çıkıntı işgal olunmuş ve diğer taraftan da Sarreguemines ile Horrnbach arasında Bilies nehrinin sol sahilinde kâin 20 kilometrelik bir cephe ve oldukça derin bir saha üzerinde bu mıntaka ele geçirilmiştir.

Cephenin garp müntehasında Almanların taarruz hareketi durdurulmuş ve Fransızlar dün bu mıntakada ilerlemişlerdir.

Şehrin dış mahalleleri ateş altında

Paris 13 (A.A.) — Petit Parisien gazetesinde Charles Morie'e garpteki askerî harekât hakkında şöyle demektedir:

Fransız kıtalarının Sarrebruck'a doğru hareketleri sarahatle genişlemekte ve daha şimdiden faaliyetten mahrum kalmış olan bu büyük endüstri şehrini pek ciddî bir şekilde tehdit eylemektedir.

Alman tebliğinde topçu kuvvtlerimizin Sarrebuck'taki hava meydanını bombardıman ettikleri itiraf edilmektedir. Bu, hakikati olduğu gibi itiraf etmiyen ilk itiraftır. Çünkü topçu kuvvetlerimiz 24 saattenberi hava meydanının şimali garbisindeki mıntakayı ve Saint Arnnal'a kadar Sarrebuck'un dış mahallelerini ateş altına almış bulunmaktadır.

Almanların Sarrebruck'un arkasına, şehrin şimalinde hazırlanan mevzilere kadar geri çekilmek mecburiyetinde kalacakları zaman uzak değildir.

Almanlar bir demiryolunu havaya attılar

Lüksemburg 13 (A.A.) — Almanlar Schengen karşısında Treves - Metz demiryolunu havaya atmışlardır. Demir parçaları Schengendeki Lüksemburg mevkilerine kadar gelmiştir.

Almanlar bir tepeyi geri almışlar

Berlin 13 (A.A.) — Umumî karargâhın garp cephesi hakkındaki tebliği:

Garp cephesinde, Alman öncüleri bir mukabil taarruzda bulunarak Sarrebruck'un takriben altı kilometre cenubu şarkisinde kâin olup iki Fransız bölüğünün yerleştiği Birnberg tepesini geri almıştır.

Diğer mıntakalarda ehemmiyetsiz öncü müsademeleri olmuştur. Alman topraklarına karşı hiçbir hava taarruzu olmamıştır.

Bir Alman tayyaresi İsviçre üzerinde uçtu

Bern 13 (A.A.) — Salı günü öğleden sonra bir Alman tayyaresi Schaffouse üzerinde uçmuş ve İsviçre hava müdafaa toplarının ateşi üzerine Almanya istikametinde kaybolmuştur.

Belçikada vesika usulü

Eylûl sonlarına doğru ekmek vesika ile verilecek

Brüksel 13 (A.A.) — «La Libre Belgique» gazetesinin bildirdiğine göre eylûl sonlarına doğru ekmek vesika ile tevzi edilecektir. Diğer cihetten ayni tarihten tibaren benzin vesaire fiatleri mahsus derecede yükselecektir.

Brüksel 13 (A.A.) — Hariciye Nazırı Spaak bugün Fransa ve İngiltere büyük elçilerini kabul etmiştir.

Kahvelerin açık bulunabilecek saatleri tahdid edildi

Brüksel 13 (A.A.) — Evvelce alınmışken bilâhare vazgeçilen tedbirlerin şimdi tatbikine karar veren hükûmet, seferberlik devam ettiği müddetçe kahvelerin saat 12 den on dörde ve 17 den yirmi bire kadar açık bulunabileceklerini bildirmiştir.

Macaristanda

Halkı telâşa düşürecek sözler söyliyen 5 kişi tevkif edildi

Budapeşte 13 (A.A.) — Sokaklarda veyahud umumî binalarda halkı telâşa düşürecek bir takım sözler söylemiş oan 5 kişi tevkif edilmiştir. Hatırlardadır ki, Dahiliye Nezareti, duvarlara bir takım afişler yapıştırtarak, halkı bu gibi telâş uyandıracak hareketlere ve casusların faaliyetlerine karşı müteyakkız bulunmağa davet etmiş idi.

TİYATROLAR:

EGE TİYATROSU

Nuri Gençdur ve arkadaşları bu gece Beşiktaşta Büyük aile parkında **Kasırga** piyesi 3 perde

*
**

HALK TİYATROSU

Kenan Güler ve varkadaşları bu gece Tophane Lüks aile tiyatrosunda **Kırkından sonra** vodvil 3 perde

*
**

RAŞİD RİZA - ERTUGRUL SADİ TEK

Tiyatrosu bu gece Tepebaşında **Donanma gecesi** vodvil 3 perde

Hususi 50 mevki 30 kuruş

ZAYİ — 1939 senesi Beyoğlu 5 ci ilk okuldan aldığım diplomayı zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

445 No. Şevket Ateş

Krize... Endişelere... Can sıkıntılarına...

LÂLE SİNEMASI

Meydan okuyor. Bütün dünya neş'e kralı meşhur

FERNANDEL'in

Eşi, emsali ve benzeri görülmeyen

Parisi... Amerikayı... Hindistanı... İstanbulu dolaştığı

BEŞ KURUŞLA DEVRİALEM

Harikûlâde filmi bu akşam saat 9 da L Â L E Sinemasında

Telefon: 43595

Yarın akşam TAKSİM Sineması

Yeni Sezona Başlıyor

Abdülvehab'ın ve Leylâ Murad'ın oynadığı

YAŞASIN AŞK

TÜRKÇE SÖZLÜ - ARAPÇA ŞARKILI ŞARK FİLMİ

Bu akşam

İPEK sinemasında

AŞK HEYECAN DOLU BİR MEVZU

MÜTHİŞ ve MUAZZAM SAHNELER

Deniz muharebelerinde DENİZALTI gemilerinin esrarlı maceraları, Denizaltı gemilerine kurulan tuzaklar.

DENİZALTI AVCI GEMİSİ

Baş rollerde: GEORGES BANCROFT - PRESTON FORSTER - NANCY KELLEY

GÜNÜN ANSİKLOPEDİSİ

1914 deki Lodz muharebesi nasıl olmuştu?

Yeni Leh merkezi ve düşen Lodz şehri

Lublin:

Varşovanın sıkışması üzerine, Polonyalılar, merkezlerini Lublin'e götürmüşlerdi. Şimdi oradan da başka bir yere naklediyorlarmış.

Lublin ayni ismi taşıyan idare sahasının merkezidir. Brystrgyca üzerindedir. 112,540 kişi olan nüfusunun % 61,8 i Polonyalıdır. Başpapaslığı, katolik üniversitesi vardır. Zirai makine ve alât fabrikaları, otomobil fabrikası ve tütüncülüğü ve dabaghanelerile meşhurdur.

Lublin on ikinci asırdanberi mevcuttur. Litvanya ile Polonyanın 1569 da birleşmesi burada tahakkuk etmiştir. Eski şatosu zindan haline kalbedilmiştir.

***

Lodz:

Almanların Lodz şehrine girdikleri haber veriliyor. Lodka üzerinde bulunan bu şehir idare merkezidir. 605.470 nüfusu olan Lodz bir başpapaslığın da merkezi bulunmaktadır. Lehistanın en birinci sanayi şehri burasıdır. Bilhassa kumaşçılık ve her türlü yün, pamuk, ipek mamulâtile meşhurdur. Mensucat sanayii 1820 denberi inkişaftadır. Şehir bu sayede seri bir ilerlemeye nail olmuştur: 1860 da nüfusu ancak 32 binken 1900 da 288 bin olmuş, 1910 da yarım milyonu geçmiştir. Mackensen (Makenzen) burasını 5 kânunusani 1914 de Ruslardan almıştı.

Lodz ve havalisindeki iki buçuk milyonu mütecaviz nüfusun % 82,6 sı Lehlidir.

***

Lodz muharebesi:

1914 harbinin meşhur Lodz muharebesi şöyle cereyan etti:

Ruslar Lemberg'de muzaffer olmuşlardı. Birinci Alman taarruzu muvaffakıyetsizlikle neticelenince Hindenburg Silizyadaki Rus cenahına ikinci bir taarruzda bulundu. Bzura ve Warta cephesinde kanlı bir boğuşma olduysa da Ruslar, arazi terketmekle beraber ezilmediler.

Cenubugarbideki plân tahakkuk etmeyince Hindenburg merkeze taarruzu düşündü. Makenzenin kumandasındaki dokuzuncu ordu Lodz'un şimalişarkisine saldırdı. Straykow mevkiinde Rus ordusunu yardı ve bu muvaffakıyetinden netice almak üzere iki kolorduyu bu yarıktan içeri soktu. Lâkin Ruslar kendilerini topladılar. İki Alman kolordusu, sekiz gün müddetle her taraftan mahsur kaldı. Ancak büyük zayiat vermek suretile muhasaradan çıkabildi.

Buna rağmen Rus cephesi sarsılmıştı.

Başkumandan Grandük Nikola Lodz'u terkedip daha geride Bzura. Rowa, Pilica ve Nida dereleri arasında cephe kurdu. Hindenburg bu kuvetle bir ay beyhude yere uğraştı. **Y. Ç.**

DÜNYADA neler oldu neler oluyor?

CAN SIKICI KİTAPLAR

Dünyada hiç akla gelmiyen şeyleri toplıyarak garip kolleksiyonlar vücude getirenler vardır. Bunlardan biri insana usanç ve bıkkınlık getiren kitaplar kolleksiyonudur. Bir İngiliz herkesin sevmediği bu gibi kitaplardan binlercesini toplayıp bir kütüphane vücude getirmiştir. Can sıkıcı kitap isteyenler bu adamâ müracaat etmektedirler.

Bu İngilizi Romada kitap meraklısı bir İtalyan taklid eder. İnsana usanç veren ve uyku getiren kitapları topladığını ilân eder. Şimdiye kadar topladığı bu gibi kitapların bir listesini de gazeteler ile ilân şeklinde neşretmiştir.

Bir kitabın can sıkıcı olduğunu anlamak için bir mikyas dahi konmuştur: Bir insan dimdik durduğu halde okuduğu kitap kendisini istemiyerek uykuya daldıracak olursa can sıkıcıdır.

Son zamanlarda kolleksiyoncu meşhur muharrirlerden birinin eserini bu mikyas ile tecrübe ederek listesine koymuştur. Bu hareketi muharrir, aleyhinde bir tecavüz sayarak kolleksiyon sahibini düelloya davet etmiştir. Bu hâdise kitabın şöhretini bir kat daha arttırmıştır. Kolleksiyoncu düelloyu kabul etmediğinden iş mahkemeye düşmüştür. Hâkim kitap okuyuculardan bir ehli hibre heyetini davet etmiştir. Kitap mahkemede okunacaktır. Ehli vukuf canları sıkılıp uyurlarsa mahkeme kolleksiyon sahibine hak verecek; aksi takdirde ağır tazminata mahkûm edilecektir.

Zencileri beyaza boyadılar

Amerika hükûmetlerinin şimalde bulunanlarından olup zenci yerli ahalisi bulunmıyan Niyucersey'in Cranbury şehri civarında garip bir hâdise olmuştur. Patates mahsulünü toplamak üzere cenup hükûmetlerinden celbedilen zenci ameleden yedisi bir kulübede uyurken tüfekle müsellâh on beş beyazın baskınına uğramıştır.

Zenciler linç edileceklerinden çok korkmuşlardır. Silâhlı beyazlar zencileri kulübeden çıkardıktan sonra havaya attıkları silâhlarla tehdid ettikleri zencileri çırçıplak soyundurmuşlardır. Zenciler her dakika ölümlerini bekliyorlardı.

Fakat zenciler soyunduktan sonra beyazlar silâhlarını bırakmışlar ve beraberlerinde getirdikleri yağlı beyaz boya kutularını açmışlar ve yedi zenciyi bembeyaz boyamışlardır. Zenciler apak olduktan sonra tehdidci beyazların reisi şu ihtarda bulunmuştur:

Geldiğiniz cenup memleketlerine dönmeniz için son bir ihtar yapıyoruz. Şimali Amerikada zenciler oturamaz. Bunun için kömür renkli vücudlerinizi beyaza boyadık. Hemen yola çıkınız. Yoksa canınızı çıkarırız.

Bu tehdid karşısında zenciler bu garip kıyafetle yola düzelmişlerdi.

Boşanmaya karşı garib bir protesto

İngilterede yeni evlenenler arasında çok geçmeden ayrılanlara sık sık tesadüf edilmektedir. Bu yüzden türlü türlü dedikodular yapılmakta ve rezaletler çıkmaktadır. Birçok kimseler evlenmeğe cesaret edemez olmuştur.

Sık sık boşanmanın içtimai bir hastalık halini almasına isyan edenler buna karşı garip bir nümayiş tertip etmişlerdir. Yüz kadar nişanlı çift Sen Ceymis büyük kilisesinde birden nikâhlanmışlar ve hep birden Boseball stadyomuna giderek burada düğün yapmışlardır. Bu muazzam düğünde 22,000 seyirci hazır bulunmuştur.

Yüz çiftin böyle birden evlenmiş olması boşanmaya karşı derin bir nefret ve evlenmek için kuvvetli bir cesaret doğurmuş olduğundan, nümayiş beyhude olmamıştır.

Aleyhinde şahidlik etmesine kızmış!

İçerenköyde oturan Mustafa isminde biri, bundan iki gün evvel, bir suçtan dolayı Kadıköy mahkemesinde muhakeme edilmiş ve bu işte Hasan adında biri, kendi aleyhinde şahadette bulunmuştur.

Mustafa, Hasanın bu şekildeki şahadetine kızmış, ve evvelki gece adam akıllı içtikten sonra Hasanın dükkânına gelmiş, hiçbir lâf etmeden 15 cam kırmış, hırsını bununla da alamıyarak radyoyu yakaladığı gibi parçalamak üzere iken yetişen polisler tarafından yakalanmıştır.

Belediye gıda vaziyeti hakkında bir rapor hazırlıyor

Başvekil doktor B. Refik Saydamın Büyük Millet Meclisinde irad ettiği nutukta ihtikârla mücadele edilmek üzere bugünlerde Meclise iki kanun lâyihası verileceğine dair bir kayıt vardır.

İstanbul Belediyesi de İstanbulun taşe ve gıda vaziyetini nazarı dikkate alarak şehir ihtiyaçları etrafında uzun bir rapor hazırlamıştır. Bu rapor, yakında hükûmete takdim edilecektir.

Etibank umum müdürü istifa etti

Ankara 13 (Akşam) — Etibank umum müdürü B. İlhami Nafiz Pamir, istifa etmiş ve istifası İktisad Vekâletince kabul edilmişitr. Bu suretle açılan Etibank umum müdürlüğüne vekâleten maden tedkik ve arama enstitüsü müdürü B. Reşid Gençer tayin olunmuştur.

Polisler için meslekî kurslar

Ankara 13 (Akşam) — Dahiliye Vekâleti; Ankara, Bursa, Diyarbakır, Edirne, Elâzık, Tünceli, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Seyhan, Trabzon ve Zonguldak vilâyetlerinde polislerin meslekî bilgilerini arttırmak maksadile kurslar açmağı kararlaştırmıştır.

Kurslar birinciteşrinin birinde açılacak ve 15 temmuza kadar devam edecektir.

Yugoslavya, Varşova sefirini tekaüde sevk etti

Belgrad 13 (A.A.) — Yugoslavyanın Varşova sefiri B. Vassili Prottch tekaüde sevk edilmiştir.

Ingilterenin ticaret filosu ne vaziyettedir?

Dünyanın diğer denizcl devletlerile ingiliz gemilerinin mukayesesi - Geçen senelere nazaran Büyük Biritanya gemileri ne vaziyettedir?

Alman tahtelbahirleri ada olan İngiltere ile dünyanın diğer aksamı arasındaki deniz seyrüseferini bozmağa uğraşıyor. Yani hedef: Ticaret gemilerini batırmak!

Büyük Britanyanın donanması bir çok seferler tedkik edilmiştir. Fakat sivil filosu neden ibarettir? Her halde bu da tetebbüe değer bir mevzu olsa gerek.

İngiltere ticaret gemilerinin umum dünya gemi miktarına kıyasla ne mevkide olduğuna dair 1938 temmuzunda şöyle bir istatistik neşredilmiştir:

Memleketler	1938 deki tonaj	Umum dünya ticaret filosuna nazaran yüzdesi		1927 den 1938 e kadar artış yahut eksiliş
		1938 de	1914 de	
İngiltere,	20,948,000	30,9	43,5	318,000+
Amerika	12,050,000	17,8	10,9	380,000—
Japonya	5,007,000	7,4	3,5	532,000+
Norveç	4,614,000	6,8	5,1	266,000+
Almanya	4,244,000	6,3	11,0	307,000+
İtalya	3,290,000	4,9	3,3	77,000+
Fransa	2,904,000	4,3	4,7	34,000+
Hollânda	2,855,000	4,2	3,1	221,000+
Yunanistan	1,889,000	2,8	1,7	34,000+
İsveç	1,576,000	2,3	2,3	74,000+
Rusya	1,281,000	1,9	2,1	23,000+
Danimarka	1,130,000	1,7	1,7	12,000+
İspanya	959,000	1,4	1,8	96,000—
Panama	611,000	0,9		99,000+
Finlândiya	580,000	0,6		31,000+
Diğer memleketler	3,909,000	5,8	5,3	9,000+
Yekûn	67,847,000	%100	%100	1,561,000+

Bu tabloda yelken gemileri mevcud değildir. Bunların umum tonajı dünyadaki tekmil gemilerin tonajının ancak % 1 i derecesine inmiştir. Hem de balıkçılık için kullanılan yelkenlileri hesaba katmak şartile!

Şimdiki vaziyette dünyada yelken gemileri ancak şu üç gaye ile kullanılıyor:

1 — Buğday nakli için: Fakat Avustralyadan İngiltereye buğday taşıyan büyük yelkenliler 1921 de 36 tane iken 1931 de 26 olmuşlar, geçen sene adedleri 13 e inmiştir. Görülüyor ki yelken gemiciliği sona ermiştir. Bunlar, bizim nısıf kürrenin kışında - yani cenubun yazında - yola çıkıp ilkbaharda İngiltereye varırlar.

2 — Balıkçılık için: Bilhassa yakın yerlerde balık tutmak üzere kullanılırlar. Fakat artık Ternöv de motörler kullanılmağa başlamıştır.

3 — Yatçılık için: Yani, zevk için.

4 — Talim için: Bahriye zabitlerinin yetiştirilmesi şimdi daha ziyade yelkenlilerle yapılıyor. Bu, modadır.

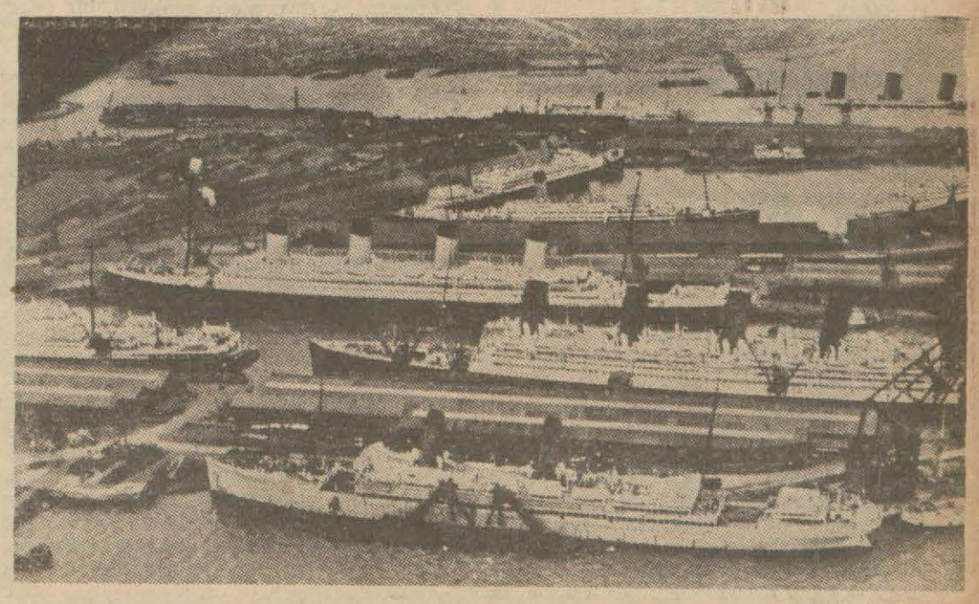

Her türlü müşküllere rağmen İngiltereye nakliyat yapan ticaret gemileri

Yukarıki istatistiklerden anlaşıldığına göre, İngiltere, umum dünyadaki 68 milyon ton geminin üçte birine, yani 21 milyon tonuna sahip. Bu, ehemmiyetli bir mikdardır. Fakat geçen senelerle kıyas edersek sukut halinde olduğunu derhal görürüz:

Seneler	Dünya tonajı	İngilterenin tonajı	Nisbet
1890	21,118,528	10,241,856	% 48,5
1900	28,957,358	13,241,446	% 45,7
1910	41,912,520	17,516,479	% 41,8
1920	57,314,065	18,330,424	% 32
1930	69,607,644	20,438,444	% 29,4
1938	67,847,000	20,948,000	% 30,9

Bu sukutun birinci sebebi şudur: 19 uncu asır buhar asrıydı. Kömürle işliyen gemiler nefsi İngilterede en iyi mahrukatı buluyordu. Dünyanın diğer yerindeki kömür madenleri de henüz işetilmiyordu. O zamanki seyrüsefer İngilterenin şeraitine her cihetçe elverişliydi: İngiltereye eşya taşıyan vapurlar eskiden avdetlerinde buradan her yere kömür götürürlerdi. Halbuki şimdi tankers denilen gaz vapurları İngiltereye bu mahrukatı hariçten götürdükleri vakit boş dönüyorlar, zira başka şey nakletmek üzere yapılmamışlardır. İşler de böylelikle bozuluyor.

Büyük Britanyanın bahrî ticaretine ikinci darbeyi de diğer devletlerde devletçilik sisteminin ihdas edilmiş olması vurmuştur. Hindistana gitmek üzere bir çok İngilizler 125 İngiliz lirasına Londrada gemiye binecekleri yerde Cenevreye giderek oradan 75 sterline İtalyan gemilerine biniyor ve böylelikle vakitten de kazanıyorlar.

İngiliz gemi sahipleri tezgâhlara yeni gemi koymak için ancak ticari şeraitin iyileşmesini gözetirken, Almanya, İtalya, Rusya gibi devletçi rejimler başka esaslar üzerinden hareket ederek gemi inşaatı yaptırıyorlar.

İnşaatın pahalıya gelmesi yüzünden, Büyük Britanya, başka memleketler için gemi yapma işini de azaltmıştır. İngilterenin bir senede 57909 tonluk 22 gemiyi hariç için inşa etmesine mukabil diğer devletlerin bu sahadaki inşaatı şöyledir:

Almanya: 247106 tonluk 47 gemi
İsveç: 113205 tonluk 23 gemi
Danimarka: 106363 tonluk 19 gemi
İtalya: 63388 tonluk 7 gemi
Hollanda: 47208 tonluk 53 gemi.

Teknik bakımından tedkik edince de şöyle bir manzara var:

1914 - 1918 harbinden sonra buhar gemisi artık inhitata başladı. Umum dünyada inşa edilen 3,033,593 tonun yalnız 1,152,543 tonu, yani üçte biri buharlıdır, kısmı küllîsi motörlüdür. Demek ki buhar gemisi de yelkenlilerin vaziyetine düşecek, müzelik olacaktır. Büyük Britanya bu hususta da muhafazakârlık ediyor. Yeni inşaatının % 48,6 sı buharlıdır.

Fakat bütün bu evsafına rağmen İngiliz gemiciliği dünyada hâlâ birincidir. Bu harpte belki birçok gemiler zayi edecektir, fakat bu azimkâr dostumuz kendisi için başlıca gaye olan deniz birinciliğini bırakamaz. Her neye mal olursa olsun, onu muhafazaya çalışacaktır. Zira kendisi için hayat memat meselesidir. **Y. Ç.**

Parisin harp kıyafeti

Maskesi yanında bulunmadan sokağa çıkanlardan ceza alınıyor

Paristen bildiriliyor: Paris, harp zamanına mahsus kıyafetini giydi. Şehrin her tarafında mühim âbidelerin hava taarruzlarına karşı kum çuvallarile muhafaza edildiği görülüyor. Hemen bütün ticarethaneler kalınca kâğıdları şerid halinde ve kafes şeklinde vitrinlerinin camlarına yapıştırmışlardır. Bunun yakında bir bomba patladığı takdirde camın kırılmasına mâni olduğu tecrübe ile anlaşılmıştır.

Sokaklarda maskesiz gezmek yasak edilmiştir. Yanında gaz maskesi olmıyanlardan ceza alınmaktadır. Kadın erke, çoulk çouck herkes kılıf içinde duran maskesile gezmektedir. Her tarafta sığınaklar göze çarpıyor. Tehlike işareti verilince bunlara iltica edilmektedir.

Opera, Opera Komik, Komedi Fransez ve Bulvar tiyatrolarından bir çoğu kapanmıştır. Buna sebep artistlerden ekserisinin askere gitmesidir. Mebuslardan askerlik çağında olanlar da kâmilen askere gitmişlerdir. Bunlar 150 kişidir.

Maarif Nazırı Jean Zay da askere gitmiştir. Nazır bu münasebetle Başvekile bir istifa mektubu göndererek demiştir ki: «Kanun kabine erkânını askerlik mükellefiyetinden istisna etmiştir. Fakat ben kendi yaşımdakilerle ayni muameleye tabi olmak istiyorum. Yaşım 35 tir. Bilhassa üç senedenberi yetiştirilmesi için çok çalıştığım gençlikten ayrılmak istemiyorum. Bu münasebetle istifamın kabulünü rica ile hürmetlerimi sunarım.»

Paris sokaklarında boyunlarında maskeleri asılı işlerine giden işçi kızlar

1914 de askere çağırılanlar şarkı söyliyerek, gülerek gidiyorlardı. Bu defa şarkı söyliyen, şaka eden yoktur. Herkeste bir ciddiyet, âdeta bir hiddet vardır. Bunun için harbin eskisinden daha çetin olacağı tahmin edilmektedir.

HER AKŞAM BİR HİKÂYE

Alman casuslarının bir sırrı

Büyük bir otomobil, Berlin caddelerinde korne çalarak, bütün hızile ilerliyordu; halk arasında küfür savuranlar bulunuyordu. Almancanın garip küfürleriydi bunlar:

— «Fırtınalı hava... Bir kere daha!»

Fakat otomobilin numarasız olduğunu farkedenler korku ile susuyorlar, yahud lâfı değiştiriyorlardı. Zira arabanın mühim bir siyasi şahsiyete aid olduğu belliydi.

— Acaba içindeki Führer mi, mareşal mı?

— Ne o, ne öteki...

— O halde en yakın arkadaşlarından biri olacak.

— Evet... Bu otomobiller öylelerine mahsus!

Kaldırımda yürüyenlerden biri teşhis etti:

— Baron Von Spitz!

— Ha... Şu... Casus teşkilâtının şeflerinden...

— Nereye gidiyor acaba?

— Allah bilir...

— «Şeytan bilir» desen daha münasiptir...

∴

Numarasız otomobil, yıldırım süratile ve bütün seyrüsefer kaidelerini hiçe sayarak ilerlemesinde devam etti. Nihayet bir büyük binanın önünde durdu.

Kolunda gamalı nazi haçı olan biri, -galiba yaver- şoförün yanından atladı. Kapıyı açtı.

Kırmızı yüzlü sırım gibi bir Prusyalı yere indi. Yanağında talebelik yadigârı bir kılıç yarası vardı. Bazı sahil memleketlerinde bahriyeliler göğüslerini dağlatır, sabit mor boya ile deniz kızı resimleri yaptırırlar. Bazı Afrika memleketlerinde kadınlar ve erkekler, süs kasdile dudaklarını deldirirler. Cermenler de düelloda yaralanmış hissini vermek için ekseriyetle suratlarına böyle bir yara izini açtırırlar.

Erkek askeri adımlarla rap rap yürüdü. Üzerinde «D. N. B.» işareti olan binaya girdi, Bursayı, bizim (A.A.) yani Anadolu Ajansına tekabül eden müesseseydi.

Kapıda, avluda, koridorlarda kendisine raslıyanlar, sağ ellerini havaya kaldırıp avuçlarını göstererek casus şefini selâmlıyorlar:

— Heil Hitler! - selâmını veriyorlardı. O da ciddiyetle ayni surette mukabelede bulunuyordu. Kulaktan kulağa, biraz korku, biraz da merakla herkes biribirine fısıldıyordu:

— Baron von Spitz!

— Acaba niçin geldi?... Herhalde mühim bir mesele var galiba...

Meşhur şahsiyetin teşrifini kapıcı ajans genel direktörüne bildirmişti bile... Adam tâ kapılardan karşıcı çıktı.

Samimi surette selâmlaştılar. Mükellef müdüriyet odasına girdiler. Kısa bir hoşbeşten sonra, Baron:

— Kimsenin dinlemediğine eminsiniz ya?... - diye sordu.

— Tabii değil mi ya azizim?

— Hayır... Bizim mesleğimizde tabii olan hiç birşey mevcud değildir. Herşeyden şüpheleniriz!...

Bizzat kalktı. Kapıları açıp dinlenilmediğine emin oldu. Mikrofon konulabilecek cihetleri de şöyle bir gözden geçirdi:

— Evet... Bu odada ne istersek görüşebiliriz! - hükmünü verdi.

— Cidden merak içindeyim, Baron... Neydi o gönderdiğiniz son tebliğ?... Fırka disiplini icabı ise itiraz etmiyeyim, amma kısa aklımca pek mânasız buldum...

— Belki mânasız, fakat zaruri...

— Almanya halkında radyo var. Yalnız bizim merkezleri dinliyeceklermiş, hariç istasyonlarını açarlarsa ağır cezalar, hattâ idam tehdidi... Olur şey değil... Havsala almıyor.

— Sathi düşünenler bunu şöyle tefsir edeceklerdir, dostum: (Almanlar, ecnebi propagandasından korkuyor. İngilizlerin söylediklerini Cermen halka dinletmek istemiyorlar!) Fakat hayır! Mesele o derece basit değil. Bizimkisi «gayri ihtiyari casusluk» yapılmasın diye sadece bir ihtiyat tedbiridir.

— «Gayri ihtiyari casusluk»!.. O da ne demek?

— Yani evlerimizdeki radyolar vasıtasile ecnebi memleketlere haber sızmamasını emniyet altına almak istiyoruz.

D. N. B. genel müdürü, almanca bir hayret nidası salıverdi. Aynen tercümesi:

«— İlâhi efendi! Bir kere daha...»

Anlıyamamıştı... Hiç birşey anlıyamamıştı!...

— Peki amma muhterem dostum baron cenapları! - dedi. - Evlerimizdeki radyolar sadece alıcı bir âlet değil midir? Bunlar ses vermezler ki...

Baronun eli cebinde birşeyler aradı.

— Sigara mı emrediyorsunuz?... Takdim edeyim... - diye ajans müdürü, bir çekme açtı.

Fakat von Spitz kaşlarını çatarak:

— Führer hoşlanmıyorlar... Ben de terkettim... Sadede gelelim... Evet. hakkınız var... Şimdiye kadar evlerimizdeki radyolar sadece alıcı âlet sanılıyordu Fakat bu zannın yanlış olduğu meydana çıkmıştır...

Parmağını uzatarak tehdidkârane salladı:

— Ancak bu bir sırdır... Dikkat ediniz... Partimizin, vatanımızın esrarından... Yahud, öyle telâkki ediyoruz da bütün düşmanlarımız farkında, heyhat...

— Muamma gibi konuşuyorsunuz.

— Açıkça izah edeyim:

∴

— Malûm ya, telgraf icad edildiği vakit, ilk önce yalnız bir taraftan öte tarafa işaret verilir sanılıyormuş. Ayni tel üzerinden iki cihete de konuşmanın mümkün olduğu neden sonra anlaşılmış. Radyo da ayni vaziyette... Bir merkezle bir ev radyosu arasında irtibat hasıl olunca, bu telsiz cereyan sayesinde evde konuşulanlar da merkezden işitiliyor...

Alman ajansının müdürü:

— Anladım... Anladım!... - diye alnına bir şaplak indirdi... Şimdi anlıyorum! Ja, ja. ja.. So. so, so...

— Nedir anladığınız bakayım?

— Şey...

— Ne?...

— Şey...

— Gördünüz mü ya?... Acele etmeyin... O kadar çabuk ihate edilir meselelerden değil... Bundan bir ay kadar evveldi... Bir Yahudi bana müracat etti.

— Pfff!... Ö'... Kapı dışarı etseydiniz...

— Edecektim... Fakat pek mühim bir sır tevdi edeceğini söyleyince meraka kapıldım... Aldırdım yukarı... Mühendismiş...

— Onlardan serbes mesleklerde çalışmak hakkını refetmemiş miydik?... Vay küstah... Hâlâ mı bu münevver sanatlarla uğraşıyor?

— Fabrikalarda filân iş vermiyoruz tabii.. Fakat bu adam evine kapanmış, bir kurşun kalemle kâğıd üzerine bazı resimler çizmek, hesaplar yapmak suretile bir keşifte bulunmuş.

— Âri olmıyanları böyle şeylerden de menetmeli, baron.

— Irkperverane hissiyatınızı takdir ederim... Fakat susunuz ve dinleyiniz... Zira işim var... Casusları istintağa gideceğim...

— Buyurun, buyurun...

— Bu Yahudi mühendis kartını yollamış. Kabul ettim kendisini... Bahsettiğim keşfini anlattı. Muharebe vukuunda her dilden neşriyat yapmamızı tavsiye etti. Tabiatile düşman memleketlerden açıp dinliyecekler... Biz de, arada cereyan hasıl olur olmaz, onların orada neler konuştuklarını, ne mütalâalar yürüttüklerini duyabileceğiz... Mesafenin uzaklığına göre ayar yapılıyor. Projektör ziyasının sağa yahud sola çevrilmesi kabilinden o metrajdaki bütün evler dinlenebiliyor... Tabii arada beyanı mütalâa edenler olacaktır. Meselâ bir erkânı harp kaymakamı: «Zor! Hele bir hücuma kalkın! Filânca yerde düşeceğiniz pusuyu görürsünüz!» diyecektir. Buna mümasil muhavereler olacak ve biz işiteceğiz... Vaziyete göre davranacağız.

— Harikulâde bir keşif... Buna mukabil Yahudi ne istiyor?

— Pasaport...

— Emlâkini de alıp götürmek şartile mi?.

— Zor!... Bırakır mıyız?... Hem sonra götürsün bu icadı başka memleketlere satsın?... Derhal tevkif etmeğe karar verdim bittibi... Fakat anlattığı tafsilâtı not ediyordum. İstediği âletleri derhal yaptırarak verdik. Ağzını aradım. Nerede oturduğunu sordum. Adresini öğrenince, gayri ihtiyari elim, tertiblediği âleti oynattı. Evini buldum. O esnada karısı ile kardeşi konuşuyor. Ne anlatsalar beğenirsiniz?... Tabii dinlendiklerinin farkında değiller! Kâşif bu âleti vererek itimad kazanacakmış... Sonra aramıza girerek bir kongre esnasında diğer bir icadı olan bir kısa dalga makinesile hepimizi mahvedecekmiş... Karısı: «Hele bir pasaportu alalım, kolaydır ötesi!... diyordu. - Zira İngiltereye bu âletin projesini kocam gönderdi bile...»

«Kâşif bu sözleri işitince:

«— Ah. ne yaptın, Rebeka?... Ah, geveze kadın!... Hepimizi yaktın!... - diye inledi.

«Âlete bir tekme indirdi. Paramparça etti. Sonra da, parmağındaki zehirli yüzüğü dudaklarına götürerek emdi. Yıldırımla vurulmuşcasına öldü...

«Şimdi elimizde plânları duruyor. Harbin sonunda neşredilecek casus tefrikalarında ne sansasyon yapacak! Bu âleti yeniden yapmağa uğraşıyoruz. Fakat bazı püf noktaları olsa gerek. Henüz muvaffak olamadık... Ancak plânları İngiltereye de verilmiş olmasından korkuyoruz. Bu sebeple ecnebi istasyonlarını dinlemekten halkımızı menettik... Yahud da bin bir takyidle dinliyecekler... Az açacaklar; fiskos konuşacaklar; o heyecanlı ağızlarından esrar kaçırmıyacaklardır. Yoksa propagandaya kapılırlar korkusu değildir bu... Aksi takdirde yaptığımız cinnet olurdu... Değil mi azizim?... Böyle saçma bir emir verir miyiz

— Ah so!.. Şimdi anladım... Hakkınız varmış... Baron... Hem de yerden göğe kadar...

— Şimdilik bana müsaade, azizim... Casusların istintakına gidiyorum... Demin de söylediğim gibi bu, aramızda sır kalacak ha... Sizden başka kimse bilmiyor... İşitilirse mesulsunuz...

Fakat meğerse, -baronun muayenesine rağmen- genel direktörün odasında dinleyici tertibat varmış... İşte muhavere şayi oldu! (Vâ-Nû)

SPOR

Profesyonel güreşler

Alman pehlivanı Tekirdağlı ile intikam maçı yapacak

Geçen hafta yapılan mevsimin son profesiyonel güreşlerinde Tekirdağlı ile Alman pehlivan arasındaki müsabakanın ihtilâflı bir şekilde nihayet bulduğu malûmdur.

Alman pehlivanın Tekirdağlı ile başka bir hakemin idaresinde bir intikam maçı yapmadan memleketine dönmiyeceğini kati bir şekilde bildirdiğinden alâkadarlar başpehlivanımıza Alman güreşçinin arzusunu bildirmişlerdir.

Tekirdağlı büyük bir sportmenlik göstererek bu karşılaşmayı kabul ettiğinden bu mühim müsabaka bu hafta pazar günü Taksim stadında yapılacak ve müsabakayı Cemal pehlivan idare edecektir.

İki pehlivanın iddialı bir şekilde yapacakları bu karşılaşmadan ayrı olarak zengin bir program hazırlanmıştır. Yugoslav Skoviç - Molla Mehmedle, Habeş Kasım - Mülâyimle, Rus Skorof - Dinarlı ile karşılaşacaklardır. Müsabakalar gene Taksim stadında olacak ve saat 15 de başlıyacaktır.

Serbes güreş müsabakaları Ankarada yapılacak

Ankara 13 (Akşam) —30 Eylûlde İstanbulda yapılması mükarrer olan serbes güreş birincilikleri müsabakasının ayni tarihte Ankarada icrası kararlaşmıştır. Grup müsabakaları da 24 eylûlde gene Ankarada yapılacaktır.

LEYLÂ ile MECNUN

Tefrika No. 60

Yazan: İskender Fahreddin

Leylâ anahtarı elinden bırakmıyordu, hattâ babası istediği halde ona bile vermemişti

Orman bekçisi kendini kaybetmişti. Yüzü mosmor olmuş, kolları kıvrılmış, saçları dimdik.. yerde cansız yatıyordu. Koynunu doldurduğu mücevherler yere dökülmüş, ok torbası bir kenara fırlamıştı.

Ömer bu esrarlı mağarada daha fazla duramazdı. Kafasının içi zonklamağa, dizlerinin bağı çözülmeğe başlamıştı. Ne yapacağını bilmiyordu. Düşünmeğe muktedir değildi. Hattâ şimdi gözleri de dumanlanmıştı. Karşısındaki heykelleri yürüyen, koşan, sıçrayan birer hayalet halinde görüyor ve titriyordu.

Ömer:

— Allahım, sen bana yardım et! Artık ne Leylâyı isterim; ne de (Tılsımlı taş) ta gözüm var.

Diye bağırarak bekçiyi kucakladı. Merdivenden sürükliyerek, kapıya güçlükle çıkarabildi.

Ömer, dağın tepesinde temiz hava ile ciğerlerini şişirince aklı başına gelmişti. Bir müddet etrafına dalgın dalgın bakındı ve kapının önündeki kayaya yaslanarak düşünmeğe başladı:

— Şu Türklerin ecdadı yaman adamlarmış. Ölüler bile -aradan binlerce yıl geçtiği halde- dirileri yerden yere çarpıyorlar.

Bir örümceğin intikamı..!

Ömer, Orman bekçisini ayıltmağa çalışırken, birdenbire ensesinde dolaşan bir örümcek gördü. Şiddetle elini sallıyarak örümceği yere fırlattı ve üzerine ayağile basacağı sırada ensesi fena halde yanmağa başladı. Bu sırada yerdeki örümcek kayaların arasına karışıp kaçmıştı.

Ömer gülerek başını salladı:

— Mağaranın kapısını açmak için, örümceğin yuvasını bozmuştum. O da -aklıncabenden intikam aldı.. ensemi soktu.

Diye mırıldanarak, yerden bir tutam toprak aldı, tükürükle ıslatarak ensesine koydu ve yanan yerde bir müddet parmağının ucu ile tuttu. Bir yandan da bekçiye sesleniyordu:

— Haydi, kalk bakalım.. evde dinlenirsin! Yumuşak yatakta uyur gibi, ne kadar da rahat yatıyorsun ya!

Bekçi yavaş yavaş kımıldamağa başladı.

Dağın tepesinde üşütücü bir rüzgâr esiyordu.

Ömer mağaranın kapısını kapadı.. anahtarı aldı, koynuna koydu.

— Hiç olmazsa Leylâya hazinenin anahtarını veririm.. bundan sonra isterse sevmesin beni. Onun uğrunda kaç kere canımı tehlikeye koyarak, zorlukları yenmeğe çalıştım. Fakat onu memnun edemedim.

Orman bekçisi biraz sonra gözlerini açtı. Yattığı yerden kalktı:

— Yediğim yumruk o kadar şiddetliydi ki, dedi, hâlâ ensemi oynatamıyorum. Esrar dağı tekin değildir derlerdi. Lâkin (Gudea)nın bu kadar insafsız olduğunu bilmezdim. Hayatımda herkese iyilik yapmış. Binlerce yıldır etrafında sakladığı hazineyi mahşere kadar yanında tutmak niyetinde midir acaba.

Ömer gülüyordu:

— Sümer kralı çok insaflı imiş, diyordu, binlerce yıldanberi muhafaza ettiği hazinesini yabancılara vermemek için, seni ve beni birer tokatla yere serebilirdi. Canımızı alırdı. Geri dönmemize müsaade etmezdi. Bunu yapmadı, hafif bir sille ile bizi başından savdı. Fakat, şeyh Mehdi bu hazineyi duyarsa, ne yapıp yapar, hepsini zaviyesine nakletmeğe çalışır.

Dağın tepesinden inmeğe başladılar.

Orman bekçisi dağ yamaçlarında yaşıyan ihtiyarlardan duyduklarını anlatıyordu:

— Sümer kralı ölürken, zengin hazinesinin bir kısmını milletine. bir kısmını oğluna terketmiş; üçüncü kısmını da hayatında yaptırdığı mezarına götürmüş. Mezarın başında şöyle bir vasiyetname varmış: «Kendi soyumdan biri ileride sıkıntıya düşer ve paraya ihtiyacı olursa, mezarıma gelip bir miktarını alabilir.»

— O halde (Gudea) bu servetten bize bir damlasını bile vermiyecek. Çünkü biz onun soyundan değiliz.

— Evet. Ben de böyle düşünüyorum. Eğer vermeğe niyeti olsaydı, aldığım mücevherlerden bir tanesi olsun koynumda kalırdı.

Orman bekçisi acımarak söyleniyordu:

— Keşki ben de Türk olsaydım.. ne yazık ki, soyumda bir damla Türk kanı taşıyan kimse yok.

— Benim de öyle.

— Eğer (Gudea) hâlâ dediğinde duruyorsa, bu hazine günün birinde mutlaka Fırat Türklerinin eline geçecektir.

— Urman burasını görse, derhal heykellerle beraber alır, yurduna götürürdü. Bereket versin ki, onlardan hiç birisi bu dağın tepesine çıkmamıştır.

— Garip şey değil mi? Türkler (Esrar dağı)na ayak basmayı bile uğur saymazlar Halbuki, bu dağda mevcud olan herşey onların atalarından kalmıştır. Hele şu mağaralara bir bak.. bütün kayalar o devirde kesilip yontulmuş.. şu zengin hazinenin içinde ne varsa, onlara aid. Şu Sümerliler yaman adamlarmış vesselâm.

***

Ömer hastalanıyor

Bin müşkülâtla şehre indiler. Fakat Ömerin ensesi saatler geçtikçe şişiyordu. Atlarını bıraktıkları yerde bulmuşlardı.

Ömer eve gelinceye kadar kendini güç tuttu.

Kapının önünde attan yere yuvarlandı. Ve kendinden geçti.

Şeyh Mehdi, damadını bu halde görünce şaşırmıştı. Orman bekçisi hakikati anlattı:

— Esrar dağının tepesine çıktık, dedi. Sümerlilerin hazinesini keşfettik. Fakat hiç birşey almağa muvaffak olamadan döndük. Ben (Gudea) dan dayak yedim.. onun da ensesini örümcekler ısırdı.

Mehdi hayretler içinde kalmıştı.

— Bana sormadan niçin çıktınız o meşum dağa....

Diye söylenerek Ömeri kucakladı. cariyelerin yardımile odasına götürdü. Leylâ Ömerin geldiğini duyunca hayret etti. Zira, (Esrar dağı) na gidenlerden o güne kadar hiç kimse geri dönmemişti.

Leylâ, Ömerin yanına koştu.

— Ömer... Ömer...

Diye haykırdı.

Ömer baygın yatıyordu. Kabilenin ihtiyarları Ömeri ilâçlamağa başlamışlardı. İki Arap karısı, Ömerin yarasını emerek zehirleri vücudünden çıkarmağa çalışıyordu.

Ömer zehirlenmişti.

Bazen birşeyler söylemek istiyor, fakat ağzını açamıyordu. Ömerin gözleri de kapalıydı.

Leylâ bu işi yaptığına pişman olmuştu.

— Yazık oldu Seyid Ömere...

Diyerek dövünüyordu.

Ömeri ilâçlıyan ihtiyarlar ümidlerini kesmemişlerdi.

— Birkaç gün sonra gözlerini açacak, dirilecek.

Diyorlardı.

Şeyh Mehdi (Esrar dağı)nın tepesindeki hazine hakkında damadından malûmat almak sevdasına düştü.

Orman bekçisi bu hazineyi kendine ve çocuklarına sakladığı için, Şeyh Mehdiye fazla izahat vermemişti. Hattâ o, Ömerin iyileşmesini bile istemiyordu.

Leylâ Ömerin elbisesini temizlerken, göğsünde bir anahtar buldu. Bu anahtarın sapında kral (Gudea) nın kabartma resmi vardı.

Orman bekçisi anahtarı görünce şaşırdı. Ömer ona, anahtarı aldığını söylememişti.

Bekçi birdenbire boş bulundu ve anahtarı görünce:

— İşte, dedi, biz Sümerlilerin hazinesini onunla açtık.

(Arkası var)

Tefrika No. 69

SEVİLEN KADIN

Nakleden : (Vâ - Nû)

— Vehbi bey oğlumuzun size karşı pek çok kusurları olduğunu bilmiyor değilim... Sürdüğü hayat, ne diyeyim, hayat değil... Ne ahlâkı ahlâk, ne huyu huy... Fakat af buyurursunuz ithamımı: Onu böyle olmağa biraz da siz sevketmiş gibi görünüyorsunuz.

Ev sahibesi acı acı güldü.

— Vehbi bey istediği hayatı yaşasın... Kendisinin hürriyetini tahdid etmeği hiç düşünmüyorum.

— Ah, yarabbi! Bu izdivaçta benim de tesir ve nüfuzum olduğunu düşünüyorum da ne üzülüyorum... Yerlerin dibine geçiyorum. Fakat elden ne gelir? Ben samimiyetle hareket ettim; sizin mesud olmanız için çalıştım. Başka bir emelim yoktu. Bu da başa gelecekmiş... Şimdi sizi bedbaht görmekle ve bu bedbahtlığın senelerce sürüşüne şahid olmakla cidden müteellimim...

— Zannettiğiniz gibi bedbaht değilim vallahi, dostum. Yalnız kendi içime çekilmiş gibi manevî bir hayat sürüp duruyorum. Ömrüm sükûn içinde geçiyor... Demin beni tahlil ederken iyi söylemiştiniz: Şu dünyada ne felâketzedeler var... Hamdolsun, ben onlara kıyasla pek iyiyim.

— Bu sene ne yapmak fikrindesiniz?

— Bakalım, belki çifliğe giderim.

— Tuhaf şey... O mağmum yeri nasıl seversiniz... Galiba eski yaraları deşmekten garip bir zevk duyuyorsunuz.

— Hatıralarım orada ve Acıbademde...

— Peki, peki... Başka şeyden bahsedelim... Demin içeri girdiğim zaman pencerenin önünde birşey okuyordunuz... Neydi?

— Birşey mi okuyordum?

— Şu mektup... Fakat eğer münasebetsiz bir sual sordumsa cevap vermeyiniz.

— Ha, evet... Saklanacak birşey değil... Bizim avukat Ferid beyden aldım...

— Ne diyor bakalım?... Çok iyi çocuktur... Pek severim... Yoksa Vehbi bey gene kumarda fazla para kaybederek onu para diye tazyik mi etmiş?...

— Onun gibi birşey... Muhterem zevcim Acıbadem köşkünün harabesini ve bahçesini satıyormuş.

Bahsin bu mecraya dökülmesi doktorda bazı hatıralar uyandırmış olacak ki, gayri ihtiyari yüz buruşturdu.

— Ha... Hm,.. Şey... Acıbadem... - dedi.

— Doğrusu ben feci kazaya kurban olan o binayı yeniden yaptırmak isterdim. Halbuki Vehbi bey satıyor.

— Ben de onun gibi yapardım... Allahın dağı... Harabe... Elden çıkarmalı, gitsin...

— Ferid bey, bir talip zuhur ettiğini söylüyor.

— Epeyce para veriyor mu bari?

— Epey.

— Kimmiş bu akıllı zati muhterem?

— Mısırlı imiş.

— İsmi?

— Aklımda bile kalmadı... Aciba... Acıbademe ismi benziyor diye mi alıyor acaba?... Garip adamı...

— Herhalde zengin bir şey olacak...

— Peşin para da veriyor.

— Mükemmel işte... Âlâ fırsat... Hemen satın... Razı olmuyor musunuz?

— Adam, sen de... O da gitsin bari... Vehbi bey, beni rahat bıraksın... Başka şey istemiyorum.

Doktor, teessüfle başını sallıyarak:

— Ne işkence!... İzdivaç mı bu sizinkisi.. - dedi.

— Şimdi bunları bırakın da kendinizi anlatın bakalım dostum... Neler yapıyorsunuz?

— Hiç, aslanım... Kâh şuraya, kâh buraya dolaşıyorum... Bana kolay yaşamak imkânını verdiği için cenabı hakka dua ediyorum... Hayatta birşeyden şikâyetim yok... Bütün istediklerime ulaştım. Hattâ biraz daha fazlasına bile... Mükemmel bir aşçım ve hizmetçim var... Bana bakıyorlar... Vişi'den geldim. Sıhhatim âlâdır... Ah keşki böyle bir saadete gençliğimde kavuşsaydım... Bu düşünceden maada beni muztarip eden birşey yoktur... Bazı hastalarım var... Onları dolaşıyorum... Kiminden para alıyor, kiminden almıyorum... Böylelikle vaktim geçiyor... Oyalanıp gidiyorum... Ne yapalım... Hayat...

— Yemeği benimle birlikte yer misiniz?

— Maalesef... Söz verdim...

Ayağa kalktı.

Ev sahibesi:

— Hemen teşrif mi? - diye sordu. - Aman ne kadar acele bu böyle?...

— Söyledim ya, efendim... Hastalarım var... Beni beklerler... Fakat sayelerinde zenginleşiyorum sanmayınız. Ekserisi bedavacıdır.

Necilenin yanına yaklaştı. Genç kadının elini avuçları içine alarak:

— Bak hele nabzına bak... Kalb dalmî teheyyüc içinde... Bu da dimağın faaliyetinden ileri geliyor... Düşünceler... Mütemadiyen düşünceler...

Necile, mahzun bir sesle:

— Öyle azizim doktor... - cevabını verdi. - Saklamanın ne faydası var?

— Aşk mı?

— Aşk benim için öldü! İki kızımla birlikte onu gömdüm. Bunları pekâlâ biliyorsunuz... Yaralarımı niçin tazelemeli?

Doktor genç kadının elini hürmetle öperek çıktı.

İki dakika sonra, Necile yalnız kalmış, pençerenin önüne gelmişti. Avukatın mektubuna tekrar göz gezdirdi.

— Cemil... - diye âdeta inledi. - Onun da adı Cemil... Mısırdan gelmiş... Acıbadem'deki evimizi satın almak istiyor... Burası hiç kimseyi alâkadar edemez... Kim buraya binlerce lirasını vermek ister?... Muhakkak o olacak... Aman yarabbi... İçime doğuyor... Mutlaka odur... Gideceğim... Öğrenmek istiyorum...

***

Avukatın kâtipleri, daktiloları dağılmıştı. Handa sakin hava esiyordu. Fakat patronun odasında hâlâ hareket vardı.

Genç bir adamın masa başında oturduğu abajorun ışığı altında görülüyordu. Sathî bir nazarla bakılacak olsa yaşı ancak yirmi beş, yirmi altı tahmin edilirdi. Asker başını andıran kırpılmış saçlarile, biraz büyükçe burnu, kalın dudakları ile hem iradeli, hem de mülâyim bir insan hissini vermekteydi. Harıl harıl çalışıyordu.

(Arkası var)

Radyo

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Dalga uzunluğu
1648 m. 182 Kc./s. 120 Kw.
Türkiye Radyosu
T.A.Q. 19.74 m. 15195 Kc./s. 20 Kw.
Ankara Radyosu
T. A. P. 31.70 m. 9465 Kc./s. 20 K Q.
TÜRKİYE SAATİLE

14/9/939 Perşembe

12,30: Program, 12,35: Türk müziği: Okuyan: Sadi Hoşses. Çalanlar: Cevdet Kozan, Fahire Fersan, Refik Fersan. 1 — Bestenigâr peşrevi, 2 — Mustafa İzzet efendi - Gayriden bulmaz teselli, 3 — Bimen Şen - Bestenigâr şarkı - Mızrabı bırak zülfünü sinemde gezindir, 4 — Bol ahenk Nuri bey - Saba şarkı - Neyle zaptetsem, 5 — Şerif İçli - Saba şarkı - Pür zemzem, 6 — Halk türküsü - Âşık Kerem, 13: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 13,15 - 14: Müzik (Karışık program Pl.).

19: Program, 19,05: Müzik (Oda müziği Pl.), 19,30: Türk müziği (Fasıl heyeti), 20,15: Konuşma, 20,30: Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri, 20,50: Türk müziği (Müşterek ve solo teganni), Okuyanlar: Müzeyyen Senar, Sadi Hoşses, Çalanlar: Cevdet Kozan, Fahire Fersan, Refik Fersan. 1 — Kürdilihicazkâr peşrevi, 2 — Lemi - Kürdilihicazkâr şarkı (Esirindir benim gönlüm), 3 — Lemi - Kürdilihicazkâr şarkı (İsmi ey şuhu sertab), 4 — Osman Nihad - Kürdilihicazkâr şarkı (Akşam güneşi kalkmalı), 5 — Rahmi bey - Nihavend şarkı (Süzüp süzüp te ey melek), 6 — Kâzım Us - Hüseynî şarkı (Saçından örülü), 7 — Kâzım Us - Hüseyni şarkı (Merhamet kıl), 8 — Halk türküsü (Yakına gel yakına), 9 — Sadeddin Kaynak - Muhayyer türkü(Batan gün)Müşterek, 10 — Sadeddin Kaynak - Muhayyer türkü (Ne zaman görsem onu) Müşretek, 21,30: Konuşma, 21,45: Müzik (Romanslar), 22: Müzik (Küçük orkestra(Şef: Necip Aşkın: 1 — Ganglberger - Aşk çanları, 2 — Adolf Grunow - Berlin Viyana valsi, 3 — Becce - Serenad, 4 — Fritz Recktönwald - Grinzingde - Potpuri, 5 — Rachmaninoff - Prelus, 6 — Gangelberger - Küçük fülüt için konser parçası, 7 — Sorge Bortkiewicz - Gavot, 8 — Brahms - Macar dansı No. 17, 23: Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukud borsası (fiat), 23,20: Müzik (Cazband Pl.), 23,55 - 24: Yarınki program.

Daima genç Daima güzel

İngiliz Kanzuk eczanesi müstahzaratından

Krem Balsamin KANZUK

ile

Eksir Balsamin KANZUK

isimli 2 şaheseri, bütün dünyanın en mükemmel güzellik müstahzarlarıdır. Öteden beri memleketimiz kibar âleminin takdirine mazhar olmuştur.

Krem Balsamin Kanzuk

Kadın güzelliğinin sihrini terkibinde saklıyan en ciddî ve şayanı itimad markadır. Genç ve ihtiyar bütün kadınlar için zarurî bir ihtiyaçtır. Cildin letafet ve taravetini arttırır. Yağlı, yağsız ve acıbadem cinsleri vardır.

Eksir Balsamin Kanzuk

Cildin daimî yumuşaklığını temin eder. Yüzdeki çil ve lekeleri alır. Sivilceleri tamamen izale eder. Traştan sonra cilde lâtif bir serinlik verir.

İngiliz KANZNK eczanesi
Beyoğlu İstanbul

Çocuk hekimi
Dr. Ahmed Akkoyunlu
Taksim - Talimhane Palas 4 numara. Pazardan maada her gün saat 15 den sonra.

Dr. Suphi Şenses
İdrar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lekler apartıman. Fakirlere parasız.
Tel. 43924

TÜRKİYE

Kızılay cemiyeti

Umumî merkezinden:

Cemiyetimiz tarafından sayın halkımızı her hangi bir tehlike anında zehirli gazlara karşı korumak için yaptırılan

Halk Maskeleri

Ankarada umumî merkezimizle İstanbulda satış depomuzda, İzmir. Adana, Afyon, Antalya, Aydın, Balıkesir, Burdur, Bursa, Denizli, Elâzığ, Kocaeli, Konya, Manisa, Mersin, Muğla, Samsun ve Trabzon merkezlerimizde satılmaktadır.

Diğer Kızılay merkez ve şubelerine de müracaat edildiği takdirde baş ölçüsü alınarak derhal istenilen maskelerin siparişi kabul edilir.

Her maske ayrı kutu içindedir. Muhafaza ve kullanma tarifnamesi vardır. Fiatı her yerde 6 Liradır.

İstanbul P. T. T. müdürlüğünden:

İdare ihtiyacı için 50 çift hurç, 100 adet büyük, 100 adet orta boy, 50 adet küçük boy müvezzi çantasının alımı açık eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 20/9/939 Çarşamba saat 15,30 da B. Postahane binası birinci katta P. T. T. müdürlüğünde müteşekkil Alım satım komisyonunda yapılacaktır.

Muhammen bedel 3525 lira, muvakkat teminat 264 lira 38 kuruştur. Taliplerin tipe esas nümuneleri ve alıma esas fennî ve eksiltme şartnamelerini görmek ve muvakkat teminatlarını yatırmak üzere çalışma günlerinde mezkûr müdürlük İdarî kalem Levazım kısmına, eksiltme gün ve saatinde de 939 senesine ait Ticaret odası vesikası, muvakkat teminat makbuzile birlikte komisyona müracaatları. (7004)

Resmi Dairelerin nazarı Dikkatine:

Kâğıd ve tabı malzemesi tedariki hususunda uğradığımız müşkülât dolayısile kâğıdlarımızı idareli kullanmak mecburiyetinde kaldık. Hacimlerimizi küçültmek ve yazıları daha ufak puntolarla dizmek gibi tedbirlere başvurduk. Bu cümleden olarak şimdiye kadar 10 punto üzerinden dizilmekte olan ilânları 15/9/939 tarihinden itibaren 8 punto ile dizmiye karar verdik.

Hurufatın küçülmesinden dolayı ilânlar hiçbir eksikliğe maruz kalmıyacak yalnız işgal edeceği yer ve hacim kısalmış olacaktır. 10 punto ile 8 punto arasındaki nisbeti muhafaza için ilânların beher santiminden şimdiye kadar tatbik edilmekte olan tarifeden yalnız 10 kuruş fazla ücret alınacaktır.

Netice itibarile bir ilânın 10 punto üzerinedn dizilmesile alınacak ücret; ayni ilânın 8 punto ile dizilmesinden alınacak ücretin ayni olacaktır.

Elimizde olmıyan sebeplerden dolayı vaki bu değişikliği mazur görmelerini rica ederiz.

İstanbul Limanı Sahil Sıhhiye Merkezi satınalma komisyonundan:

Deniz nakil vasıtaları için «66» kalem tamir, işletme, müteferrika demirbaş vesair malzeme açık eksiltme ile satın alınacaktır. Tahmin bedeli «3614» lira «70» kuruştur.

A — Şartnameler Merkezimiz Levazımından parasız alınır.

B — Eksiltme 19/9/939 Salı günü saat 14 de Galatada Karamustafapaşa sokağında mezkûr merkez satınalma komisyonunda yapılacaktır.

C — Muvakkat teminat parası «271» lira «10» kuruştur.

D — Eksiltmeye gireceklerin 1939 senesi ticaret odası vesikalarını göstermeleri şarttır. (6909)

Resmî dairelerin nazarı dikkatine

Türk Maarif cemiyeti resmî ilân işleri bürosundan:

Kâğıd ve tabı malzemesinin darlığı dolayısile 15 Eylülden itibaren ilânlı gazetelerden beher ilân için ancak ikişer tane verileceği gazete idarehanelerinden bildirilmiş olmakla alâkadarlara arzolunur.

Istanbul Arkeoloji Müzeleri Arttırma ve Eksiltme Komisyonu Riyasetinden:

Cinsi	Evsafı	Miktarı	Muhammen bedeli Li	Muvakkat teminat K.	Miktarı L.	K.	Eksiltmenin gün ve saati ve nerede yapılacağı
Kok kömürü	Dolmabahçe veya Yedikule gazhaneleri malı	50 ton	975	00	73	13	Eksiltme 25/9/939 tarihinde saat 14,30 da arkeoloji müzeleri umum müdürlüğünde

İstanbul Arkeoloji müzelerinin kok kömürü ihtiyacı açık eksiltmeye konmuştur. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere her gün ve eksiltmeye girecek olanların da münakasa günü Ticaret odasından aldıkları vesika ve muvakkat teminat makbuzlarile arkeoloji müzeleri Umum müdürlüğüne müracaat etmeleri. (7100)

Dil - Tarih ve Coğrafya fakültesi
(Ankara Edebiyat fakültesine) Talebe kaydı

Fakültede bu sene Felsefe enstitüsü de tesis olunduğundan bir edebiyat fakültesinde mevcut olması lâzımgelen bütün ders zümreleri vardır.

Bunlardan başka Alman, İngiliz, Fransız dil ve edebiyatları ayrı birer ders zümresi halindedir.

Fakülteye kaydolunabilmek için lise mezunu olmak ve olgunluk imtihanını vermiş bulunmak lâzımdır.

Talebe kaydına 15 Eylûl 939 tarihinde başlanacaktır.

Fazla izahat almak için Direktörlüğe müracaat edilmesi ilân olunur. (7253)

Yüksek Mühendis Mektebi satınalma komisyonundan:

1939 malî yılı içinde mektep binası dahilinde yaptırılacak olan elektrik tesisatı şartnamesi ve resimleri mucibince açık eksiltmeye konulmuştur. Bu tesisatın keşif bedeli «655» lira olup ilk teminatı 49,50 liradır. Eksiltmesi 27/9/939 tarihine rastlıyan çarşamba günü saat 15 de Gümüşsuyunda yüksek mühendis mektebi binası içinde toplanan satınalma komisyonunda yapılacaktır.

Taliplerin şartnamesini görmek için her gün ve eksiltmeye girmek için belli gün ve saatte satınalma komisyonuna müracaatları ilân olunur. (7094)

Kadıköy Kadastro Müdürlüğünden:

20 lira aslî maaşlı kadastro fen memur muavinliklerine bilimtihan lise mezunlarından alınacağı cihetle taliplerin bu hususta yedinde mevcut lise diploması ve hüsnühal varakalarile birlikte 20 Eylûl 939 tarihine kadar Kadıköyünde kadastro müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (7218)

T. IŞ. BANKASI

1939 Küçük Cari Hesablar İkramiye Plânı

32.000 Lira Mükâfat

Kura keşide tarihleri : 1 Şubat, 1 Mayıs, 26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İkinciteşrin

İKRAMİYELER

1	Adet	2000	liralık	—	2,000 Lira
5	„	1000	„	—	5,000 „
8	„	500	„	—	4,000 „
16	„	250	„	—	4,000 „
60	„	100	„	—	6,000 „
95	„	50	„	—	4,750 „
250	„	25	„	—	6,250 „
435					32,000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para biriktirmiş olmaz, ayni zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

İstanbul mıntakası sıtma mücadele riyaseti arttırma ve eksiltme komisyonundan

İhalesi gününde talip zuhur etmediğinden mücadelemiz ihtiyacı için alınacak (28) ton motorinin 25/9/939 da saat on dört buçukta pazarlık suretile mübayaasına karar verilmiştir.

Tahmin edilen fiyat (1960) liradır. Kanunî şartları haiz isteklilerin vesikaları ve ilk teminat makbuz veya mektuplarile ihale günü vakti muayyeninde Kadıköy Moda caddesi (91) numaralı sıtma mücadele riyaseti binasındaki komisyonumuza gelmeleri ilân olunur. (7182)

KOK SATIŞI

Türkiye demir ve çelik fabrikaları müessesesi direktörlüğünden:

1 — Asgari bir vagon olmak üzere 10000 tona kadar olan siparişlerde müessesemiz fabrikaları sahasında vagonda teslim kok kömürümüzün beher tonu 18,5 liradan satışı çıkarılmıştır.

2 — 10000 tondan fazla siparişlerde müessesemiz fabrikaları sahasında vagonda teslim tonu 18 liradan satılmaktadır.

3 — Alâkadarların doğrudan doğruya Karabükte müessesemiz müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (7284)

Topkapı sarayı müzesi müdürlüğünden

İşin nevi	Keşif bedeli mikdarı L.	K.	Muvakkat teminatı Lira	K.
Topkapı sarayı müzesinin tamiratı.	3501.34		263.00	

Topkapı sarayı müzesinin şartname ve keşifleri mucibince tamiratı açık eksiltme ile Eylülün 28 inci pazartesi günü saat 15 de ihale edileceğinden münakasaya gireceklerin yüksek mimar veya mühendis olması veyahud bunlarla teşriki mesai etmeleri Nafiadan gerekli vesikaları hâmil olmaları şarttır.

Münakasadan evvel Topkapı sarayı müzesine müracaatla mahallen görebilecekleri gibi şartname ve keşifnameleri öğrenebileceklerdir. (7254)

Üniversite rektörlüğünden:

İnkılâp tarihi ikmal imtihanı 21 eylül perşembe saat 8 de konferans salonunda yapılacaktır.

Askerlik ikmal imtihanları 21 eylülden 15 birinciteşrine kadar yapılacaktır. (7175)

Kadıköy Kız Enstitüsü Direktörlüğünden:

Kayıtlara başlanmıştır. 15 Eylüle kadar her gün 9—12 ve 2 — 4 de kadar ilk ve orta mektep mezunları müracaat edebilirler. (6924)

Maslakta askerî pravantaryom baştabipliğinden:

Bir kalorifer ateşçi alınacaktır. İsteklilerin yukardaki adrese müracaatları. (7193)

M. M. V. Hava müsteşarlığından:

İzmir ve Çorluda istihdam edilmek üzere iki mimar alınacaktır. Bu mimarlara son Barem kanununa göre ücret verilecektir.

Taliplerin mektep diplomaları ve ellerinde mevcud diğer vesaikle Ankarada M. M. Vekâleti Hava müsteşarlığı Zat işleri şubesine 15 Eylûl 939 akşamına kadar müracaat etmeleri ilân olunur. (7030) (4366)

Kadıköy askerlik şubesinden:

Şubede kayıtlı iken 939 haziran yoklamasına gelmiyen ve şubeye kaydettirdiği ikamet ve iş adreslerini terk ile durumunu meçhul bırakan yedek süvari teğmeni (41939) Mardinli Abdürrezzak oğlu Abdürrahman Şeref Şatananın derhal şubeye müracaatı, İstanbulda değilse bulunduğu yerin şubesi elile adresinin bildirilmesi.

Dr. Hafız Cemal
Lokmanhekim
Dahiliye mütehassısı
Divanyolu 104
Muayene saatleri Pazar hariç her gün 2,5-6 Salı, Cumartesi 9,5-12 fukaraya T. 22398

Dr. A. Asım Onur
Ortaköy ŞİFA YURDU
İstanbulun en güzel yerinde, geniş bir park içinde, konforu mükemmel, bakımı iyi, kadın ve erkek her türlü hastalıklara açık hastane.
Doğum ve kadın ameliyatlarile fıtık, apandisit, basur ve diğer ameliyeler için çok ucuz hususi fiatler. Ortaköy, tramvay yolu, Muallim Naci cad. 111 - 115. Telefon: 42221.

Dr. İHSAN SAMİ
TİFO AŞISI
Tifo ve paratifo hastalıklarına tutulmamak için tesiri katî, muafiyeti pek emin taze aşıdır. Her eczanede bulunur. Kutusu 45 kuruştur.

HASAN DEPOSU MÜDÜRİYETİNDEN

Bazı ticarethanelerde ve piyasada Hasan Glüten mamulâtının ve Hasan özlü unlarının diğer bir müesseseye satıldığını ve bu sebeple bademe işbu müstahzaratın çıkmıyacağına dair rakiplerimiz tarafından kasdî olarak işae edilen tezviratın ve yalanların asıl ve esası olmadığını bütün Hasan müstahzaratının cihanşümul olan şöhretile mütenasip bir surette gayet nefis olarak istihzar edilmesine devam edileceğini ve buhranı hazır sebebile fiatlarında bir zam veya değişikliğin yapılmadığını ve yapılmayacağını Hasan müstahzaratını seven ve meftun olan sevgili müşterilerine ilân oluuu.

Şirketi Hayriyeden :

1 — Mevsim sonu münasebetile KÜÇÜKSU plâjı kapanmış ve bu plâja tahsis edilen seferler ilga edilmiştir. Ancak Anadoluhisarının Yenimahalle cihetinde oturan sayın halkımızın ihtiyacı nazara alınarak tarifede muharrer seferlerden yalnız âtideki postaların kemakân Küçüksu plâjına uğrıyacağı, Sonbalıar ve Kış tarifelerinde de ihtiyaca göre seferler tahsis kılınacağı şimdiden ilân olunur.

2 — 17/9/939 pazardan itibaren Küçüksu plâj iskelesine uğrıyacak seferler:

Adî günlerde: 43, 75, 103, 151, 197, 237, 42, 92, 122, 180, 198 ve 222 numaralı seferler:

Pazar günleri: 427, 439, 459, 485, 519, 523, 541, 545, 571 404, 430, 458, 488, 506, 516, 546, 562 ve 586 numaralı seferlerdir.

3 — Pazar tarifesinde muharrer 416, 533 ve 563 numaralı seferler 17/9/939 dan itibaren lâğvedilmiştir.

4 — Adî günlerde 9,15 de Yenimahalleden hareketle Sarıyer, Büyükdere, Tarabya, Yeniköy ve Plâja ve 12,15 de Plâjdan Beykoza kadar yapılmakta olan seferlerle 13,15 te Beykozdan Plâj, Üsküdar ve Köprüye yapılan seferler de 18/9/939 dan itibaren yapılmıyacaktır.

Galatada Köprübaşında merkezî bir vaziyette
Şirketlere, Acentalara, Yazıhanelere
ve Daire ittihazına fevkalâde elverişli
Kalörifer, Asansörlü ve Denize nazır
KİRALIK KATLAR ve ODALAR
Galatada Ömer Abit Hanında ikinci kat 22 ve 24 numaraya müracaat.

TUZLA içmeleri
Trenlerinin vapurları: 6.25 - 7,30 - 9 - 11 - 11,50 - 12,30 - 13,15 - 15,45 19,10 dadır.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Şeker nakilyatı için D.D/143 numaralı yeni bir tarife ihdas edilmiştir. Bu tarife 15/9/1939 tarihinden itibaren tatbik edilecektir.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmesi. «4470» «7230»

Ankara hukuk fakültesi dekanlığından:

Fakülteye hususiye hukuku grubu ile âmme hukuku grubu için birer Doçent alınacaktır. İmtihanlar teşrinievvel nihayetnide yapılacaktır. Talip olanların imtihan mevzularını almak için fakülte dekanlığına müracaatları, rica olunur. (7229) «4471»

Pendik orta okulu alım satım komisyonundan:

23/9/939 cumartesi günü saat on birde İstanbulda Beyoğlu İstiklâl caddesinde 349 No. lu liseler muhasebeciliği binasında toplanan okul komisyonunda 495 lira 92 kuruşluk keşif bedeli okulumuz teminatı tekrar açık eksiltmeye konulmuştur. Bu işe ait şartname ve nafia şartları okulda görülür. İlk teminat 38 lira olup eksiltmeye iştirak edeceklerin en az 500 liralık bu işe benzer iş yaptıklarına dair eksiltme gününden sekiz gün evvel İstanbul vilâyetinden alınmış ehliyet ve 1939 yılı Ticaret odası vesikaları ile belli gün ve saatte teminat makbuzu ile komisyona gelmeleri. (7285)

İstanbul elektrik, tramvay ve tünel işletmeleri umum müdürlüğünden ilân:

20 Eylûl 939 tarihinden itibaren Tünelin saat 21 de kapanacağı ilân olunur. (7249) Umum müdürlük

Sahibi: Necmeddin Sadak
Umumî neşriyat müdürü: Şevket Rado
Akşam Matbaası

Cihanın seve seve yediği kalori ve vitamin dolu Türk fındığını
FINDIK TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİĞİ
Türk vatanında her köşesine yayacak, herkese arz edecektir. Birlik, kuru yemişlerin her bakımdan en mükemmeli Türk fındığını herkesin alabileceği tarzda vatandaşlara sunmağa hazırlanıyor.

ESKİ FEYZİATİ
YATILI BOGAZİÇİ LİSELERİ YATISIZ
Ana sınıfı ve ilk kısım Bebekte eski Fransız mektebi binasında, kız ve erkek kısımları ayrı dairelerde olmak üzere Lise ve Orta okul.
ARNAVUTKÖYÜNDE TRAMVAY CADDESİNDE ÇİFTE SARAYLARDA
Kayıt için her gün saat ondan on yediye kadar Çifte Saraylarda Okul Direktörlüğüne müracaat edebilirler.
İsteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir. Telefon: 36.210

Galata Rıhtımı 45 numarada
Hans Walter Feustel Müessesesi
KARA ve DENİZ AŞIRI BEYNELMİLEL BÜYÜK NAKLİYAT ile AĞIR ve HUSUSİ TİPLERDEKİ EMTİANIN MEMLEKET İÇİNE NAKİL veAktarmasını deruhde eder.
Posta kutusu: 1436 - TELEFON Merkezi: 44848 - TELGRAF adresi: ALSTER. Bütün dünya Limanları ve Avrupanın münakale ve hudut merkezlerindeki en tanınmış nakliyat müesseseleriyle irtibat ve münasebetleri vardır.

İstanbul 4 üncü icra memurluğundan:
938/1098
Rabiaya borçlu İhsanın nısıf hissesine mutasarrıf olup tamamına 143 lira kıymet takdir olunan Fatihte Hacı Uveys mahallesinde İmam sokağında eski mükerrer yeni 18 kapı sayılı Fatih yangın haritasına dahil 110 No. lu adada 2533 harita No. lu 47 metre murabbaı 73 santim arsa: arsanın yarısı hududu: Arkası emanet malı mahaller cephesi tarik ile mahduttur.

1 — İşbu gayri menkulün arttırma şartnamesi 20/9/939 tarihinden itibaren 38/1098 No. ile İstanbul Dördüncü icra dairesinin muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak istiyenler, işbu şartnameye ve dosya numarasile memuriyetimize müracaat etmelidir.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin yüzde 7,5 nisbetinde pey veya milli bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 124)

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicili ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. 4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmat almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar. 5 - Gayri menkul 19/10/939 tarihinde perşembe günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra memurluğunda üç defa bağırıldıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde 75 ini bulmaz veya satış isteyenin alacağına ruchanı olan diğer alacaklılar bulunup ta bedel bunların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma 15 gün daha temdit edilerek 3/11/939 tarihinde cuma günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul dördüncü icra memurluğu odasında arttırma bedelî satış isteyenin alacağına ruçhanı olan diğer alacaklıların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacakları mecmuundan fazlaya çıkmak şartile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılmaz. Ve satış talebi düşer. 6 — Gayri menkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen on beş gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde 5 den hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hüküme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. (Madde 133)

7— Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcını yirmi senelik vakıf taviz bedelini ve ihale karar pullarını vermiye mecburdur. Müterakim vergiler, tenviraı ve tanzifat ve dellaliye resminden mütevellit belediye rusumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya ait olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur. İşbu gayri menkul yukarıda gösterilen tarihte İstanbul Dördüncü icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur.
(M. 2150)

ZAYİ — İstanbul emniyet müdürlüğünden 4 üncü şubeden 28/9/938 tarih ve 31/14594 numaralı ikamet tezkeremi kaybettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur. Yorgi Koço Bleça

LEYLÎ ve NEHARÎ
Sen Benua Fransız erkek lisesi
İstanbul, Galata, Posta kutusu 1330
İhzarî Fransızca kurları vardır
OLGUNLUK İMTİHANLARINA HAZIRLAR
Kayıd muamelesi pazar gününden maada her gün saat 9 dan 12 ye kadar yapılır.
Okul 18 Eylûl Pazartesi günü açılacaktır.

Italyan Lisesi
VE İTALYAN TİCARET MEKTEBİ
Tom - Tom sokak, Beyoğlu, Tel : 41301
Pazardan maada her gün saat 10 - 12 arasında kayıd muamelesi yapılır.

Beşiktaş - Yıldız : Eski Şemsülmekâtip
OKULLAR GÜNEŞİ
Yuva - İlk - Orta - Yatılı - Yatısız
Kız - Erkek - Telefon: 4.2282
Her gün talebe kaydolunur. İsteyenlere tarifname gönderilir.

Beyoğlu Tünelbaşı - Yeniyol
Kız ve Erkek **ALMAN LİSESİ** ve Ticaret Okulu
Tam devreli Lise - Ticaret mektebi Almanca öğretmek için ihzarî sınıflar
Derslere 15 Eylûl Cuma günü başlanacaktır. Kayıt muamelesi 8 Eylülden itibaren her gün saat 9 dan 12 ye kadar (Nüfus veya ikamet teskeresi, mahallî hükûmet doktorluğunca tasdikli sıhhat raporu, çiçek ve tifo aşısı kâğıtları 6 fotoğraf ve mektep tasdiknamesi veya diplomasile) yapılır. Fazla malûmat için 49486 ya telefon edilmesi.
İkmal imtihanları 13 Eylüldedir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden :

Cinsi	Miktarı	Muhammen B. Lira Kr.	% 7,5 teminat Lira Kr.	Eksiltme şekli	saati
Çektirme	1 adet	4480 —	336 —	Açık eks.	14
Çektirmeye konacak motör	1 adet	4200 —	315 —	Açık eks.	15

I — Karadeniz sahillerindeki yapı mahallerinde de yaptırılabilmek esasına göre değiştirilen şartnamesi mucibince 1 adet çektirme ve bu çektirmeye konacak motör hizalarında gösterilen usullerle yeniden eksiltmeye konmuştur.

II — Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları, eksiltme saatleri hizalarında yazılıdır.

III — Eksiltme 22/IX/939 Cuma günü Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin edilen gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri ilân olunur. (6985)

Topkapı sarayı müzesi müdürlüğünden

İşin nevi	Muhammen bedeli Lira K.	Muvakkat teminat Lira K.
40 ton Sömikok	880 00	66 00

Topkapı sarayı ve Türk ve İslâm eserleri müzesine gerekli sömikokun şartnamesi mucibince açık eksiltme ile Eylûlün 28 inci Pazartesi saat on dörtte ihale edilecektir.

Taliplerin ticaret odası vesikalarile muvakkat teminat makbuzlarile Topkapı sarayı müzesi müdürlüğünde satınalma komisyonuna müracaatları beyan olunur. (7255)